

IWR2025|Werkplekhardware|Laptops en Vaste ICT-werkplekken

Nota van Inlichtingen 1 - MVI

Europese aanbesteding volgens de openbare procedure voor de verwerving van Laptops & Vaste ICT werkplekken

ICT Werkomgeving Rijk

Publicatiedatum: 2 mei 2025
Status: versie 1.0
Referentie: IUC 2025123350

nr	Document/ paragraaf/ artikel	Vraag	Antwoord
1.	Bijlage 02 / Repareerbaarheid: toelating iFixit naast Franse index	Wij waarderen uw aandacht voor repareerbaarheid als onderdeel van duurzaamheid en circulariteit. Naast de Franse repareerbaarheidsindex willen wij u vragen ook de onafhankelijke, internationaal erkende iFixit-score te accepteren. iFixit biedt actuele, praktijkgerichte beoordelingen op basis van de EN45554-standaard en werkt continu met marktdata. Diverse A-merk fabrikanten werken reeds met iFixit samen. Wij verzoeken u daarom de eisen aan te passen zodat producten die een iFixit-reparatiescore hebben, eveneens voldoen. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De iFixit-score en de Franse repareerbaarheidsindex kennen overeenkomsten, maar de iFixiti-score gaat met name uit van repareerbaarheid van devices voor consumenten (die zelf hun device willen repareren). De score op basis van de Franse repareerbaarheidsindex omvat daarentegen ook de mate van repareerbaarheid voor professionele reparateurs en fabrikanten. Om deze reden gaat de Aanbestedende Dienst uit van de Franse index.
2.	Bijlage 02 / Certificeringen bij remanufacturing en refurbishment	De eis om remanufacturing te laten plaatsvinden conform BS 8887-220:2010 en refurbishment volgens OEM-richtlijnen is begrijpelijk, maar mogelijk beperkend. Wij stellen voor om ook producten met internationaal erkende certificeringen zoals ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 27001 en R2v3 te accepteren als gelijkwaardig. Deze certificeringen waarborgen een hoge en consistente kwaliteitsstandaard. Bent u bereid deze certificeringen als alternatief te accepteren? Zo niet, dan ontvangen wij graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De norm BS 8887-2200:2010 is een specifieke kwaliteitsnorm voor remanufacturing (producten en het proces). Deze norm borgt onder meer dat remanufactured producten aan hoge kwaliteitseisen voldoen en draagt ervoor zorg dat er onder meer systematische (kwaliteits)controle op gebruikte devices en onderdelen heeft plaatsgevonden, dat oude onderdelen worden vervangen en ziet toe op de kwaliteit van het proces van herassemblage. Inschrijver kan tevens voor de mogelijkheid kiezen om remanufactured producten op basis van gelijkwaardigheid aan te bieden conform in E.16.3.8.
3.	Bijlage 02 / Timing verhoging gerecycled kunststofpercentage	U stelt dat het percentage post-consumer recycled kunststof jaarlijks op 1 januari verhoogd wordt. Aangezien nieuwe generaties laptops doorgaans in juni worden geïntroduceerd, stellen wij voor om de jaarlijkse verhoging ook per juni te laten ingaan. Dit sluit beter aan bij de releasecycli van fabrikanten. Gaat u akkoord met deze aanpassing? Indien niet, dan ontvangen wij graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie om het moment ten aanzien van de jaarlijkse verhoging in E.16.3.9 te wijzigen, in dit geval in lijn met eis 16.3.10 naar september. Dit om Inschrijver tevens een korte implementatie periode te bieden voor verwerking van de nieuwe gegevens.
4.	Bijlage 02 / Materiaalkeuze en duurzaamheidseis aluminium behuizing	De eis voor 70% aluminium of aluminium -magnesium legering met ten minste 50% gerecycled materiaal bevoordeelt één specifieke fabrikant en sluit anderen uit. Wij verzoeken u deze eis te laten vervallen, omdat ook alternatieve materialen zoals carbon fiber, GFRP en hoogwaardig kunststof duurzame voordelen kunnen bieden op het gebied van levensduur, schokbestendigheid en CO2-reductie. Duurzaamheid is breder dan materiaalkeuze alleen. Bent u bereid deze eis te herzien of te laten vervallen? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. E16.3.10 faciliteert de mogelijkheid om Producten met een 70% aluminium of aluminium -magnesium legering behuizing <i>desgewenst</i> af te nemen. De keuze daarvoor ligt bij de Deelnemer. Aanbestedende Dienst heeft de keuze voor een aluminium of aluminium -magnesium legering met minimaal 50% gerecycled materiaal weloverwogen vastgesteld, deze keuze blijft ongewijzigd. Aluminium is een uitstekend recyclebaar materiaal zonder verlies van kwaliteit (closed-loop recycling), wat bijdraagt aan de circulaire economie. Bij andere materialen, zoals carbon fiber en GFRP (Glass Fiber Reinforced Polymer), is grootschalige, hoogwaardige recycling nog niet commercieel beschikbaar of bewezen effectief. Het gebruik van gerecycled aluminium vermindert de CO₂-uitstoot nogmaals significant vergeleken met primair aluminium. Aluminium biedt hoge schokbestendigheid, thermische dissipatie en sterkte, essentieel voor de levensduur van ICT-producten in zakelijke toepassingen. Alternatieve materialen zoals carbon fiber en GFRP kunnen deze eigenschappen in specifieke toepassingen evenaren, maar zijn minder geschikt voor massale recycling en circulariteit binnen de huidige infrastructuur. Indien Inschrijver meent dat alternatieve materialen zoals carbon fiber of hoogwaardig kunststof gelijkwaardig of beter scoren op duurzaamheid dan (gerecycled) aluminium of aluminium -magnesium legering, dient dit te worden onderbouwd met publiek beschikbare wetenschappelijke bronnen, in lijn met Nederlandse en EU wet- en regelgeving die greenwashing (het misleidend presenteren van producten of diensten als duurzamer dan ze zijn) voorkomt. Mocht u dergelijke bronnen aanleveren die de milieu- en circulariteitsprestaties van alternatieve materialen onderbouwen, dan kunnen wij deze betrekken bij de herijking van desbetreffende keuzes. In bredere zin heeft Aanbestedende dienst de gestelde percentages voor post-consumer gerecycled materiaal in kunststoffen en

			metalen bewust opgenomen op basis van internationale markttrends, beleidsdoelen en wetenschappelijke prognoses rondom grondstoffentransitie en circulaire economie. Deze percentages zijn ambitieus, maar sluiten aan bij de European Green Deal, de Critical Raw Materials Act, en de EU Battery Regulation (2023/1542), die allen inzetten op een fors hoger aandeel gerecyclede materialen in de ketens van kritieke metalen. De fasering van deze eis, met start in 2026 en een geleidelijke stijging per jaar, is juist bedoeld om fabrikanten de ruimte te geven hun ketens aan te passen. De gehanteerde percentages zijn tot stand gekomen op basis van publieke analyses en roadmaps van onder andere de Ellen MacArthur Foundation, het World Resources Institute en de OECD, die aangeven dat de beschikbaarheid van post-consumer gerecycled materiaal, mede door technologische innovaties in recycling, snel zal toenemen. Bovendien geven recente marktontwikkelingen (zoals investeringen in urban mining en batterij-recycling) aan dat deze groei haalbaar is binnen het gestelde tijdspad. De Aanbestedende dienst acht het vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid noodzakelijk om niet alleen op basis van huidige marktstandaarden in te kopen, maar juist een verduurzamingsimpuls te geven aan de markt. Dit is conform de Aanbestedingswet 2012 en de EU Richtlijn 2014/24/EU, die ruimte biedt voor ambitieuze duurzaamheidseisen, mits deze proportioneel zijn en het voorwerp van de opdracht raken. De gestelde percentages zijn gefaseerd, houden rekening met technologische ontwikkelingen en gelden pas vanaf 2026. Daarmee achten wij de eis proportioneel en passend binnen onze duurzaamheidsdoelstellingen. We blijven uiteraard open staan voor dialoog met marktpartijen en Opdrachtnemers tijdens de looptijd van de overeenkomst, maar op dit moment is er geen aanleiding om de percentages te herzien. Tevens wil Aanbestedende dienst u er op attenderen dat door de wijze waarop de eis is geformuleerd, ruimte biedt om behuizingen aan te bieden met een combinatie van materialen (bijv. aluminium-magnesium i.c.m. met kunststof of CFRP).
5.	Bijlage 02 / Verantwoord gebruik van grondstoffen zonder exacte percentages	De eis om specifieke percentages post-consumer gerecycled materialen (zoals tin, kobalt, lithium) te rapporteren is lastig uitvoerbaar, aangezien deze data doorgaans niet op productniveau beschikbaar zijn. Wij stellen voor dat fabrikanten die deelnemen aan erkende initiatieven zoals de Responsible Minerals Initiative (RMI), ook voldoen aan deze eis. Gaat u akkoord met deze alternatieve invulling gebaseerd op due diligence en verantwoorde sourcing? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De Responsible Minerals Initiative (RMI) richt zich primair op het verantwoorde winnen en verhandelen van virgin (primaire) mineralen uit risicogebieden, niet specifiek op gerecyclede materialen. Het doel van de RMI is om te voorkomen dat inkomsten uit de winning van deze mineralen bijdragen aan conflicten, mensenrechtenschendingen of milieuschade. Uiteraard een goed initiatief, maar niet specifiek gericht op desbetreffende eisen c.q. wensen.
6.	Bijlage 02 / Wens 100% aluminium behuizing met 70% gerecycled materiaal	De wens tot het leveren van producten met een volledig aluminium of aluminium-magnesium behuizing met een hoog percentage gerecycled aluminium bevoordeelt slechts één fabrikant. Andere materialen bieden vergelijkbare of zelfs betere duurzaamheidsprestaties, afhankelijk van gebruiksscenario's. Wij verzoeken u deze wens te herzien of te laten vervallen, zodat fabrikanten met innovatieve alternatieve materialen ook in aanmerking kunnen komen. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, dan vernemen wij graag uw overwegingen.	Zie antwoord op vraag 4.
7.	Bijlage 02 / Wens verantwoorde grondstoffen (100 punten)	U koppelt wenspunten aan specifieke eisen voor herkomst en samenstelling van grondstoffen. Wij stellen voor om ook hier fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en actief zijn in verantwoorde sourcingpraktijken in aanmerking te laten komen. Bent u bereid deze wens aan te passen zodat ook deze inspanningen worden erkend? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 5.
8.	Bijlage 02 / Wens post-consumer recycled cobalt in batterijen (125 punten)	Er wordt wenspunten toegekend aan producten waarin een specifiek percentage post-consumer recycled cobalt is verwerkt. In de praktijk is deze informatie niet beschikbaar op productniveau voor het merendeel van de fabrikanten. Dit leidt tot een bevoordeling van een enkele fabrikant en	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. Zie tevens antwoord op vragen 4 en 5.

		belemmert eerlijke marktwerking. Wij verzoeken u deze wens te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw toelichting.	
9.	Bijlage 02 / Levertijd vs duurzaam transport (scheepvaart)	In uw aanbesteding wordt enerzijds transport per schip als duurzame standaard aangewezen, maar anderzijds een levertermijn van 30 dagen gehanteerd. Aangezien zeetransport doorgaans 12 weken in beslag neemt, verzoeken wij u de leveringstermijn hierop aan te passen, in lijn met uw eigen duurzaamheidsvoorkeuren. Bent u bereid de levertermijn realistischer te maken bij intercontinentaal transport? Zo niet, dan ontvangen wij graag een onderbouwing van hoe u de balans ziet tussen duurzaamheid en doorlooptijd.	Zie antwoord op vraag 10.
10.	Bijlage 02 / Transport	Over Transport boot/30 dagen Eis: Leverbetrouwbaarheid In de eis rondom duurzaamheid in de toeleveringsketen wordt aangegeven dat intercontinentaal transport standaard over water plaatsvindt, tenzij de deelnemer uitdrukkelijk anders wenst. In de toelichting wordt daarbij terecht gesteld dat de transportwijze impact kan hebben op de levertijd. Tegelijkertijd wordt in een andere eis gesteld dat levering binnen 30 dagen na opdrachtverstrekking moet plaatsvinden. Deze eisen lijken tegenstrijdig. Transport per boot (scheepvaart), zoals door u als duurzaamste standaard aanbevolen, kent in de praktijk aanzienlijk langere doorlooptijden. In het geval van intercontinentaal transport bedraagt een realistische levertijd per schip doorgaans circa 12 weken, afhankelijk van onder andere herkomst, douaneprocedures en consolidatie. Wij verzoeken u daarom vriendelijk de gestelde levertijdseis aan te passen naar een realistische termijn voor transport per boot, conform uw eigen duurzaamheidsvoorkeur. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, ontvangen wij graag een toelichting hoe u de balans ziet tussen levertijd en duurzaam transport in deze context.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en hanteert een levertijd voor intercontinentaal transport zoals beschreven in E.16.2.13 van maximaal 30 dagen bij lucht/vliegtuig en maximaal 84 dagen bij transport over spoor/trein en scheepvaart/water.
11.	Bijlage 02 - eis 16.1.1.	U wenst ter verificatie een bewijs van de registratie in het ecovadis portaal te ontvangen. Volstaat ook het overleggen van het ecovadis certificaat?	Akkoord.
12.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	U eist als bewijsmiddel "bewijs van registratie in het Ecovadis portaal" (N.B.: de link hiervan verwijst abusievelijk naar Epeat). Wij nemen aan dat alle fabrikanten daarin bij de overall performance een score van minimaal 85 dienen te hebben. Kunt u dat bevestigen?	Dit is correct. Bedankt voor uw oplettendheid, de link wordt aangepast. Bij het conformeren van W.16.1.1. geldt inderdaad dat een minimale overall score van Outstanding (85-100) is vereist.
13.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	Stel: de score van alle aangeboden fabrikanten is bij inschrijving 85 of hoger (outstanding), en inschrijver krijgt daarom die kwaliteitspunten toegekend, en na ingang van de raamovereenkomst daalt de score van een van de aangeboden fabrikanten onder de 'outstanding' grens, 1) moet opdrachtnemer dan een nieuw product in zijn webshop opnemen dat wel voldoet aan de outstanding score? 2) mag de opdrachtnemer het product dat niet meer voldoet dan nog aanbieden in zijn webshop?	Indien Inschrijver W.16.1.1. conformeert en de EcoVadis of gelijkwaardige score van een Fabrikant tijdens de looptijd van de Raamovereenkomst onder de vereiste score daalt, worden reeds lopende verplichtingen in de vorm van inkooporders, bestellingen en/of Nadere Overeenkomsten gerespecteerd. Voor weergave in de webshop, nieuwe verplichtingen en/of Nadere Overeenkomsten mogen Producten van de Fabrikant niet meer worden aangeboden tot het moment dat de Fabrikant weer aan het gestelde in W.16.1.1. voldoet.
14.	Bijlage 02, W16.1.1	In W16.1.1 is opgenomen dat de Opdrachtnemer uitsluitend Producten mag leveren van fabrikanten met een EcoVadis-score van minimaal 'Outstanding'. Hoewel wij het belang van duurzaamheid volledig onderschrijven, willen wij erop wijzen dat deze eis — wanneer die zonder uitzondering wordt toegepast op het gehele assortiment — leidt tot een sterke beperking van de marktwerking, voor randapparatuur en accessoires (zoals muizen, toetsenborden, tassen, sleeves, kabels en adapters). Voor deze productcategorieën is het aantal fabrikanten met überhaupt een EcoVadis-score (laat staan 'Outstanding') zeer beperkt tot niet-bestaand, waardoor het risico ontstaat dat niet alle gewenste of noodzakelijke accessoires geleverd kunnen worden. Onze vraag is daarom of u bereid bent om de wens van een minimale EcoVadis-score van 'Outstanding' te beperken tot de hoofdproducten (zoals laptops, desktops), en deze eis niet van toepassing te laten zijn op accessoires en randapparatuur. Hiermee wordt duurzaamheid nog steeds sterk geborgd, terwijl de noodzakelijke flexibiliteit en beschikbaarheid van accessoires behouden blijft.	Aanbestedende Dienst bevestigt dat hier sprake is van een ommissie, Ecovadis of vergelijkbaar is niet van toepassing op de productgroep accessoires. Aanbestedende Dienst heeft deze ommissie gecorrigeerd door de Ecovadis of vergelijkbare eisen en wensen toe te voegen aan E.16.1.5.
15.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	U verwijst naar de Ecovadis score van Outstanding. - Klopt het dat u hiermee de 'overall performance' bedoelt?	Dit is correct.
16.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	U verwijst naar de Ecovadis score van Outstanding. Dat is de hoogste score waar slechts een zeer beperkt aantal fabrikanten aan voldoet. Door het gegeven puntenaantal verkleint u de markt enorm; inschrijvers zullen deze punten immers niet willen laten liggen. Daardoor zal het aantal aangeboden merken zeer beperkt zijn, wat tot gevolg heeft dat Deelnemers zeer beperkt tot geen	De Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie. Alle in deze aanbesteding geformuleerde criteria zijn zorgvuldig geformuleerd om te waarborgen dat de uitvoering van deze Raamovereenkomst bijdraagt aan de bredere doelen van de Rijksoverheid, waaronder het bevorderen van

		competitie kunnen stellen en dus per definitie op kosten gejaagd worden. Wij adviseren u daarom de overall-score van "Advanced" te hanteren, zijnde 65 punten of hoger, wat ook een zeer goede score is. De Deelnemer die dat wil kan in zijn Nadere Uitvraag uiteraard alsnog de hogere score als wens opnemen. Neemt u dit advies over?	duurzaamheid, sociale verantwoordelijkheid, naleving milieunormen, veiligheid en ook kostenefficiëntie. Deze doelstellingen zijn fundamenteel voor de lange termijnstrategie van Rijksoverheid en zijn daarom in alle aspecten van de aanbesteding geïntegreerd.
17.	Bijlage 02 - W.16.1.1	Deze wens heeft betrekking op de fabrikant van laptops. Bij het conformeren van deze wens is inschrijver bij elke minicompetitie aan deze wens en dus aan de fabrikant waarmee hij deze wens invult gebonden. Dat beperkt de competitie ernstig waardoor de Deelnemers een te hoge prijs betalen. Dringend verzoek deze 'Fabrikantgerelateerde Wens' te laten vervallen.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord, immers de keuze om de wens al dan niet te conformeren ligt bij Inschrijver. Deze wens heeft tot doel om een groter aanbod aan producten met een hogere score te stimuleren. Zie tevens het antwoord op vraag 16.
18.	Bijlage 02, E16.1.4	In E16.1.4 is opgenomen dat de Opdrachtnemer uitsluitend Producten mag leveren van fabrikanten met een EcoVadis-score van minimaal 'Advanced'. Hoewel wij het belang van duurzaamheid volledig onderschrijven, willen wij erop wijzen dat deze eis — wanneer die zonder uitzondering wordt toegepast op het gehele assortiment — leidt tot een sterke beperking van de marktwerking, met name voor randapparatuur en accessoires (zoals muizen, toetsenborden, tassen, sleeves, kabels en adapters). Voor deze productcategorieën is het aantal fabrikanten met überhaupt een EcoVadis-score (laat staan 'Advanced') zeer beperkt tot niet-bestaand, waardoor het risico ontstaat dat niet alle gewenste of noodzakelijke accessoires geleverd kunnen worden. Onze vraag is daarom of u bereid bent om de eis van een minimale EcoVadis-score van 'Advanced' te beperken tot de hoofdproducten (zoals laptops, desktops), en deze eis niet van toepassing te laten zijn op accessoires en randapparatuur. Hiermee wordt duurzaamheid nog steeds sterk geborgd, terwijl de noodzakelijke flexibiliteit en beschikbaarheid van accessoires behouden blijft.	Zie antwoord op vraag 14.
19.	Bijlage 02, E16.1.4	U geeft een weging aan voor de subthema's Environment (Medium), Labor & Human Rights (High), Ethics (Medium) en Sustainable Procurement (Medium). Inschrijver is niet bekend met deze weging en kan deze weging ook niet aflezen uit de Ecovadis Scorecard. Graag verzoeken wij u te verduidelijken hoe deze weging gelezen dient te worden op de Ecovadis Scorecards of een link te delen waarin deze wegingen worden toegelicht.	Deze weging kunt u vinden in de Ecovadis scorecard, onder ieder thema is de weging beschreven onder de noemer 'Impact on score' waarbij het aantal volledig ingekleurde cirkels ten opzichte van het totale aantal cirkels de specifieke weging laat zien.
20.	Bijlage 02 - E.16.2.1	Gegeven dat fabrikanten in toenemende mate ervoor kiezen om geen gebruik meer te maken van de Energy Star-certificering, omdat deze onvoldoende aansluit bij de bredere duurzaamheidsambities die vandaag de dag worden gesteld. Energy Star richt zich primair op energieverbruik tijdens gebruik, terwijl de markt steeds vaker vraagt om certificeringen die de volledige levenscyclus van een product omvatten, waaronder aspecten zoals materiaalgebruik, productlevensduur, hergebruik, en sociale verantwoordelijkheid in de toeleveringsketen. Duurzaamheidskeurmerken zoals TCO Certified en EPEAT bieden een meeromvattende benadering en sluiten daardoor beter aan bij de eisen van professionele afnemers en overheden. Bovendien staat de toegevoegde waarde van Energy Star onder druk vanwege de relatief beperkte impact en de administratieve lasten die gepaard gaan met de certificering. Voor veel fabrikanten is de afweging om over te stappen naar meer integrale certificeringssystemen dan ook logisch en strategisch verantwoord. Aangezien zo goed als alle A-merk fabrikanten hun producten niet meer certificeren voor Energy Star, verzoeken wij u vriendelijk om deze eis te laten vervallen en in plaats daarvan te accepteren dat producten voldoen aan de criteria van TCO Certified en/of EPEAT. Deze certificeringen bieden een bredere en meer integrale benadering van duurzaamheid, die beter aansluit bij de huidige marktbehoeften en duurzaamheidsambities. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie om E.16.2.1. te laten vervallen. De Aanbestedende Dienst wijst u erop dat een TCO Certificering of gelijkwaardig reeds wordt geëist (E.16.2.18).
21.	Bijlage 02 - eis 16.2.11	Is onze aanname correct dat het bewijsmiddel uit eis 16.2.11 bij 3 maanden na ingangsdatum van de overeenkomst aangeleverd hoeft te worden, en dus niet bij inschrijving of gunning?	Aanbestedende Dienst bevestigt hierbij dat inzake E.16.2.11 geen bewijsmiddelen bij Inschrijving dienen te worden overlegd. Voor portfolio plan CO2 Compensatie geldt de termijn zoals gesteld in E.16.2.11.
22.	Bijlage 02, E16.2.11 sub A	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub A eist u het volgende: "Opdrachtnemer dient een portefeuille van credits samen te stellen gericht op verwijdering of vermijding van CO2 emissies bestaande uit max. drie (3) projecten, welke voor max. 95% uit 'proven technology' projecten bestaat en voor min. 05% uit innovatieve projecten;" Waarom wordt er een minimum en geen maximum percentage gekoppeld aan innovatieve projecten als je daarbij ook een aantal eisen uitsluit (zoals eisen e, f, i en	Aanbestedende Dienst heeft naar aanleiding van uw vraag haar standpunt heroverwogen en wijzigt desbetreffende maximum en minimum percentages in vaste percentages. Aanbestedende Dienst heeft bewust gekozen voor een percentage van 5% aan innovatieve CO2-compensatieprojecten om innovatie te stimuleren. Door een duidelijke bovengrens van 95% voor bewezen technologie te hanteren, waarborgen we een solide en betrouwbare basis binnen de compensatieportefeuille, terwijl we

		l)? Graag uw verduidelijking.	tegelijkertijd ruimte laten voor nieuwe ontwikkelingen die noodzakelijk zijn voor toekomstige verduurzaming. De specifieke eisen die voor bewezen technologie gelden (zoals eisen e, f, i en l) zijn uitgesloten voor innovatieve projecten, omdat deze niet altijd toepasbaar zijn op technieken die zich nog in een vroege ontwikkelingsfase bevinden en waarvoor andere toetsingskaders gelden. Zo ontstaat een evenwichtige benadering waarin innovatie wordt gestimuleerd zonder dat de betrouwbaarheid van de compensatieportefeuille in het geding komt.
23.	Bijlage 02, E16.2.11 sub R	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub R eist u het volgende: "Integriteit (CPI): projecten dienen plaats te vinden in landen welke in de Corruption Perceptions Index een score hebben van veertig (40) of hoger;" Met deze eis sluit u veel landen uit, zoals Kenia, omdat Kenia geen score heeft van 40. In Kenia worden veel projecten gedaan met een betrouwbare partner, dus niet met de overheid. Kenia is Nederlands belangrijkste handelspartner in Oost-Afrika. En Nederland is de op vier na grootste investeringspartner voor Kenia. Waarom wordt er gekozen om deze landen uit te sluiten voor de carbon credits selectie? Graag uw toelichting.	De eis om CO2-compensatieprojecten uitsluitend toe te staan in landen met een Corruption Perceptions Index (CPI) score van 40 of hoger is bedoeld om de integriteit, transparantie en risicovermijding binnen de compensatieportefeuille te waarborgen. Deze grens helpt het risico op fraude, corruptie of onbetrouwbare verificatie van CO2-reductieclaims te minimaliseren, wat essentieel is voor het aantoonbaar behalen van klimaatdoelen. Wij begrijpen dat deze drempel sommige landen uitsluit waar desondanks waardevolle projecten plaatsvinden, zoals in Kenia. De CPI-score is echter een objectieve, internationaal erkende indicator die bredere risico's weerspiegelt binnen het gehele bestuurlijke en juridische kader van een land, ook wanneer projecten niet direct via overheden lopen. Hoewel Nederland intensieve handelsrelaties onderhoudt met landen als Kenia, vereist CO2-compensatie op projectniveau een extra mate van controleerbaarheid, vooral omdat verificatie en monitoring over lange perioden plaatsvindt en de reputatie van compensatie onder druk kan komen bij onregelmatigheden. De CPI-score van 40 is gekozen als een voorzorgsmaatregel om het integriteitsniveau van de volledige portefeuille te borgen. Wij erkennen dat dit projecten in landen met een lagere CPI-score kan beperken, maar vinden het belangrijk om de betrouwbaarheid van de compensatie-inspanningen voorop te stellen.
24.	Bijlage 02, E16.2.11 sub K en N	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub K en N eist u het volgende: "K. Credits dienen afkomstig te zijn van projecten/programma's met een hoge integriteit;" en "Gemeenschap: projecten dienen minimaal bij te dragen aan directe creatie van werkgelegenheid en bescherming van mensenrechten;" Het is Inschrijver niet duidelijk hoe deze punten worden getoetst? Graag uw toelichting.	De eisen onder sub K en N zijn gericht op het waarborgen van de maatschappelijke en ecologische integriteit van de CO2-compensatieprojecten. Onder sub K, waarbij projecten een "hoge integriteit" moeten hebben, bedoelen wij dat credits afkomstig dienen te zijn van programma's die erkend worden binnen internationaal geaccepteerde standaarden met strenge toetsings- en verificatieprocedures. Deze standaarden stellen eisen aan transparantie, monitoring, onafhankelijke verificatie en controle op de daadwerkelijke CO2-reductie, en worden als betrouwbaar erkend binnen de markt. Dit borgt de integriteit op projectniveau. Voor sub N, over de bijdrage aan werkgelegenheid en mensenrechten, toetsen wij dit eveneens via de gekozen standaard. Een aantal standaarden hanteren expliciete criteria voor sociaal-maatschappelijke impact, zoals het creëren van lokale werkgelegenheid, het respecteren van mensenrechten en het betrekken van gemeenschappen bij projectontwikkeling. Opdrachtnemers kunnen dit aantonen middels het portfolioplan CO2 compensatie door o.a. aan te geven onder welke standaard de credits vallen, inclusief documentatie die de bijdrage aan werkgelegenheid en mensenrechten beschrijft, zoals impactrapportages of samenvattingen van onafhankelijke audits. Zo wordt de toetsing objectief en controleerbaar, zonder dat wij aanvullende kwalitatieve beoordelingen hoeven uit te voeren.
25.	Bijlage 02, E16.2.11 sub O	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub O eist u het volgende: "Traceerbaarheid : beschikt over een statisch dashboard, satelliet monitoring en/of realtime dashboard;" Het is Inschrijver niet duidelijk wat u bedoeld met een statisch dashboard? Graag uw toelichting.	Met een statisch dashboard bedoelt Aanbestedende Dienst een online toegankelijke weergave van projectinformatie en voortgangsdata, waarbij de gegevens periodiek geüpdatet worden (bijvoorbeeld jaarlijks of per verificatiecyclus), maar niet in realtime wijzigen. Denk aan een overzichtspagina van het project met informatie over CO2-reductie, locatie, status van verificatie en andere relevante details, die

			op vaste momenten wordt bijgewerkt. Dit staat tegenover een realtime dashboard, dat continu data ververst (bijvoorbeeld via IoT-sensoren of directe satellietkoppelingen). Het doel van het eisen van een statisch dashboard is om een minimum aan transparantie en traceerbaarheid te garanderen, zodat de Aanbestedende Dienst inzicht heeft in de status en prestaties van de compensatieprojecten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een website of portaal waarop CO₂-credits, monitoringrapporten en verificatiedocumenten worden gepresenteerd. Satellietmonitoring of realtime dashboards zijn aanvullende mogelijkheden voor traceerbaarheid, maar een statisch dashboard is voldoende als het de projectgegevens en voortgang helder en controleerbaar presenteert.
26.	Bijlage 02 - eis 16.2.11. onderdeel A	Innovatieve projecten worden met een minimum percentage en geen maximum vermeld. Naast dat deze innovatieve projecten mogelijk de meerwaarde in de toekomst zich nog moeten bewijzen zijn er voor deze innovatieve projecten ook de onderdelen e, f, i en l niet van toepassing. (waaronder 4 geverifieerde SDG's en additionaliteit). Wij verzoeken u om te verduidelijken waarom er een minimum en geen maximum percentage gekoppeld wordt aan innovatieve projecten als je daarbij ook een aantal eisen uitsluit?	Zie antwoord op vraag 22.
27.	Bijlage 02 - eis 16.2.11 onderdeel K en N	U geeft aan dat de credits afkomstig dienen te zijn van projecten met een hoge integriteit en u geeft aan dat projecten minimaal dienen bij te dragen aan de directe creatie van werkgelegenheid en bescherming van mensenrechten. Wij verzoeken u om te verduidelijken hoe u eis K en N gaat toetsen.	Zie antwoord op vraag 24.
28.	Bijlage 02 - eis 16.2.11 onderdeel O	Wij verzoeken u om te verduidelijken wat u beoogt met 'statisch dashboard'.	Zie antwoord op vraag 25.
29.	Bijlage 02 - eis 16.2.11 onderdeel R	Inschrijver wilt u erop attenderen dat het uitsluiten van landen op basis van Corruption Perceptions Index 2024 geen doel doet. Bijvoorbeeld Kenia wordt uitgesloten omdat het geen 40 punten behaalt, terwijl Nederland een op de vier na grootste investeringspartner voor Kenia is. Wij verzoeken u om te verduidelijken waarom u voor eis R heeft gekozen en dus deze landen uitsluit voor de carbon credits selectie.	Zie antwoord op vraag 23.
30.	Bijlage 02 - eis 16.2.13	U geeft mogelijkheden voor het aanleveren van de mogelijke bewijsmiddelen. Is onze aanname correct dat dit bewijsmiddelen voor de uitvoeringsfase betreffen, en dus niet bij inschrijving of na gunning aangeleverd hoeven te worden?	Uw aanname is correct.
31.	Bijlage 02, E16.2.13	In eis E16.2.13 stelt u dat standaard intercontinentaal transport dient plaats te vinden via scheepvaart, en dat Opdrachtnemer zich bewust is dat dit effect heeft op levertijden. Tegelijkertijd worden in Bijlage 11 – Normen en Service Credits (hoofdstuk 3.2) strikte levertijden gehanteerd, waarbij bij overschrijding Service Credits worden opgelegd. Scheepvaart is aantoonbaar langzamer dan andere vormen van intercontinentaal transport. Bovendien leidt de huidige situatie in het Midden-Oosten tot omleidingen via alternatieve zeeroutes, wat de levertijd verder vergroot. Kunt u toelichten hoe u bij de uitvoering van de overeenkomst omgaat met het spanningsveld tussen het duurzaamheidsstreven (scheepvaart) en het nakomen van de gestelde levertijden? Wordt er bijvoorbeeld rekening gehouden met geopolitieke omstandigheden, of zijn er situaties waarin gebruik van snellere, maar minder duurzame transportvormen (zoals luchtvracht) toegestaan is zonder sancties? Graag uw toelichting.	Zie antwoord op vraag 9.
32.	Bijlage 11 paragraaf 3.2 Leverbetrouwbaarheid, Bijlage 2 E16.2.13	In eis E16.2.13 rondom duurzaamheid in de toeleveringsketen wordt aangegeven dat intercontinentaal transport standaard over water plaatsvindt, tenzij de Deelnemer uitdrukkelijk anders wenst. In de toelichting wordt daarbij terecht gesteld dat de transportwijze impact kan hebben op de levertijd. Tegelijkertijd wordt in Bijlage 11 paragraaf 3.2 de eis gesteld dat levering binnen 30 dagen na opdrachtverstrekking moet plaatsvinden. Deze eisen lijken tegenstrijdig. Transport per boot (scheepvaart), zoals door u als duurzaamste standaard aanbevolen, kent in de praktijk aanzienlijk langere doorlooptijden. In het geval van intercontinentaal transport bedraagt een realistische levertijd per schip doorgaans circa 12 weken, afhankelijk van onder andere herkomst, douaneprocedures en consolidatie. Wij verzoeken u daarom vriendelijk de gestelde levertijdeis aan te passen naar een realistische termijn voor transport	Zie antwoord op vraag 9.

		per boot, conform uw eigen duurzaamheidsvoorkeur en zodat Opdrachtnemers kunnen voldoen aan eis E16.2.13. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, ontvangen wij graag een toelichting hoe u de balans ziet tussen levertijd en duurzaam transport in deze context.	
33.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.2.13,	U stelt in deze eis: "In de toeleveringsketen van de Producten van fabricage tot aflevering bij de Deelnemer dient het transport altijd op de meest duurzame wijze plaats te vinden." Levering door middel van scheepvaart kan enkele weken duren, wat de eventuele lever-KPI's van een opdracht in gevaar brengt. Gaat u akkoord dat het transport op de meest duurzame wijze plaats vindt, rekening houdende met de vereiste levertijden?	Zie antwoord op vraag 10.
34.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.2.14,	U stelt in deze eis: "Voor voertuigen, (thuis)bezorging en transport welke door Opdrachtnemer en eventueel onderaannemer(s) binnen Nederland worden ingezet ten behoeve van de Prestatie, geldt dat deze vanaf ingangsdatum van de Raamovereenkomst zero-emissie zijn." Wij streven ernaar om altijd de meest duurzame vorm van levering te hanteren en zo de CO2-uitstoot zoveel mogelijk te beperken. In de praktijk is hier echter niet altijd directe invloed op, bijvoorbeeld bij incidentele leveringen via externe vervoerders zoals PostNL of DHL. Het inzetten van een zero-emissie voertuig speciaal voor een klein pakketje kan in sommige gevallen juist een minder duurzame oplossing zijn dan gebruik te maken van bestaande logistieke netwerken. Kan deze eis worden aangepast zodat de Opdrachtnemer altijd de meest duurzame leveringsmethode kiest, passend bij de eisen, wensen en de specifieke situatie?	Aanbestedende Dienst wil u er op attenderen dat in E.16.2.14 gesproken wordt over CO2-neutraliteit en niet over zero-emissie. CO2-neutraliteit kan gerealiseerd worden middels in de markt regulier beschikbare compensatie mechanismes.
35.	Bijlage 02 - E16.2.18 en E16.3.9.	In de eisen E16.2.18 en E16.3.9. Vraagt u inschrijver om bewijslast vanuit de TCO Certified Database. Is de aanneming van de inschrijver correct dat deze bewijslast niet bij inschrijving aangeleverd hoeft te worden, maar dat dit bewijslast voor tijdens de uitvoeringsfase betreft?	Uw aanname is correct. Indien van toepassing staan de bewijsmiddelen die moeten worden overgelegd bij Inschrijving vermeld onder het kopje 'Bewijsmiddelen te overleggen als Bijlage J bij inschrijving'.
36.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E.16.2.18	U eist dat de te leveren Producten dienen te voldoen aan de meest recente generatie TCO Certified4 criteria: TCO Certified, generatie 10. Volgens de officiële richtlijnen van TCO is generatie 9 nog geldig tot uiterlijk 3 december 2026. Tot die tijd mogen producten met een generatie 9 certificaat nog volledig gecertificeerd op de markt worden gebracht, en kunnen ze zelfs verlengd worden zolang de aanvraag vóór december 2024 is gedaan. Wij verzoeken u daarom de eis aan te passen conform de TCO-richtlijnen: dat zowel generatie 9 als generatie 10 geaccepteerd worden zolang generatie 9 nog geldig is volgens TCO. Dit voorkomt onnodige uitsluiting van producten die nog volledig voldoen aan de actuele TCO-normen. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie. Aanbestedende dienst heeft er bewust voor gekozen om uitsluitend TCO Certified, generatie 10 te eisen en geen producten met generatie 9 te accepteren na 6 maanden transitieperiode, ondanks dat generatie 9 volgens TCO zelf nog geldig is tot december 2026. Generatie 10 bevat aangescherpte criteria op het gebied van milieu-impact, circulair ontwerp, sociale omstandigheden in de keten en energie-efficiëntie, die beter aansluiten bij de ambities en beleidsdoelstellingen van de Aanbestedende Dienst, waaronder de doelstellingen rond klimaatneutraliteit en circulariteit. Hoewel generatie 9 formeel nog geldig is, biedt generatie 10 een hogere mate van transparantie en duurzaamheidsprestatie, bijvoorbeeld door strengere eisen aan het gehalte gerecycled materiaal, langere productlevensduur en verbeterde sociale audits. Het hanteren van generatie 10 voorkomt bovendien dat gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst producten worden geleverd die achterlopen op de laatst geldende duurzaamheidsstandaard. Gezien de markt inmiddels beschikt over een breed aanbod van IT-producten met TCO Certified generatie 10, achten wij deze eis proportioneel en haalbaar.
37.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E.16.2.18	U eist dat de te leveren Producten dienen te voldoen aan de meest recente generatie TCO Certified4 criteria: TCO Certified, generatie 10. Volgens de officiële richtlijnen van TCO is generatie 9 nog geldig tot uiterlijk 3 december 2026. Tot die tijd mogen producten met een generatie 9 certificaat nog volledig gecertificeerd op de markt worden gebracht, en kunnen ze zelfs verlengd worden zolang de aanvraag vóór december 2024 is gedaan. Wij verzoeken u daarom de eis aan te passen conform de TCO-richtlijnen: dat zowel generatie 9 als generatie 10 geaccepteerd worden zolang generatie 9 nog geldig is volgens TCO. Dit voorkomt onnodige uitsluiting van producten die nog volledig voldoen aan de actuele TCO-normen. Gaat u hiermee akkoord?	Zie antwoord op vraag 36.
38.	Bijlage 02 / pagina 64 / E.16.2.18	In de aanbestedingsdocumenten wordt gevraagd naar de meest recente generatie TCO Certified criteria. Volgens de officiële richtlijnen van TCO is generatie 9 nog geldig tot uiterlijk 3 december 2026. Tot die tijd mogen producten met een generatie 9 certificaat nog volledig gecertificeerd op de markt worden gebracht, en kunnen ze zelfs verlengd worden zolang de aanvraag vóór december 2024 is gedaan. Wij verzoeken u daarom de eis aan te passen volgens de	Zie antwoord op vraag 36.

		TCO-richtlijnen: dat zowel generatie 9 als generatie 10 geaccepteerd worden zolang generatie 9 nog geldig is volgens TCO. Dit voorkomt onnodige uitsluiting van producten die nog volledig voldoen aan de meest recente en actuele TCO-normen. Gaaf u hiermee akkoord?	
39.	Bijlage 02, E.16.2.18 TCO Certified	Bijlage 02, E.16.2.18 "In deze eis wordt aangegeven "...voldoet aan de meest recente generatie TCO Certified4 criteria,...". Graag uw bevestiging dat dit "...voldoet aan de meest recente generatie TCO Certified criteria,..." dient te zijn.	Zie antwoord op vraag 36.
40.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, W.16.2.1,	U stelt het volgende: "Inschrijver levert bij Inschrijving een rechtsgeldig ondertekende Verklaring SBTi Net-Zero op, met daarin beschreven de onderstaande verklaring en toezegging inclusief de wijze waarop de doelstelling wordt gerealiseerd middels een SMART Plan van Aanpak conform de gedefinieerde onderwerpen." Onze doelstellingen zijn al gecommitteerd en gevalideerd in het SBTi-dashboard. Begrijpen we goed dat een dergelijk Plan van Aanpak dan niet nodig is? Graag uw onderbouwde reactie.	Indien Inschrijver reeds over gecommitteerde en gevalideerde SBTi doelstellingen beschikt, kunt u volstaan met de Verklaring SBTi echter zonder het plan van aanpak, maar met bewijslast dat u reeds over een dergelijk commitment en validatie beschikt.
41.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, W16.2.4	Wij stellen voor om het vereiste aantal oplaadcycli waarbij de batterij nog minimaal 80% van zijn gezondheid behoudt, te verlagen van 800 naar 600 cycli. Dit zou betekenen dat de batterij na 600 cycli nog steeds 20% boven de minimale eis van 500 cycli zou presteren, waarbij minimaal 80% van de batterijgezondheid behouden blijft. Gaaf u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en past W.16.2.4 aan naar 600 cycli.
42.	Bijlage 02 - W.16.2.4	Deze wens is niet door alle fabrikanten bij alle 6 de referentieproducten in te vullen. Vanwege de puntenscore zullen inschrijvers hun fabrikant- en productkeuze hierop afstemmen. Bij het conformeren van deze wens is inschrijver bij elke minicompetitie vervolgens aan deze wens gebonden. Daardoor wordt de competitie ernstig beperkt, met ongelijkwaardig speelveld voor opdrachtnemers en te hoge prijzen voor Deelnemers tot gevolg. Dringend verzoek deze Productgerelateerde Wens te laten vervallen om de mededinging te verbeteren. Graag uw gemotiveerde reactie?	Zie antwoord op vraag 41.
43.	Bijlage 02 - E.16.2.5	Kan deze eis specifiekere worden gesteld? Nu zou je de accu kunnen opladen tot en met 99% terwijl dit niet meer voordelen op het gebied van levensduur biedt dan het opladen tot maximaal 90%. Wij adviseren dan ook om percentages in de eis op te nemen en het doel wat hiermee bereikt moet worden. Daarnaast adviseren wij om in de requirement het vereiste op te nemen dat deze mogelijkheid zowel op BIOS / EUFI niveau (firmware) in te stellen is als configureerbaar door de gebruiker zelf.	Aangezien de percentuele beperking van de oplaadcapaciteit afhankelijk is van het merk en model, kiest de Aanbestedende Dienst ervoor om geen percentage toe te voegen aan E.16.2.5., evenals de configureerbaarheid op BIOS/UEFI niveau.
44.	Bijlage 02 - eis 16.2.6	Is onze aanname correct dat het gevraagde bewijsmiddel gedurende de uitvoeringsfase aangeleverd hoeft te worden, en dus niet bij inschrijving of gunning?	U refereert (mogelijk abusievelijk) naar E.16.2.6. Deze eis is echter niet van toepassing verklaard.
45.	Bijlage 02 - eis 16.2.9	U geeft mogelijkheden voor het aanleveren van de mogelijke bewijsmiddelen. Is onze aanname correct dat dit bewijsmiddelen voor de uitvoeringsfase betreffen, en dus niet bij inschrijving of na gunning aangeleverd hoeven te worden?	Aanbestedende Dienst bevestigt hierbij dat inzake E.16.2.9 geen bewijsmiddelen bij Inschrijving dienen te worden overlegd.
46.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.2.9,	De eis dat de batterij van een product na 500 volledige oplaadcycli nog minimaal 80% van zijn originele capaciteit (State of Health ≥80%) moet hebben, lijkt Inschrijver in de praktijk moeilijk haalbaar. Dit vanwege de volgende overwegingen: De levensduur van laptopbatterijen is sterk afhankelijk van externe factoren zoals gebruikspatroon, temperatuur, en laadgedrag, die buiten de invloedssfeer van de leverancier vallen. De specificaties van grote fabrikanten (zoals HP, Lenovo en Dell) geven uiteenlopende informatie over batterijprestaties en cycli, waarbij 300 tot 500 cycli als minimum wordt aangegeven voor de levensduur van de batterij. Kunt u toelichten op welke wijze u verwacht dat Inschrijvers aan deze eis kunnen voldoen, gezien de variabiliteit van batterijprestaties en het feit dat zelfs toonaangevende fabrikanten geen dergelijke garantie kunnen geven? Wij verzoeken u deze eis te herformuleren naar een richtwaarde of streefwaarde in plaats van een harde minimumeis? Graag uw onderbouwde reactie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie. Eis E.16.2.9 is gebaseerd op gangbare testmethodieken onder gestandaardiseerde laboratoriumcondities, zoals vastgelegd in normen als IEC 61960-3 (voor lithium-ion batterijen), waarbij producten onder vergelijkbare omstandigheden worden getest. Verschillende grootzakelijke productseries van diverse Fabrikanten voldoen aan deze waarden. De eis van 500 cycli bij 80% capaciteit betreft daarbij een conservatief niveau wat binnen laboratoriumcondities haalbaar is voor moderne batterijen, zonder disproportioneel te zijn ten opzichte van marktontwikkelingen. Wij achten het daarom niet wenselijk deze eis te herformuleren naar een richtwaarde of streefwaarde, omdat dit afbreuk doet aan de verifieerbaarheid en afdwingbaarheid van levensduurprestaties, die bijdragen aan de reductie van e-waste en total cost of ownership. Inschrijvers kunnen aan deze eis voldoen door producten aan te bieden waarvan de batterijprestatie is gevalideerd onder gestandaardiseerde testomstandigheden, zoals fabrieksopgaven of testrapporten op basis van genoemde normen.

47.	Bijlage 02 - eis16.3.10 en eis 16.3.11	De gevraagde bewijslast is niet zichtbaar ind e TCO-certificering. Wij verzoeken u om akkoord te gaan met het apart aanleveren van deze bewijslast. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende Dienst begrijpt uw vraag niet en verwijst u naar de hiërarchie van bewijsmiddelen en wijze van aanlevering in E.16.3.9 welke ook van toepassing is op E.16.3.10 en E.16.3.11.
48.	Bijlage 02 - eis 16.3.10	In de huidige eis wordt gesteld dat laptops en tablets moeten beschikken over een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarvan ten minste 50% post-consumer gerecycled aluminium. Dit creëert een aanzienlijk voordeel voor één fabrikant en sluit andere A-merken uit, wat de marktwerking beperkt. Daarnaast belemmert dit innovatie in de toepassing van alternatieve, eveneens duurzame materialen zoals magnesium, carbon fiber of hoogwaardig kunststof. Wij adviseren u daarom deze eis te laten vervallen, zodat ruimte ontstaat voor een bredere, duurzame en innovatieve invulling van materialen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
49.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.10	De eis om laptops en tablets te leveren met een behuizing van 70% aluminium of aluminium-magnesium legering, waarvan ten minste 50% post-consumer gerecycled aluminium, geeft een groot voordeel aan één A-merk fabrikant en sluit andere A-merk fabrikanten uit van deelname. Dit beperkt de keuzevrijheid en kan innovatie belemmeren. Hoewel aluminium zeker duurzame voordelen heeft, is duurzaamheid meer dan alleen het materiaal dat gebruikt wordt. Andere materialen zoals hoogwaardig plastic, carbon fiber en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, wat de totale ecologische impact positief beïnvloedt. Bovendien kan een strikte focus op aluminium innovatie beperken, aangezien technologische en materiële ontwikkelingen snel gaan en er in de toekomst nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar kunnen komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze eis worden meerdere A-merk fabrikanten benadeeld of uitgesloten, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot uitsluiting van deelname aan het contract, aangezien dit de marktwerking aanzienlijk beperkt. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Één van de A-merk fabrikanten kiest bijvoorbeeld bewust voor materialen zoals Glass Fiber Reinforced Plastics (GFRP) en carbon fiber, juist vanwege hun bijdrage aan duurzaamheid en het verlengen van de levensduur van het product. Deze fabrikant investeert al jarenlang in een eigen testlaboratorium en ontwikkelt producten die aantoonbaar bovengemiddeld presteren op het gebied van duurzaamheid wat resulteert in stevigheid, betrouwbaarheid en levensduur – allemaal essentiële pijlers met als visie een duurzamere productstrategie. Onafhankelijke testen tonen aan dat deze producten structureel beter bestand zijn tegen vallen, stoten en langdurig intensief gebruik. Ontwerpkeuzes worden daarbij bewust gemaakt met het oog op maximale structurele stevigheid en schokbestendigheid, wat direct bijdraagt aan langdurige inzetbaarheid en betrouwbaarheid. In dat licht wordt soms bewust gekozen voor alternatieve materialen in plaats van aluminium, omdat die op aspecten zoals gewicht, thermische efficiëntie en fysieke duurzaamheid beter presteren. Duurzaamheid draait immers niet alleen om het soort materiaal, maar vooral om hoe lang een product mee kan gaan zonder aan functionaliteit in te boeten. Een apparaat dat ontworpen is voor een langere levensduur voorkomt vroegtijdige vervanging en verlaagt zo de ecologische voetafdruk. Dat is duurzaamheid in de praktijk. Wij vragen u om deze eis te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
50.	Bijlage 2 E16.3.10	In bijlage 2 eis E16.3.10 stelt u: "Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 50% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium dat aanwezig moet zijn in het Product." Als Deelnemers deze eis aan hun NOK zouden toevoegen, wordt de facto alle concurrentie verhinderd omdat slechts één fabrikant een portfolio heeft met een relevant commercieel aanbod van laptops met aluminium behuizing. Hiermee wordt de doelstelling van de Aanbestedingswet, namelijk doelmatige overheidsaankopen door marktwerking, teniet gedaan. Wij verzoeken u dan ook met klem deze eis te laten vervallen.	Zie antwoord op vraag 4.

51.	Eis 16.3.10	Eis E16.3.10: "Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 50% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium dat aanwezig moet zijn in het Product." etc. Deze eis geeft een groot voordeel aan één A-merk fabrikant en sluit andere A-merk fabrikanten uit van deelname. Dit beperkt de keuzevrijheid en kan innovatie belemmeren. Aluminium heeft duurzame voordelen, maar duurzaamheid is meer dan alleen de materiaalkeuze. Andere materialen zoals hoogwaardig kunststof, koolstofvezel en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, met een positief effect op de totale ecologische impact. Een strikte focus op enkel aluminium beperkt bovendien innovatie. Technologische ontwikkelingen gaan snel en kunnen nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze eis worden meerdere A-merk fabrikanten benadeeld of uitgesloten, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot uitsluiting van deelname aan het contract, aangezien dit de marktwerking aanzienlijk beperkt. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Één van de A-merk fabrikanten kiest bijvoorbeeld bewust voor materialen zoals Glass Fiber Reinforced Plastics (GFRP) en carbon fiber, juist vanwege hun bijdrage aan duurzaamheid en het verlengen van de levensduur van het product. Deze fabrikant investeert al jarenlang in een eigen testlaboratorium en ontwikkelt producten die aantoonbaar bovengemiddeld presteren op het gebied van duurzaamheid wat resulteert in stevigheid, betrouwbaarheid en levensduur – allemaal essentiële pijlers met als visie een duurzamere productstrategie. Onafhankelijke testen tonen aan dat deze producten structureel beter bestand zijn tegen vallen, stoten en langdurig intensief gebruik. Ontwerpkeuzes worden daarbij bewust gemaakt met het oog op maximale structurele stevigheid en schokbestendigheid, wat direct bijdraagt aan langdurige inzetbaarheid en betrouwbaarheid. In dat licht wordt soms bewust gekozen voor alternatieve materialen in plaats van aluminium, omdat die op aspecten zoals gewicht, thermische efficiëntie en fysieke duurzaamheid beter presteren. Duurzaamheid draait immers niet alleen om het soort materiaal, maar vooral om hoe lang een product mee kan gaan zonder aan functionaliteit in te boeten. Een apparaat dat ontworpen is voor een langere levensduur voorkomt vroegtijdige vervanging en verlaagt zo de ecologische voetafdruk. Dat is duurzaamheid in de praktijk. Wij vragen u om deze eis te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
52.	Bijlage 2, E.16.3.10 Eis aluminium of magnesium	Bijlage 2, E.16.3.10 Het lijkt erop dat de eis van 70% materiaal bestaande uit aluminium of magnesium een ambitieuze doelstelling is die mogelijk verder gaat dan de huidige specificaties van bestaande modellen. Deze eis kan voortkomen uit een streven naar duurzaamheid en milieuvriendelijkheid, aangezien aluminium en magnesium lichtgewicht en recyclebare materialen zijn. Wat betreft de huidige modellen van de drie grootste laptopverkopers, zoals HP, Dell en Lenovo, blijkt het onmogelijk dat alle vendoren aan deze specifieke eis kunnen voldoen. Dit kan leiden tot een beperkte concurrentie en mogelijk hogere prijzen voor de aanbesteding, omdat de keuze van leveranciers beperkt wordt. Het is belangrijk voor de uitvrager om te overwegen of deze eis realistisch en haalbaar is binnen de huidige markt. Het kan nuttig zijn te verifiëren welke vendoren aan de eis kunnen voldoen zonder de concurrentie te beperken. Advies is aan de uitvrager om de eis te schrappen als niet 100% vast staat dat 3 of meer vendoren aan deze eis kunnen voldoen. Gaat u hiermee akkoord?"	Zie antwoord op vraag 4.
53.	Bijlage 02 - eis 16.3.11	U stelt als eis specifieke percentages voor post-consumer gerecyclede metalen in het product. Fabrikanten die zijn aangesloten bij de Responsible Minerals Initiative (RMI) voldoen echter reeds aan strenge normen voor verantwoorde sourcing en due diligence. Door deze eis	Zie antwoord op vraag 5.

		uitsluitend te baseren op specifieke percentages, wordt deelname van deze fabrikanten onnodig beperkt. Wij adviseren u de eis te laten vervallen of aan te passen zodat ook fabrikanten die werken volgens RMI-normen in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
54.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.11	De eis om producten (inclusief accu) te leveren met specifieke percentages aan post-consumer tin, tantaal, wolfraam, goud, koper, kobalt en lithium, gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel van het desbetreffende materiaal, is problematisch voor fabrikanten. Er zijn andere benaderingen die eveneens effectief zijn. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een gebruikelijke manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen, zonder dat specifieke percentages aan post-consumer gerecyclede materialen worden vereist. Deze informatie wordt namelijk niet gedeeld zoals in de eis wordt gevraagd. Wij vragen u om deze eis te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 5.
55.	Bijlage 02, E16.3.11	Bij eis 16.3.11 in de eerste kolom (09-2025) geeft u in elke cel 'n.v.t.' aan. Klopt onze aanname dat de producten die aangeboden worden in het prijzenblad dus nog niet aan minimeisen hoeven te voldoen met betrekking tot post consumer Tin, Tantaal, Wolfraam, Goud, Koper, Kobalt en Lithium? Graag uw verduidelijking.	Uw aanname is correct, de in E.16.3.11 vermelde percentages gelden vanaf 09-2026 voor alle Producten. Zie tevens het antwoord op vraag 4.
56.	Bijlage 03 E.16.3.11	In eis E16.3.11 stelt u eisen aan de herkomst van mineralen en metalen. De genoemde percentages zijn niet haalbaar. Hieraan vasthouden zal ertoe leiden dat fabrikanten geen aanbiedingen meer doen, wat haaks staat op de concurrentiebeginselen in de Europese aanbestedingswetgeving. Wij verzoeken u deze eis te laten vervallen en eventueel via een latere wijzigingsprocedure, marktconforme percentages te introduceren.	Zie antwoord op vraag 4.
57.	Eis 16.3.11	Eis E16.3.11: "Producten (inclusief accu) bevatten ten minste de onderstaande percentages aan postconsumer tin, tantaal, wolfraam, goud, koper, kobalt en lithium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel van het desbetreffende materiaal aanwezig in het Product." etc. Deze eis is problematisch voor fabrikanten, wat kan leiden tot minder inschrijvingen dus minder marktwerving. Uw duurzaamheidsdoelstellingen kunnen ook effectief worden ingevuld op alternatieve wijze. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een marktconforme manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen, zonder dat specifieke percentages aan post-consumer gerecyclede materialen worden vereist. Deze informatie wordt namelijk niet gedeeld zoals in de eis wordt gevraagd. Wij vragen u om deze eis te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4 en 5.
58.	Bijlage 02 - Bijlage 25 - E.16.3.11	De percentages die in de eis E.16.3.11 worden genoemd, lijken niet realistisch en komen niet overeen met de marktstandaarden. Het vasthouden aan deze percentages kan ertoe leiden dat fabrikanten zich niet in staat voelen om een aanbieding te doen, wat op zijn beurt in strijd is met het principe van concurrentie zoals vastgelegd in de Europese aanbestedingswetgeving. Wij verzoeken u vriendelijk om deze eis te heroverwegen en de percentages aan te passen naar een niveau dat beter aansluit bij de werkelijke marktomstandigheden, zodat fabrikanten zich niet onterecht benadeeld voelen. Bent u bereid deze eis te herzien?	Zie antwoord op vraag 4 en 5.
59.	Bijlage 02, E.16.3.11 Percentages	Bijlage 02, E.16.3.11 Zoals eerder aangegeven in de marktconsultatie zijn de genoemde percentages niet realistisch en niet in lijn met de ontwikkelingen in de markt. Indien deze percentages gehandhaafd blijven is de kans groot dat er geen aanbiedingen van fabrikant meer mogelijk zijn gedurende de verdere looptijd van de overeenkomst. Een dergelijke marktbeperkende eis is in strijd met het concurrentiebeginsel van de Europese aanbestedings wetgeving.	Zie antwoord op vraag 4 en 5.

		Wij verzoeken u dan ook om deze eis te laten vervallen en deelnemers de mogelijkheid te geven om realistische percentages op te nemen in de nadere uitvragen.	
60.	Bijlage 02 - eis16.3.13	U eist dat inschrijver de eerlijke CO2 prijs en het percentage gerecyclede grondstoffen op de webshop dient te tonen. Hierbij geeft u ook nog aan dat indien de informatie van de grondstoffen niet bekend is, inschrijver een percentage van 15% mag hanteren. Met het zomaar benoemen van een percentage, doen wij mee aan green washing. Wij verzoeken u daarom om eis 16.3.13 aan te passen naar 'mits dit vanuit de fabrikant bekend is'. Indien de informatie niet bekend is, hoeft inschrijver deze informatie ook niet op de webshop te tonen. Gaat u hiermee akkoord? Indien u niet akkoord gaat, verzoeken wij u om uw antwoord te motiveren.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en heeft toelichting Ad3 gewijzigd.
61.	Bijlage 02, E16.3.15	Gegadigde constateert dat de betreffende eis in de huidige vorm leidt tot een situatie waarin feitelijk slechts één marktpartij aan de gestelde eis kan voldoen. Dit belemmert de marktwerking en staat op gespannen voet met de aanbestedingsbeginselen van gelijkheid, proportionaliteit en non-discriminatie. Gegadigde adviseert de Aanbestedende Dienst dan ook dringend om deze eis te schrappen, teneinde een eerlijke en open mededinging mogelijk te maken. Is de Aanbestedende Dienst bereid dit advies over te nemen? Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde om een gemotiveerde toelichting op de gemaakte afwegingen.	Aanbestedende Dienst begrijpt uw vraagstelling niet en verzoekt u deze vraag te verduidelijken en opnieuw te stellen in nota van inlichtingen 2. Indien u van mening bent dat keurmerken ontbreken en toegevoegd dienen te worden kunt u dit tevens kenbaar maken in NVI2. Zie tevens het antwoord op vraag 62.
62.	(Bijlage 02), E.16.3.15, pagina 76	Naar onze ervaring ontbreekt er in de huidige opsomming van toegestane certificeringen onder eis E.16.3.15 nog een aantal belangrijke en gangbare duurzaamheidskeurmerken. Deze certificeringen worden in de markt regelmatig toegepast op accessoires met een textielcomponent (zoals draagtassen, sleeves en rugzakken) en sluiten bovendien goed aan op de duurzaamheid- en MVO-doelstellingen van veel overheidsopdrachten. Wij verzoeken u vriendelijk om onderstaande certificeringen toe te voegen aan de lijst van geaccepteerde keurmerken: Het keurmerk Cradle to Cradle Certified™ beoordeelt niet alleen hoe een product wordt gemaakt, maar ook wat er daarna mee gebeurt. Het kijkt onder andere naar de veiligheid van gebruikte materialen, de mogelijkheid tot hergebruik, sociale rechtvaardigheid in het productieproces en energie-efficiëntie. De norm SA8000 richt zich op het waarborgen van goede arbeidsomstandigheden binnen de hele toeleveringsketen. Deze standaard gaat verder dan Fairtrade en is breed toepasbaar, ook voor textielproducten. Met ISO 14001 tonen fabrikanten aan dat zij actief werken aan het beheersen en verminderen van hun milieubelasting. Deze milieumanagementnorm wordt vaak ingezet als basis voor duurzamer produceren. Het EU Ecolabel voor textiel is het officiële milieukeurmerk van de Europese Unie en beoordeelt de milieu-impact van een product over de volledige levenscyclus – van grondstof tot afvalverwerking. Tot slot geeft het PETA-Approved Vegan label aan dat er in het product geen dierlijke materialen zijn verwerkt en dat er geen dierproeven zijn uitgevoerd. Dit is met name van belang voor organisaties die bewust willen inkopen op het gebied van dierenwelzijn en veganistische waarden. Wij vertrouwen erop dat het aanvullen van deze lijst bijdraagt aan meer keuzevrijheid in de markt, zonder dat dit ten koste gaat van de duurzaamheidseisen. Hiermee wordt tevens voorkomen dat leveranciers met aantoonbaar duurzame producten worden uitgesloten, puur op basis van een beperkte set certificeringen. Bent u bereid om de genoemde certificeringen op te nemen in de lijst van toegestane keurmerken onder E.16.3.15?	Aanbestedende Dienst gaat deels akkoord met uw suggesties en voegt naast de huidige zes keurmerken tevens Cradle to Cradle Certified, SA8000, PETA-Approved Vegan en het EU Ecolabel toe.
63.	Bijlage 02, E16.3.16	Gegadigde constateert dat de betreffende eis in de huidige vorm leidt tot een situatie waarin feitelijk slechts één marktpartij aan de gestelde eis kan voldoen. Dit belemmert de marktwerking en staat op gespannen voet met de aanbestedingsbeginselen van gelijkheid, proportionaliteit en non-discriminatie. Gegadigde adviseert de Aanbestedende Dienst dan ook dringend om deze eis te schrappen, teneinde een eerlijke en open mededinging mogelijk te maken. Is de Aanbestedende Dienst bereid dit advies over te nemen? Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde	Zie antwoord op vraag 61.

		om een gemotiveerde toelichting op de gemaakte afwegingen.	
64.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.3.2, pagina 10	Aluminium of alu-magnesium legeringen worden niet door alle fabrikanten standaard toegepast als behuizing voor alle type laptops. Er bestaan uitstekende behuizingen van CFRP (carbon-fibre-reinforced-plastics) die uiteraard gemaakt zijn met PCR Plastics en/of op basis van Biologische oliën, die net zo goed in TCO-certified danwel EPEAT geregistreerd zijn. Daarbij is de LCA-waarde tijdens productie van deze materialen vaak beter dan productie cq omsmelten van aluminium. Bovendien gaat innovatie voort en zullen er binnenkort ook andere materialen toegepast worden voor behuizingen. Omwille van de marktwerking verzoeken wij u om deze producten ook toe te staan.	Zie antwoord op vraag 4.
65.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.3.2, pagina 10	U schrijft in de deze wens: " <i>De keuze of Deelnemers laptops en tablets afnemen die aan deze eis voldoen, wordt door de Deelnemers bepaald in de Nadere overeenkomst.</i> " Echter, wanneer een inschrijver deze Wens conformeert wordt het voor die inschrijver een Eis. Dat betekent dat die inschrijver ALTIJD laptops van Aluminium met 70% PCRA moet aanbieden, ook wanneer de Deelnemer dat niet wenst af te nemen. Daarmee zou die inschrijver voor zichzelf een commerciële achterstand hebben gecreëerd. En als alle opdrachtnemers deze wens hebben geconformeerd, krijgt de Deelnemer die deze eis laat vallen dus geen aanbieding. Hoe ziet u deze situaties? Kunt u in het algemeen toelichten hoe inschrijvers wensen kunnen conformeren en daar toch van af kunnen wijken als de Deelnemer iets vraagt wat daarvan afwijkt?	De wens biedt een mogelijkheid voor Deelnemers om laptops of tablets met een bepaalde behuizing af te kunnen nemen. Alleen als de Deelnemer de keuze maakt voor deze behuizing, moet Inschrijver die laptop of tablet met die behuizing leveren. Er is dus geen sprake van een verplichting dat Inschrijver altijd laptops met die behuizing moet leveren. Er is in de Nadere Overeenkomst geen sprake van afwijking van de wens omdat de wens niet ziet op verplichting maar op een mogelijkheid.
66.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.3.2	In de eis wordt gesteld dat deelnemers laptops en tablets moeten kunnen afnemen met een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarvan ten minste 70% bestaat uit post-consumer gerecycled aluminium, gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium in het product. Wij merken op dat deze specifieke informatie – namelijk het exacte percentage post-consumer gerecycled aluminium ten opzichte van het totale aluminiumgewicht – niet beschikbaar is via gangbare certificeringen zoals TCO Certified of EPEAT. EPEAT werkt met een scoresysteem en TCO Certified vermeldt doorgaans geen exacte materiaalpercentages op dit niveau van detail. Kunt u aangeven hoe u als aanbestedende dienst omgaat met het ontbreken van deze specifieke data bij gerenommeerde certificeringen, en welke wijze van onderbouwing u als voldoende beschouwt om aan te tonen dat aan deze eis voldaan wordt?	Aanbestedende Dienst neemt aan dat u hier wens W.16.3.2 bedoelt. Zie hiervoor de hiërarchie van bewijsmiddelen in E.16.3.9 en W.16.3.2.
67.	Bijlage 02 - E.16.3.2	Waarom moet er uitsluitend gekeken naar gerobotiseerde disassemblage? Hiermee wordt handmatige disassemblage uitgesloten, echter zowel een handmatige als een gerobotiseerde disassemblage leidt tot een hogere recyclebaarheid. Ook heeft handmatige disassemblage vaak een sociaal duurzaam aspect. Denk bijvoorbeeld aan een refurbishment organisatie die werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze aanbeveling is om deze eis aan te passen.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en voegt handmatige disassemblage toe aan E.16.3.2.
68.	Bijlage F - W16.3.2.	U wenst dat laptops en tablets beschikken over 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij minimaal 70% post consumer gerecycled aluminium is gemeten. Is onze aanname correct dat <u>alle</u> hoofdproducten hieraan moeten voldoen, indien inschrijver deze wens op ja zet?	Aanbestedende dient beraadt zich momenteel op deze vraag en komen zo snel mogelijk met een antwoord.
69.	Bijlage F – Wens 16.3.2.	De wens voor een 100% aluminium behuizing met 70% post-consumer gerecycled aluminium creëert een bevoordeling voor één specifieke fabrikant en beperkt daarmee de marktwerking aanzienlijk. Andere materialen kunnen duurzamer zijn op het vlak van schokbestendigheid, levensduur en lagere ecologische impact. Wij adviseren u deze wens te laten vervallen, zodat fabrikanten die innovatieve, duurzame alternatieven toepassen, gelijkwaardig kunnen deelnemen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
70.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, W16.3.2	De wens om laptops en tablets af te kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminiummagnesium legering behuizing, waarbij ten minste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het product, benadeeld fabrikanten onevenrechtig die hier niet aan voldoen. Er is één A-merk fabrikant die hierdoor sterk bevoordeeld wordt en dit voorkomt marktwerking. Andere materialen zoals hoogwaardig plastic, carbon fiber en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, wat de totale ecologische impact positief beïnvloedt. Bovendien kan een strikte focus op aluminium innovatie beperken, aangezien technologische en materiële ontwikkelingen snel gaan en er in de toekomst nieuwe,	Zie antwoord op vraag 4.

		meer duurzame materialen beschikbaar kunnen komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze wens worden meerdere A-merk fabrikanten sterk benadeeld, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot een oneerlijke marktwerking. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Wij vragen u om deze wens te herzien en te laten vervallen zodat fabrikanten die andere duurzame materialen en benaderingen toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
71.	Bijlage 02 W.16.3.2	U geeft bij W.16.3.2 het volgende aan: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” Het is Inschrijver niet geheel duidelijk wanneer een laptop of tablet beschikt over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing. Doorgaans kunnen maximaal de bovenkant (A-cover), binnenkant waar het toetsenbord in zit (C-cover) en onderkant (D-cover) gemaakt zijn van aluminium of aluminium-magnesium legering. De B-cover (de rand die het scherm omringt) moet van een kunststof zijn om schermbreuken of breuk in de camera's te voorkomen, en om ervoor te zorgen dat draadloze signalen niet worden geblokkeerd Kunt u bevestigen dat wanneer een laptop een A-cover, C-cover en D-cover heeft van aluminium of aluminium-magnesium legering, u spreekt over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing?	Ja, uw interpretatie is correct. Aanbestedende Dienst hanteert in dit geval de term “100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing” als aanduiding voor de primaire dragende delen van de behuizing (de A-cover, C-cover en D-cover). Dit betreft de buitenste en structurele componenten van het product, die verantwoordelijk zijn voor stevigheid, bescherming en thermische eigenschappen. De B-cover (de rand rondom het scherm) vormt hierop een uitzondering, omdat dit deel om technische redenen, zoals signaaldoorlatendheid (wifi, bluetooth) en breukpreventie van het scherm of de camera, doorgaans uit kunststof bestaat. Deze functionele keuze is breed erkend in de markt en past binnen onze interpretatie van een "100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing". Indien de A-cover, C-cover en D-cover vervaardigd zijn uit aluminium of aluminium-magnesium legering, en enkel de B-cover uit kunststof bestaat om technische redenen, beschouwen wij dit als een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing in de context van wens W.16.3.2. Aanvullend wil AD opmerken dat de behuizing zoals vermeld in E.16.3.10 tevens de A-Cover, C-Cover en D-Cover betreft.
72.	Bijlage 02 W.16.3.2	U geeft bij W.16.3.2 het volgende aan: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” Fabrikanten geven aan vooralsnog niet te kunnen voldoen aan 70% gerecycled aluminium, waardoor geen enkele fabrikant aan deze wens kan conformeren. Wel is een behuizing van 50% gerecycled aluminium haalbaar. Om Inschrijvers en fabrikanten te triggeren om een duurzamer model aan te bieden en te kiezen voor het model met het hoogste percentage gerecycled aluminium verzoeken wij u deze wens iets aan te passen naar een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing waarvan 50% bestaat uit gerecycled aluminium. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en wijzigt het percentage gerecycled materiaal in W.16.3.2 naar 50%.
73.	W.16.3.2	In Wens W16.3.2 stelt u: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” Inschrijver verzoekt u om de definitie van ‘100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing’ te verduidelijken. Immers bevat iedere behuizing ook andere materialen: glas rond het scherm, kunststof rond de interne speakers en de batterij, een kunststof tray voor de simkaart, een kunststof rand rond de 4G antenne en de webcam, etcetera. Inschrijver stelt voor de volgende definitie toe te voegen aan de eis: “Onder 100% wordt voor laptops verstaan: de vier primaire behuizing delen (top cover, schermbezel, keyboard deck en bottom cover) bestaan allen hoofdzakelijk uit aluminium of een aluminium-magnesium legering. Voor tablets geldt dat de bottom cover	Zie antwoord op vraag 72.

		hoofdzakelijk uit aluminium of een aluminium-magnesium legering bestaat.” Stemt u hiermee in?	
74.	W.16.3.2	In Wens W16.3.2 stelt u: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” De toepassing van deze wens in de initiële uitvraag is ons niet geheel duidelijk. Is onze lezing juist dat Inschrijvers deze wens enkel mogen conformeren als alle laptops in de initiële aanbidding hieraan voldoen, en voor ieder product het passend bewijsmateriaal aanleveren? Indien niet juist dan graag uw verduidelijking.	Aanbestedende dient beraadt zich momenteel op deze vraag en komen zo snel mogelijk met een antwoord.
75.	W.16.3.2	In Wens W16.3.2 stelt u ook: “De keuze of Deelnemers laptops en tablets afnemen die aan deze eis voldoen, wordt door de Deelnemers bepaald in de Nadere overeenkomst ” Is het juist dat indien een inschrijver deze wens conformeert in zijn inschrijving, deze wens voortaan geldt als Eis voor deze Opdrachtnemer in iedere NOK, maar dat de Deelnemer in een NOK kan kiezen of zij deze eis wel of niet opneemt ook voor de andere Opdrachtnemers? Indien niet juist dan graag uw verduidelijking.	De wens biedt een mogelijkheid voor Deelnemers om laptops of tablets met een bepaalde behuizing af te kunnen nemen. Alleen als de Deelnemer de keuze maakt voor deze behuizing, moet Inschrijver die laptop of tablet met die behuizing leveren. Er is dus geen sprake van een verplichting dat Inschrijver altijd laptops met die behuizing moet leveren. Er is in de Nadere Overeenkomst geen sprake van afwijking van de wens omdat de wens niet ziet op verplichting maar op een mogelijkheid.
76.	Wens 16.3.2	Wens W16.3.2: "Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product. " etc. Deze wens benadeeld fabrikanten onevenrichtig die hier niet aan voldoen. Er is één A-merk fabrikant die hierdoor sterk bevoordeeld wordt en dit voorkomt marktwerking. Andere materialen zoals hoogwaardig kunststof, carbon fiber en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, met een positief effect op de totale ecologische impact. Bovendien kan een strikte focus op aluminium innovatie beperken, aangezien technologische en materiële ontwikkelingen snel gaan en er in de toekomst nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar kunnen komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze wens worden meerdere A-merk fabrikanten sterk benadeeld, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot een oneerlijke marktwerking. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Wij vragen u om deze wens te herzien danwel te laten vervallen zodat fabrikanten die andere duurzame materialen en benaderingen toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
77.	Bijlage 02 - W 16.3.2	Deze Wens is in dezelfde lijn als E16.3.10 opgesteld waarin duidelijk aangegeven wordt dat het voor deelnemers mogelijk moet zijn om de beschreven laptops af te nemen. Dit maakt deze wens bij conformeren tot een uitvoerings eis. Dit wordt vervolgens bevestigd en gespecificeerd door het feit dat u aangeeft dat "De keuze of Deelnemers laptops en tablets afnemen die aan deze eis voldoen, wordt door de Deelnemers bepaald in de Nadere overeenkomst." Vervolgens lijkt bij het aanvoeren van bewijsmiddelen een tegenstrijdigheid gesuggereerd te worden dat voor alle aangeboden referentieproducten de bewijsmiddelen geleverd dienen te worden. Terwijl nergens in deze wens aangeven wordt dat alle aangeboden laptops aan deze zeer specifieke, zeldzame en zeer discriminatoire specificatie dienen te voldoen. Mogen wij er vanuit gaan dat u hier bedoelt dat wanneer inschrijver deze wens met ja beantwoordt hij daarmee voldoet aan de uitvoeringseis en niet het gevraagde bewijsmateriaal behoeft te leveren? Graag uw gemotiveerde antwoord.	Aanbestedende dient beraadt zich momenteel op deze vraag en komen zo snel mogelijk met een antwoord.
78.	Bijlage 02 - W.16.3.2	Deze wens is door slechts 1 fabrikant in te vullen. De puntenscore op deze wens is dermate hoog en bepalend, dat elke inschrijver met die fabrikant in zal moeten	Zie antwoord op vraag 4.

		schrijven om überhaupt kans op uw gunning te maken. Bij het conformeren van deze wens zijn opdrachtnemers vervolgens bij elke minicompetitie aan deze wens gebonden. Daardoor zal de betreffende fabrikant geen competitie hebben, met ongelijkwaardig speelveld voor opdrachtnemers en te hoge prijzen voor Deelnemers tot gevolg. Dringend verzoek deze Productgerelateerde Wens te laten vervallen en zodoende de mededinging te herstellen. Graag uw gemotiveerde reactie?	
79.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, 16.3.3	Er zijn andere benaderingen die eveneens effectief zijn. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een gebruikelijke manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen. Wij vragen u om deze wens te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook de wenspunten ontvangen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie en handhaaft het criterium dat enkel het lidmaatschap van de Responsible Minerals Initiative (RMI) niet voldoende is om de hogere waardering voor verantwoorde ontginning te verkrijgen. De wens richt zich nadrukkelijk op de verifieerbare verantwoorde herkomst op smelterniveau. Het lidmaatschap van de RMI helpt bij het uitvoeren van due diligence, maar biedt geen directe garantie dat de smelters of raffinaderijen in de keten voldoen aan de Responsible Minerals Assurance Process (RMAP) standaard of een gelijkwaardige standaard. Aangezien de wens gericht is op het verlagen van risico's in de keten van conflictmineralen en kritieke grondstoffen, is het noodzakelijk dat juist de smelters aantoonbaar gecertificeerd zijn. Dit biedt een hoger niveau van transparantie en controleerbaarheid dan lidmaatschap van initiatieven, wat meer betrekking heeft op beleidsmatige inspanningen. Daarom blijft het criterium zoals gesteld gehandhaafd, in lijn met internationale due diligence-richtlijnen (OECD) en EU-wetgeving (zoals de Conflict Minerals Regulation), die ook nadruk leggen op controle op smelterniveau. Inschrijvers kunnen echter via de mogelijkheid tot het aantonen van gelijkwaardigheid een alternatieve, maar gelijkwaardige route kiezen als zij kunnen aantonen dat hun smelters op vergelijkbaar niveau voldoen aan due diligence standaarden.
80.	Bijlage F - Wens 16.3.3.	Uw wens om hogere waardering toe te kennen aan producten waarvan de gebruikte mineralen uit verantwoorde bronnen komen, ondersteunen wij in de basis. Echter, door uitsluitend te verwijzen naar specifieke standaarden en smelters, sluit u fabrikanten uit die via erkende initiatieven zoals RMI aantoonbaar verantwoord inkopen, maar deze specifieke documentatie niet overleggen. Wij adviseren u daarom fabrikanten die RMI-normen volgen en due diligence toepassen, ook voor deze wenspunten in aanmerking te laten komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 80.
81.	Bijlage 02, W16.3.3	In wens W16.3.3 wordt gesproken over het overleggen van bewijsmiddelen "a tot en met d", maar in de formulering van de wens zelf zijn deze punten a t/m d niet opgenomen. Bedoelt u hiermee de opsomming onder het kopje "Mogelijke bewijsmiddelen" dat volgt op de wens?	Dit is correct, Aanbestedende Dienst heeft deze omissie gecorrigeerd.
82.	Wens 16.3.3	Wens W16.3.3: "Indien Opdrachtnemer kan aantonen dat de in Producten (excl. accessoires) aanwezige (conflict)mineralen in de toeleveringsketen op verantwoorde wijze worden ontgonnen, wordt dit hoger gewaardeerd. " etc. Er zijn andere benaderingen die eveneens effectief zijn. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een marktconforme manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen. Wij vragen u om deze wens te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook de wenspunten ontvangen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 80.
83.	Bijlage 02 - W.16.3.3	Deze wens is door slechts 2 fabrikanten in te vullen. De puntenscore op deze wens is dermate hoog en bepalend, dat elke inschrijver met die fabrikant in zal moeten schrijven om überhaupt kans op uw gunning te maken. Bij het conformeren van deze wens zijn opdrachtnemers vervolgens bij elke minicompetitie aan deze wens gebonden. Daardoor zal de betreffende fabrikant geen competitie hebben, met ongelijkwaardig speelveld voor opdrachtnemers en te hoge prijzen voor Deelnemers tot	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De keuze om de wens al dan niet te conformeren ligt bij Inschrijver.

		gevolg. Dringend verzoek deze Productgerelateerde Wens te laten vervallen en zodoende de mededinging te herstellen. Graag uw gemotiveerde reactie?	
84.	Bijlage 02 - eis16.3.4.	U geeft mogelijkheden voor het aanleveren van de mogelijke bewijsmiddelen. Is onze aanname correct dat dit bewijsmiddelen voor de uitvoeringsfase betreffen, en dus niet bij inschrijving of na gunning aangeleverd hoeven te worden?	Dit is correct. De bewijsmiddelen die moeten worden overgelegd bij Inschrijving staan vermeld onder het kopje 'Bewijsmiddelen te overleggen als Bijlage J bij inschrijving' en betreffen alleen wensen.
85.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.3.4	In de gestelde eis wordt aangegeven dat reserveonderdelen en vervangingsonderdelen tot vijf jaar na stopzetting van de productie beschikbaar moeten blijven, waarbij – indien fabrieksnieuwe onderdelen niet meer leverbaar zijn – gebruik mag worden gemaakt van refurbished OEM-onderdelen, mits conform de richtlijnen van de fabrikant. Wij begrijpen en onderschrijven het belang van deze beschikbaarheid. Tegelijkertijd kan het in uitzonderlijke gevallen voorkomen dat ook refurbished OEM-onderdelen aantoonbaar niet meer verkrijgbaar zijn, bijvoorbeeld door beperkte marktbeschikbaarheid. Zou u de eis zodanig kunnen aanpassen dat, indien ook refurbished OEM-onderdelen aantoonbaar niet meer beschikbaar zijn, opdrachtnemer in dat geval een gelijkwaardig alternatief mag aanbieden dat functioneel en technisch past binnen de oorspronkelijke specificaties en eisen van het product?	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en heeft dit aangepast in Bijlage 2 - Specificatie van de Prestatie 1.1.
86.	Bijlage F - Wens 16.3.4.	De wens om uitsluitend producten te waarderen die beschikken over accu's met 50% post-consumer gerecycled kobalt, creëert feitelijk een situatie waarin één fabrikant bevoordeeld wordt. Dit omdat batterijleveranciers doorgaans niet rapporteren op productniveau over het gerecyclede kobaltpercentage. Hiermee wordt de marktwerking onevenredig beperkt. Wij adviseren deze wens te laten vervallen om eerlijke concurrentie te waarborgen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 8.
87.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, W16.3.4	Op dit moment volgen A-merk fabrikanten de internationale standaarden ten aanzien van accuproducenten. Vrijwel alle grote PC-fabrikanten maken gebruik van dezelfde gecertificeerde leveranciers van lithium-ion batterijen. Deze leveranciers geven geen inzicht op het exacte percentage post-consumer recycled cobalt per apparaat, en dit wordt momenteel niet actief geregistreerd op productniveau. Door hier een wenspunt aan toe te kennen, ontstaat er feitelijk een situatie waarin één specifieke fabrikant bevoordeeld wordt – enkel omdat zij in staat zijn wél op productniveau hierop te rapporteren, en niet per se omdat zij duurzamer opereren in bredere zin. Daarmee wordt de marktwerking onevenredig beperkt, en sluit dit mogelijk andere A-merk fabrikanten uit die op andere duurzaamheidspijlers juist significant beter presteren. Wij vragen u deze wens te laten vervallen om oneerlijke marktwerking te voorkomen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie	Zie antwoord op vraag 8.
88.	Bijlage 02, W16.3.4	U geeft het volgende aan: "Zie bewijsmiddelen inclusief toelichting conform E.16.3.9, waarbij in geval van gebruik van woorden kunststof c.q. plastic in dit geval kobalt gelezen dient te worden;" U verwijst hier naar TCO Certified als verificatie. Echter geeft TCO Certified aan geen inzicht te verlenen in het % gerecycled kobalt in de gecertificeerde producten. Hoe dient inschrijver hiermee om te gaan? Graag uw verduidelijking.	Zie hiervoor de hiërarchie van bewijsmiddelen in E.16.3.9.
89.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.5	Het is goed om te zien dat u waarde hecht aan de repareerbaarheid van producten, aangezien dit een grote rol speelt in duurzaamheid en circulariteit door bij te dragen aan een langere levensduur van producten en het verminderen van elektronisch afval, zoals aangegeven door onder andere de Franse repareerbaarheidsindex. De Franse repareerbaarheidsindex is initieel gebaseerd op de Franse markt en daarom vragen wij u om ook de onafhankelijke reparatiebeoordelingen van iFixit toe te staan. iFixit is een internationaal erkende tool die beschikbaar is in meerdere markten, waaronder Nederland. iFixit biedt gedetailleerde reparatiebeoordelingen en oplossingen die u helpen bij het onderhouden en repareren van uw apparaten. Bovendien hebben meerdere A-merk fabrikanten al een samenwerking met iFixit. iFixit en de Franse repareerbaarheidsindex zijn beide gebaseerd op de EN45554 standaard. Beide systemen hebben als doel de repareerbaarheid van elektronische apparaten te informeren, en ze beschouwen het ontwerp van een product, de beschikbaarheid van reserveonderdelen en informatie als belangrijke aspecten bij het beoordelen van de repareerbaarheid van een apparaat. Beide presenteren de resultaten in een eindscore die varieert van 0 tot 10, waarbij 10 de hoogste score is en de eenvoudigste reparatie aangeeft. Een belangrijk voordeel van iFixit is dat het informatie van de markt continu bijwerkt, in plaats van	Zie antwoord op vraag 1.

		alleen op het moment van lancering en communicatie van de fabrikant Dit zorgt ervoor dat de beoordelingen altijd actueel zijn en beter aansluiten bij de realiteit van de gebruiker. Voor meer informatie kunt u terecht op de iFixit website: https://www.ifixit.com/repairability/gold-standard . Wij vragen u om de eis voor de repareerbaarheidsscore/index aan te passen zodat producten die voldoen aan onafhankelijke reparatiebeoordelingen van iFixit ook worden geaccepteerd. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
90.	Bijlage 02, E16.3.5	Kan de aanbestedende dienst uitleggen wat de redenering is om commitment te vragen om het bereiken van een hogere reparatiescore per jaar? Gegadigde merkt op dat de reparatiescore bij het ontwerp van een product eenmalig wordt vastgesteld en gedurende de levensduur van de hardware niet wijzigt. Gegadigde neemt aan dat de gestelde score per jaar betrekking heeft op de nieuwste lineup van producten die in dat desbetreffende jaar worden gelanceerd? Kan de aanbestedende dienst dit bevestigen? Zo niet dan ontvangt zij hierop een uitgebreide toelichting.	Aanbestedende Dienst kan bevestigen dat de gevraagde repareerbaarheidsscore per kalenderjaar betrekking heeft op de producten die in dat jaar nieuw op de markt worden gebracht en door Opdrachtnemer worden geleverd. Het klopt dat de Franse repareerbaarheidsindex een vaste score is die wordt toegekend bij of rond de productlancering (gebaseerd op ontwerpkenmerken en beschikbare documentatie) en dat deze score gedurende de levensduur van het product niet wijzigt. De keuze voor jaarlijks oplopende minimeisen voor deze score is bedoeld om de markt te stimuleren tot continue verbetering van productontwerpen gericht op circulariteit en langere levensduur, zodat gedurende de looptijd van de overeenkomst steeds beter repareerbare producten geleverd worden. Dit sluit aan bij beleidsontwikkelingen op het gebied van duurzaam productontwerp, zoals de Europese Ecodesign for Sustainable Products Regulation. Opdrachtnemer is niet verplicht reeds geleverde producten opnieuw te laten beoordelen, maar dient te zorgen dat elk nieuw geleverd model vanaf het betreffende jaar voldoet aan de dan geldende minimale repareerbaarheidsscore.
91.	Bijlage 02, E.13.1.40, E.16.3.5, E.16.3.9, E.16.3.10, E.16.3.11	In de eisen E.13.1.40, E.16.3.5, E.16.3.9, E.16.3.10, E.16.3.11 is een element opgenomen dat de minimeis wordt verhoogd in de loop van de contractjaren. Klopt onze aanname dat als een aangeboden product bij een Nadere overeenkomst (dat voldoet bij indienen) door de verhoging van eis onder de vereiste score daalt, de huidige aanbieding van de Nadere Overeenkomsten wordt gerespecteerd en dat dit product uitgeleverd mag blijven worden (dezelfde bepaling zoals u stelt bij E.16.1.4)? Graag uw akkoord. Zo niet, dan verzoeken wij u dit te verduidelijken.	Voor E.13.1.40 geldt dat de gestelde verplichtingen vanaf 2027 voortvloeien uit de Cyber Resilience Act die in alle Europese lidstaten van kracht is. Vanaf dat moment geldt voor alle Producten dat een minimum van 5 jaren ondersteuning moet kunnen worden geboden vanaf het moment van introductie op de Nederlandse markt. Uw aanname is m.b.t. E.13.1.40 dan ook niet correct. Uw aanname is wel correct voor E.16.3.5, E.16.3.9, 16.3.10 en 16.3.11.
92.	Bijlage 2 E16.3.5, E16.3.9, E16.3.10, E16.3.11	In bijlage 2 E16.3.5, E16.3.9, E16.3.10 en E16.3.11 stelt u verschillende duurzaamheidseisen die in de looptijd van de raamovereenkomst steeds strenger worden. Inschrijvers zijn resellers die de producten niet zelf ontwerpen of produceren. Fabrikanten delen deze concurrentiegevoelige informatie niet voor producten die nog niet zijn geïntroduceerd. Producten voor latere jaren zijn zelfs nog niet ontworpen. Daarmee ontstaat het risico dat op een bepaald moment in de looptijd geen enkel product voldoet, of dat het aanbod dermate beperkt is dat er geen marktwerking meer is. Inschrijver begrijpt dat u de fabrikanten wil stimuleren om meer duurzame oplossingen beschikbaar te maken, maar meent ook dat de marktwerking zoals de Aanbestedingswet die vereist, hiermee niet mag worden beperkt tot een onaanvaardbaar niveau. Kunt u bevestigen dat zowel in deze initiële als in later volgende NOK uitvragen, de genoemde duurzaamheids eisen enkel zullen worden toegepast als ten minste drie fabrikanten aan de eisen kunnen voldoen?	Aanbestedende Dienst kan tijdens de uitvoering van de overeenkomst gebruik maken van marktonderzoek, bepalingen die de mededinging waarborgen en zijn er mogelijkheden tot aanpassing (bijv. wijzigingsprocedure) of een uitzondering conform E.16.1.6. Deze werkwijze is in lijn met de beginselen van gelijke behandeling, proportionaliteit en transparantie uit de Aanbestedingswet 2012. Hiermee waarborgen wij een balans tussen Rijksbrede duurzaamheidsambities en het behoud van een concurrerende markt, zodat inschrijvers in staat blijven om een passende aanbieding te doen zonder dat de leveringszekerheid of marktwerking in gevaar komt. Conform de proportionaliteitseisen uit de Aanbestedingswet 2012 zal de Aanbestedende Dienst ook bij deze aanbesteding, initiële uitvraag en gunningsfase beoordelen of er sprake is van effectieve marktwerking en voldoende concurrentie, zodat meerdere marktpartijen kunnen inschrijven. Zie tevens het antwoord op vraag 4, 91, 92.
93.	Specificatie van de Prestatie, E.16.3.5,pagina 71,	Gezien de huidige markt en de beschikbaarheid van producten, blijkt dat geen van de A-merk fabrikanten zakelijke laptops aanbiedt die getoetst zijn conform de Franse wetgeving voor repareerbaarheidsscores. Dit zorgt ervoor dat er momenteel geen enkele laptop aangeboden kan worden als referentieproduct. Is het mogelijk om deze eis (E.16.3.5) te verwijderen of aan te passen, zodat er producten in aanmerking komen voor de aanbesteding?	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord. Zie tevens het antwoord op vraag 1.
94.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.9	U eist minimale percentages aan post-consumer recycled kunststoffen die elk jaar op 1 januari verhoogd worden. Alle A merk fabrikanten lanceren jaarlijks nieuwe generatie producten rondom juni. Indien er een verhoging van	Zie antwoord op vraag 3.

		postconsumer materialen plaatsvindt, zal dit per nieuwe generatie laptop zijn. Wij willen u vragen om de verhoging van post-consumer recycled materialen in te laten gaan per juni van het jaar, in plaats van januari. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
95.	Bijlage 02, E16.3.9	In E16.3.9 staat in de eerste alinea dat een minimum percentage van 30% post consumer plastics voor de Producten geldt. Echter, in de tabel direct onder deze alinea staat dat het minimum percentage voor 2025 op 15% ligt, oplopend naar 30% in 2028. Dit spreekt elkaar tegen. Klopt onze aanname dat de aan aan te bieden referentieproducten als minimim eis hebben dat ze tenminste uit 15% aan post-consumer gerecyclede kunststoffen dienen te bestaan en dat de genoemde 30% pas vanaf 2028? Graag uw bevestiging. Zo niet, dan verzoeken wij u dit te verduidelijken.	Hier is sprake van een omissie, het start percentage in 2025 dient 15% te zijn. Aanbestedende Dienst heeft dit aangepast in E.16.3.9.
96.	Bijlage 02, E16.3.9	Kan de Aanbestedende Dienst toelichten wat de reden is om van gegadigde een jaarlijks stijgend commitment te verlangen ten aanzien van het percentage Post-Consumer Recycled (PCR) plastics? Gegadigde merkt op dat het percentage PCR-plastics bij het ontwerp van een product eenmalig wordt vastgesteld en gedurende de levensduur van de hardware niet wijzigt en pas bij de volgende generatie van het producten kan veranderen. Aanvullend is het voor fabrikanten niet mogelijk om vooraf een jaarlijkse stijging van het PCR-percentage te garanderen, aangezien het beschikbare percentage PCR-plastics sterk afhankelijk is van mondiale vraag- en aanbodverhoudingen. Dit heeft bovendien directe invloed op de kostprijs van producten, en daarmee op de inschrijfprijs. Gegadigde verzoekt de Aanbestedende Dienst dan ook om de betreffende eis aan te passen en vanaf de start duurzame producten uit te vragen met een vastgesteld minimumpercentage van 20% PCR-plastics. Indien de marktsituatie wijzigt kan Aanbestedende Dienst deze eis verder aanscherpen middels een wijzigingsprocedure. Is de Aanbestedende Dienst bereid dit voorstel over te nemen? Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde om een gemotiveerde toelichting op de achterliggende overwegingen.	In bredere zin heeft Aanbestedende Dienst de gestelde percentages voor post-consumer gerecycled materiaal in kunststoffen en metalen bewust opgenomen op basis van internationale markttrends, beleidsdoelen en wetenschappelijke prognoses rondom grondstoffentransitie en circulaire economie. Deze percentages zijn ambitieus, maar sluiten aan bij de European Green Deal, de Critical Raw Materials Act, en de EU Battery Regulation (2023/1542), die allen inzetten op een fors hoger aandeel gerecyclede materialen in de ketens van kritieke metalen. De fasering van deze eis, met start in 2025 en een geleidelijke stijging per jaar, is juist bedoeld om fabrikanten de ruimte te geven hun ketens aan te passen. De gehanteerde percentages zijn tot stand gekomen op basis van publieke analyses en roadmaps van onder andere de Ellen MacArthur Foundation, het World Resources Institute en de OECD, die aangeven dat de beschikbaarheid van post-consumer gerecycled materiaal, mede door technologische innovaties in recycling, snel zal toenemen. Bovendien geven recente marktontwikkelingen (zoals investeringen in urban mining aan dat deze groei haalbaar is binnen het gestelde tijdspad. Aanbestedende Dienst acht het vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid noodzakelijk om niet alleen op basis van huidige marktstandaarden in te kopen, maar juist een verduurzamingsimpuls te geven aan de markt. De gestelde percentages zijn gefaseerd, houden rekening met technologische ontwikkelingen en gelden pas vanaf 2026. Daarmee achten wij de eis proportioneel en passend binnen onze duurzaamheidsdoelstellingen. AD blijft uiteraard open staan voor dialoog met marktpartijen en Opdrachtnemers tijdens de looptijd van de overeenkomst, maar op dit moment is er voor AD geen aanleiding om de percentages te herzien.
97.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.3.9, E16.3.10, E16.3.11	Bij een van de leveranciers staat op het TCO-certificaat dat 100% van de materialen virgin zijn, terwijl de specificaties op de datasheet aangeven dat 85% van het aluminium post-consumer gerecycled is. Welke informatie prevaleert in dit geval voor de rapportage en naleving van de gestelde eisen? Daarnaast, als een product in de specificaties meer dan 70% post-consumer gerecycled aluminium aangeeft, maar dit niet wordt weerspiegeld in certificeringen zoals EPEAT of TCO (die lagere waarden aangeven), hoe dient deze discrepantie behandeld te worden? Kunnen we in dit geval de specificaties van de leverancier gebruiken voor rapportage, of is de certificering leidend?	De hiërarchie van bewijsmiddelen staat vermeld in E.16.3.9. Indien u dergelijke discrepanties constateert nodigt de Aanbestedende Dienst u uit dit kenbaar te maken bij CCM om hier een oordeel over te vellen.
98.	Bijlage 02 E.16.3.9 Tekst en tabel graag in lijn brengen	Bijlage 02, E.16.3.9 De tekst in deze eis lijkt niet in lijn met de tabel. 30% in de tekst moet veranderd worden in 15% voor 2025, zoals aangegeven in de tabel. Graag ontvangen wij een aanpassing van deze tekst.	Zie antwoord op vraag 96.
99.	Bijlage 02 - eis16.4.13	Het retour nemen van al het gerelateerde afval betreft een additionele dienst, wat extra kosten met zich meebrengt. Niet al uw deelnemers zullen hier altijd gebruik van maken, om te borgen dat deze kosten niet standaard in de productprijs meegenomen worden, verzoeken wij u om de	De Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord.

		dienst uit eis 16.4.13 optioneel uit te vragen. Gaat u hiermee akkoord?	
100.	Bijlage 02 - eis 16.4.2.	Is onze aanname correct dat het ISO14001 volstaat om te voldoen aan eis 16.4.2.?	Zie de bewijsmiddelen genoemd in E.16.4.2.
101.	Bijlage 2 E16.4.9	U eist: "Producten worden standaard af fabriek geleverd in bulkverpakkingen." Inschrijver werkt graag mee aan het beperken van verpakkingen en optimaliseren van transportvolume. Voor levering in bulkverpakkingen zijn wel specifieke uitgangspunten: - enkel voor Producten waarvan de fabrikant dit aanbiedt; - Deelnemers nemen enkel veelvouden van de verpakkingseenheid af; - de meeste producten die in het distributiekanaal op voorraad zijn, zijn per stuk verpakt en niet in bulk, en kunnen dus niet worden afgenomen tenzij voorafgaand expliciet toegestaan. Dit betekend ook dat build-to-order levertijden van toepassing zullen zijn. Kunt u instemmen met deze uitgangspunten? Als u hiermee niet kunt instemmen, verzoeken wij u de bulkverpakking niet als standaard te verplichten. Deelnemers kunnen een bulkverpakking dan bij in aanmerking komende Producten toevoegen als eis in hun NOK.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie, echter is n.a.v. uw vraag wel bereid de eis te verduidelijken. Aanbestedende Dienst hanteert derhalve de volgende definitie van bulkverpakkingen en heeft deze toegevoegd aan E.16.4.9, zie hiervoor Bijlage 02 Specificatie van de Prestatie 1.1. Bulkverpakkingen zijn verpakkingen die meerdere eenheden van een product bevatten en primair bedoeld zijn om transport, opslag en distributie efficiënter en duurzamer te maken. Voor IWR2025 verwijst bulkverpakking specifiek naar een verpakkingswijze waarbij meerdere Producten of bijbehorende accessoires in één enkele verpakkingseenheid worden samengevoegd. Kenmerken van bulkverpakkingen: - Minimalisering van individueel verpakte eenheden , wat resulteert in minder afval per product; - Efficiënter transport en opslag, resulterend in optimalisatie van ruimtegebruik - Verminderde milieu-impact door minder verpakkingsmateriaal en CO₂-uitstoot - Logistieke voordelen resulterend in snellere verwerking in distributiecentra en bij grootschalige afname.
102.	Bijlage 02, E16.5.3	Gegadigde gaat ervan uit dat het behalen van de Ecovadis Platinum-status met de score outstanding (de hoogst haalbare beoordeling) voldoet aan de betreffende eis. Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde de Aanbestedende Dienst om een nadere toelichting op de specifieke verwachtingen met betrekking tot punt 2 en punt 3 van deze eis.	Deze zinsnede betreft een omissie aangaande het vermelden van Ecovadis in E.16.5.2, E.16.5.3 en E.16.5.4. Aanbestedende Dienst heeft naar aanleiding van uw vraag desbetreffende eisen aangepast, zie hiervoor Bijlage 02 Specificatie van de Prestatie 1.1.
103.	Bijlage 02: laptops specificatie prestatie, E.16.5.6	Wij begrijpen de behoefte aan transparantie met betrekking tot de herkomst van producten en de bijbehorende productie- en assemblagefabrieken. Echter, vanwege de vertrouwelijkheid van de betrokken gegevens, kan deze informatie alleen gedeeld worden onder de voorwaarden van een Non-Disclosure Agreement (NDA). Indien gewenst, kunnen wij in overleg gegevens verstrekken, maar dit zal uitsluitend onder de bepalingen van een NDA plaatsvinden. Wij stellen voor om de rapportages in lijn met de gestelde eisen jaarlijks bij te werken, waarbij de details van de herkomst van de producten op een passende manier en zoveel als mogelijk worden gedeeld, met respect voor de vertrouwelijkheid van de gegevens.	Aanbestedende Dienst herkent de door u geschetste situatie inzake vertrouwelijkheid. De eis over herkomststransparantie (factory disclosures) is opgenomen met het oog op toenemende publieke en politieke aandacht voor de herkomst van ICT-producten. Tegelijkertijd erkennen wij dat de gevraagde gegevens door fabrikanten en leveranciers vaak als concurrentiegevoelig worden beschouwd. Aanbestedende Dienst handhaaft de eis in inhoudelijke zin, maar met een verduidelijking van de wijze waarop vertrouwelijkheid geborgd wordt, zodat Inschrijvers en fabrikanten zich kunnen conformeren zonder onnodige risico's te lopen. In plaats van een afzonderlijke geheimhoudingsovereenkomst met iedere Inschrijver, wordt in de Raamovereenkomst opgenomen de door Opdrachtnemer te overleggen herkomstinformatie als commercieel vertrouwelijk wordt aangemerkt en deze valt onder de geheimhoudingsbepalingen van de overeenkomst. In geval van een verzoek tot openbaarmaking door derden zal Opdrachtgever eerst de noodzaak, proportionaliteit en vertrouwelijkheid toetsen en Opdrachtnemer tijdig in de gelegenheid stellen om bezwaar te maken of alternatieve transparantie te bieden. Indien Opdrachtnemer of haar fabrikant informatie over productie- en assemblagelocaties als commercieel vertrouwelijk aanmerkt, wordt deze informatie onder de geheimhoudingsbepalingen van de Raamovereenkomst beschermd. Opdrachtgever zal dergelijke informatie niet zonder toestemming openbaar maken, tenzij sprake is van een zwaarwegend publiek belang. In dat geval treedt Opdrachtgever eerst in overleg met Opdrachtnemer.
104.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.5.6	Wij begrijpen de behoefte aan transparantie met betrekking tot de herkomst van producten en de bijbehorende productie- en assemblagefabrieken. Echter, vanwege de vertrouwelijkheid van de betrokken gegevens, kan deze informatie alleen gedeeld worden onder de voorwaarden van een Non-Disclosure Agreement (NDA). Indien gewenst, kunnen wij in overleg gegevens verstrekken, maar dit zal uitsluitend onder de bepalingen van een NDA plaatsvinden. Wij stellen voor om de rapportages in lijn met de gestelde eisen jaarlijks bij te werken, waarbij de details van de herkomst van de	Zie antwoord op vraag 104.

		producten op een passende manier en zoveel als mogelijk worden gedeeld, met respect voor de vertrouwelijkheid van de gegevens.	
105.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0 en IWR2025 Laptops Bijlage 10 - Standaard Rapportages v1.0, E16.5.6, 2.6 Maatschappelijk verantwoord ondernemen ISV	In E.16.5.6 wordt gevraagd dat opdrachtnemer uitsluitend producten levert van fabrikanten die zich committeren aan het bijhouden van een herkomstlijst waarin per product (exclusief accessoires) de productie- en assemblagelocaties van onderdelen van tier 1, tier 2 én tier 3 leveranciers worden vastgelegd. Deze informatie dient jaarlijks gerapporteerd te worden. Wij kunnen deze informatie goed beschikbaar stellen voor tier 1 (final assembly van de fabrikanten). Echter, voor tier 2 en tier 3 – leveranciers van componenten en grondstoffen – blijkt in de praktijk dat deze informatie veel minder goed beschikbaar is, sterk varieert per fabrikant en productlijn, en dat het verkrijgen ervan een diepgaande inspanning vereist die niet altijd realistisch of haalbaar is, zeker op productniveau. Wij vragen daarom of deze eis kan worden aangepast naar een inspanningsverplichting voor tier 2 en tier 3, waarbij opdrachtnemer zich inzet om waar mogelijk transparantie te realiseren. Kunt u aangeven of en hoe de aanbestedende dienst hierin ruimte ziet om deze eis werkbaar te maken, zonder de duurzaamheidsdoelstelling uit het oog te verliezen?	De Aanbestedende Dienst is zich ervan bewust dat de herkomstlijsten voor tier 2 en 3 minder goed beschikbaar zijn. Voor tier 1 blijft E.16.5.6. ongewijzigd in stand. In het kader van tier 2 en 3 wordt door de Aanbestedende Dienst een inspanningsverplichting opgenomen die in een intentieverklaring verankerd wordt. De wijzigingen zijn doorgevoerd in Bijlage 02 – Specificatie van de Prestatie v1.1.
106.	Bijlage 02 / 16.5.6 Herkomstlijst, pagina 84	Op dit moment geven de betreffende fabrikanten aan de gevraagde herkomstlijst nog niet te kunnen delen. Gaat u ermee akkoord dat deze eis pas geldt voor inschrijvers wanneer fabrikanten klaar zijn om deze lijst te delen?	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord. Zie tevens antwoord op vraag 106.
107.	Bijlage F - W16.7.1. en W16.7.2. + Bijlage 02- E16.7.1.	Inschrijver hanteert een norm voor social return op de loonsom. Is de aanname van de inschrijver correct dat het percentage social return wordt berekend over de loonsom voor de uitvoering van de dienstverlening? Indien onze aanname niet correct is verzoeken wij u om te verduidelijken welke loonsom u hanteert.	Uw aanname is correct. Het percentage social return wordt berekend over de loonsom van uw onderneming en moet verband met de uitvoering van de opdracht hebben.
108.	Bijlage 02 - W.16 (1.1/2.4/3.2/3.3)	Deze Wensen hebben betrekking op fabrikanten/producten. Door de punten die hierop te verdienen zijn, zijn Inschrijvers genoodzaakt om de best scorende fabrikanten en producten uit te kiezen. Alle inschrijvers zullen zodoende op diezelfde producten/fabrikant uitkomen. Dat heeft tot gevolg dat deze fabrikant met prijsdifferentiatie kan bepalen welke inschrijvers er in uw Raamovereenkomst komen, en dat er na gunning voor Deelnemers niets meer te kiezen valt. De mededinging wordt hier ernstig door verstoord, zowel met betrekking tot uw Aanbesteding als bij de Nadere Offerteuitvragen. Daarom het dringende verzoek om alle product/fabrikantgerelateerde wensen te verwijderen. Inschrijvers kunnen zich dan onderscheiden op Wensen waar zij zelf invloed op hebben, en fabrikanten kunnen zich onderscheiden middels hun prijzen. Daarmee is de competitie zowel tijdens uw Aanbesteding als tijdens de Nadere Offerteuitvragen geborgd. Graag uw gemotiveerde reactie.	Zie antwoord op vraag 16, 17, 41 en 84.
109.	Bijlage 02, E16.3.10, W.16.3.2	In E16.3.10 en W16.3.2 wordt gesteld dat laptops en tablets een behuizing dienen te hebben van een x% aluminium of aluminium-magnesium legering, waarbij minimaal x% van het aluminium moet bestaan uit post-consumer gerecycled aluminium, gemeten ten opzichte van het totale gewichtsaandeel aluminium. Post-industrial gerecycled aluminium wordt teruggewonnen uit reststromen van productieprocessen (zoals snijresten en productafwijkingen) die anders eveneens als afval worden afgevoerd. Het gebruik hiervan draagt substantieel bij aan CO₂-reductie en circulaire economie, vergelijkbaar met post-consumer recycling. Ook wordt dit op grote schaal toegepast bij producenten van premium laptops en tablets die op duurzaamheid sturen. Door enkel post-consumer recycling toe te staan, wordt een aanzienlijk deel van duurzaam geproduceerd aluminium uitgesloten, terwijl het milieuvoordeel en de herkomst als gerecycled materiaal aantoonbaar gelijkwaardig zijn. Bovendien wordt het marktpotentieel van leveranciers die reeds breed inzetten op post-industrial recycling onterecht beperkt. Wij verzoeken u om ook post-industrial gerecycled aluminium toe te staan om aan deze eis te voldoen. Is de aanbestedende dienst bereid de eis aan te passen naar “minimaal x% post-consumer en/of post-industrial gerecycled aluminium”?	De Aanbestedende Dienst is daartoe bereid. E.16.3.10 en W.16.3.2 worden dusdanig aangepast dat naast post consumer recycled aluminium ook post industrial recycled aluminium is toegestaan.
110.	Bijlage 02 - E.16.2.10 & Bijlage - 2 - chapter 15.3 bullit 3	Wij adviseren dat de eis aangepast wordt om het gebruik van primaire databronnen door fabrikanten verplicht te stellen t.o.v. secundaire datasets. Daarnaast moeten fabrikanten aan kunnen tonen hoe ze aan de data zijn gekomen. Primaire data omvat specifieke data van iedere leverancier in de toeleveringsketen van de fabrikant zoals locatie, energie intensiteit, recyclebare grondstoffen en proces specifieke emissies per component in het device.	Aanbestedende Dienst hecht grote waarde aan het verkrijgen van betrouwbare en representatieve milieudata voor de producten die binnen deze opdracht worden geleverd. Het uitgangspunt bij E.16.2.10 is dat zoveel mogelijk primaire data wordt toegepast bij de uitvoering van levenscyclusanalyses (LCA's), met name voor de directe productiestadia en

		Het niet aanpassen van deze eis zorgt ervoor dat leveranciers kunnen werken met secundaire databronnen. Dit faciliteert in het niet kunnen meten en opvolgen van duurzaamheid doelstellingen.	voor milieukritieke componenten zoals grondstoffen en batterijmaterialen. Aanbestedende Dienst erkent echter dat het op dit moment, gezien de complexiteit van wereldwijde productieketens binnen de ICT-sector, niet in alle gevallen haalbaar is om uitsluitend primaire data te gebruiken, met name voor upstream-processen (bijvoorbeeld grondstoffenwinning of componentproductie bij tier 2- en tier 3-leveranciers). Daarom is het toegestaan om, conform gangbare LCA-standaarden zoals ISO 14040/44 en het Product Environmental Footprint (PEF) kader van de EU, secundaire data toe te passen voor achtergrondprocessen, mits afkomstig uit gerenommeerde LCA-databases. Aanbestedende Dienst volgt de marktontwikkelingen op het gebied van transparantie in de keten en verbetering van LCA-methodologieën actief. Verwacht wordt dat de beschikbaarheid van primaire data verder zal toenemen, mede door de implementatie van de Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR) en de ontwikkeling van sectorale PEFCR's. De haalbaarheid en proportionaliteit van het gebruik van primaire data wordt gedurende de looptijd van de ROK periodiek opnieuw beoordeeld, waarbij ruimte blijft om het criterium aan te scherpen naarmate de markt hierin groeit. Voor nu blijft het huidige criterium ongewijzigd gehandhaafd.
111.	Bijlage -2 - chapter 15.3 bullit 1	Wij adviseren hier om een woordelijke aanpassing te doen: in plaats van enkel "post-consumer gerecyclede" tevens "post-commercieel gerecyclede" toe te voegen. Dit verhoogt het aandeel gerecyclede materialen in het device. Zo wordt bijvoorbeeld tevens rest materiaal meegenomen dat ontstaat tijdens het productieproces.	Zie antwoord op vraag 110.
112.	Bijlage 02, Wensen Algemeen	In de aanbesteding vraagt u inschrijvers om wensen op 'conform' of 'niet conform' te zetten. Meerdere van deze wensen zullen een verhogend effect hebben op de prijs van de aangeboden producten. Inschrijvers ontvangen ter compensatie van deze hogere prijs nu punten in deze aanbesteding. Echter geeft u aan dat het conform antwoorden op deze wensen, ertoe leidt dat Inschrijver vervolgens gedurende de overeenkomst altijd dient te voldoen aan deze wens. De wens wordt hiermee een eis voor Inschrijver. Dit zou betekenen dat een partij die alle wensen op 'conform' gezet heeft een achterstand heeft op prijs bij toekomstige Nadere uitvragen ten opzichte van partijen die 'niet conform' geantwoord hebben. Hierdoor willen wij u verzoeken te bevestigen dat de wensen als in de aanbesteding altijd onderdeel zullen zijn van de beoordeling tijdens de Nadere uitvragen, waarbij de verhouding tussen prijs en kwaliteit (wensscore) gelijk blijft. Zo kunnen partijen die tijdens de aanbesteding een wens nog niet kunnen conformeren, tijdens de looptijd van het contract alsnog conformeren en deze wenspunten ontvangen (waardoor er een eerlijke kans ontstaat op gunning van de Nadere overeenkomst). Wanneer u hier niet mee akkoord gaat, verzoeken wij u aan te geven op welke manier u dan de concurrentie waarborgt tussen Opdrachtnemers wanneer er een verschil zit in de invulling van de wensen.	Bij het conformeren van de wensen in de aanbesteding voor de Raamovereenkomst, committeert Inschrijver zich onvoorwaardelijk aan het realiseren/invullen van de betreffende wensen t.b.v. de kwaliteit. Indien, zoals u voorstelt, de geconformeerde wensen in de minicompetities wederom als wensen (en niet als eisen) worden meegenomen, heeft dit tot gevolg dat de wensen in onderhavige aanbestedingsprocedure (t.b.v. de ROK) hun waarde verliezen. Voor Inschrijvers die de betreffende wens in de aanbesteding t.b.v. de ROK hebben geconformeerd geldt dat de wens in de Nadere Oproep tot Mededinging <i>feitelijk</i> een eis is geworden (zie Bijlage 16 – Nadere Oproep tot Mededinging). Dit betekent dat dat de wens in de minicompetitie geconformeerd moet worden.

nr	Document/ paragraaf/ artikel	Vraag	Antwoord
113.	Bijlage 02 / Repareerbaarheid: toelating iFixit naast Franse index	Wij waarderen uw aandacht voor repareerbaarheid als onderdeel van duurzaamheid en circulariteit. Naast de Franse repareerbaarheidsindex willen wij u vragen ook de onafhankelijke, internationaal erkende iFixit-score te accepteren. iFixit biedt actuele, praktijkgerichte beoordelingen op basis van de EN45554-standaard en werkt continu met marktdata. Diverse A-merk fabrikanten werken reeds met iFixit samen. Wij verzoeken u daarom de eisen aan te passen zodat producten die een iFixit-reparatiescore hebben, eveneens voldoen. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De iFixit-score en de Franse repareerbaarheidsindex kennen overeenkomsten, maar de iFixti-score gaat met name uit van repareerbaarheid van devices voor consumenten (die zelf hun device willen repareren). De score op basis van de Franse repareerbaarheidsindex omvat daarentegen ook de mate van repareerbaarheid voor professionele reparateurs en fabrikanten. Om deze reden gaat de Aanbestedende Dienst uit van de Franse index.
114.	Bijlage 02 / Certificeringen bij remanufacturing en refurbishment	De eis om remanufacturing te laten plaatsvinden conform BS 8887-220:2010 en refurbishment volgens OEM-richtlijnen is begrijpelijk, maar mogelijk beperkend. Wij stellen voor om ook producten met internationaal erkende certificeringen zoals ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 27001 en R2v3 te accepteren als gelijkwaardig. Deze certificeringen waarborgen een hoge en consistente kwaliteitsstandaard. Bent u bereid deze certificeringen als alternatief te accepteren? Zo niet, dan ontvangen wij graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De norm BS 8887-2200:2010 is een specifieke kwaliteitsnorm voor remanufacturing (producten en het proces). Deze norm borgt onder meer dat remanufactured producten aan hoge kwaliteitseisen voldoen en draagt ervoor zorg dat er onder meer systematische (kwaliteits)controle op gebruikte devices en onderdelen heeft plaatsgevonden, dat oude onderdelen worden vervangen en ziet toe op de kwaliteit van het proces van herassemblage. Inschrijver kan tevens voor de mogelijkheid kiezen om remanufactured producten op basis van gelijkwaardigheid aan te bieden conform in E.16.3.8.
115.	Bijlage 02 / Timing verhoging gerecycled kunststofpercentage	U stelt dat het percentage post-consumer recycled kunststof jaarlijks op 1 januari verhoogd wordt. Aangezien nieuwe generaties laptops doorgaans in juni worden geïntroduceerd, stellen wij voor om de jaarlijkse verhoging ook per juni te laten ingaan. Dit sluit beter aan bij de releasecycli van fabrikanten. Gaat u akkoord met deze aanpassing? Indien niet, dan ontvangen wij graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie om het moment ten aanzien van de jaarlijkse verhoging in E.16.3.9 te wijzigen, in dit geval in lijn met eis 16.3.10 naar september. Dit om Inschrijver tevens een korte implementatie periode te bieden voor verwerking van de nieuwe gegevens.
116.	Bijlage 02 / Materiaalkeuze en duurzaamheidseis aluminium behuizing	De eis voor 70% aluminium of aluminium-magnesium legering met ten minste 50% gerecycled materiaal bevoordeelt één specifieke fabrikant en sluit anderen uit. Wij verzoeken u deze eis te laten vervallen, omdat ook alternatieve materialen zoals carbon fiber, GFRP en hoogwaardig kunststof duurzame voordelen kunnen bieden op het gebied van levensduur, schokbestendigheid en CO2-reductie. Duurzaamheid is breder dan materiaalkeuze alleen. Bent u bereid deze eis te herzien of te laten vervallen? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. E16.3.10 faciliteert de mogelijkheid om Producten met een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing <i>desgewenst</i> af te nemen. De keuze daarvoor ligt bij de Deelnemer. Aanbestedende Dienst heeft de keuze voor een aluminium of aluminium-magnesium legering met minimaal 50% gerecycled materiaal weloverwogen vastgesteld, deze keuze blijft ongewijzigd. Aluminium is een uitstekend recyclebaar materiaal zonder verlies van kwaliteit (closed-loop recycling), wat bijdraagt aan de circulaire economie. Bij andere materialen, zoals carbon fiber en GFRP (Glass Fiber Reinforced Polymer), is grootschalige, hoogwaardige recycling nog niet commercieel beschikbaar of bewezen effectief. Het gebruik van gerecycled aluminium vermindert de CO₂-uitstoot nogmaals significant vergeleken met primair aluminium. Aluminium biedt hoge schokbestendigheid, thermische dissipatie en sterkte, essentieel voor de levensduur van ICT-producten in zakelijke toepassingen. Alternatieve materialen zoals carbon fiber en GFRP kunnen deze eigenschappen in specifieke toepassingen evenaren, maar zijn minder geschikt voor massale recycling en circulariteit binnen de huidige infrastructuur. Indien Inschrijver meent dat alternatieve materialen zoals carbon fiber of hoogwaardig kunststof gelijkwaardig of beter scoren op duurzaamheid dan (gerecycled) aluminium of aluminium-magnesium legering, dient dit te worden onderbouwd met publiek beschikbare wetenschappelijke bronnen, in lijn met Nederlandse en EU wet- en regelgeving die greenwashing (het misleidend presenteren van producten of diensten als duurzamer dan ze zijn) voorkomt. Mocht u dergelijke bronnen aanleveren die de milieu- en circulariteitsprestaties van alternatieve materialen onderbouwen, dan kunnen wij deze betrekken bij de herijking van desbetreffende keuzes. In bredere zin heeft Aanbestedende dienst de gestelde percentages voor post-consumer gerecycled materiaal in kunststoffen en metalen bewust opgenomen op basis van internationale markttrends, beleidsdoelen en

			wetenschappelijke prognoses rondom grondstoffentransitie en circulaire economie. Deze percentages zijn ambitieus, maar sluiten aan bij de European Green Deal, de Critical Raw Materials Act, en de EU Battery Regulation (2023/1542), die allen inzetten op een fors hoger aandeel gerecyclede materialen in de ketens van kritieke metalen. De fasering van deze eis, met start in 2026 en een geleidelijke stijging per jaar, is juist bedoeld om fabrikanten de ruimte te geven hun ketens aan te passen. De gehanteerde percentages zijn tot stand gekomen op basis van publieke analyses en roadmaps van onder andere de Ellen MacArthur Foundation, het World Resources Institute en de OECD, die aangeven dat de beschikbaarheid van post-consumer gerecyclede materiaal, mede door technologische innovaties in recycling, snel zal toenemen. Bovendien geven recente marktontwikkelingen (zoals investeringen in urban mining en batterij-recycling) aan dat deze groei haalbaar is binnen het gestelde tijdspad. De Aanbestedende dienst acht het vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid noodzakelijk om niet alleen op basis van huidige marktstandaarden in te kopen, maar juist een verduurzamingsimpuls te geven aan de markt. Dit is conform de Aanbestedingswet 2012 en de EU Richtlijn 2014/24/EU, die ruimte biedt voor ambitieuze duurzaamheidseisen, mits deze proportioneel zijn en het voorwerp van de opdracht raken. De gestelde percentages zijn gefaseerd, houden rekening met technologische ontwikkelingen en gelden pas vanaf 2026. Daarmee achten wij de eis proportioneel en passend binnen onze duurzaamheidsdoelstellingen. We blijven uiteraard open staan voor dialoog met marktpartijen en Opdrachtnemers tijdens de looptijd van de overeenkomst, maar op dit moment is er geen aanleiding om de percentages te herzien. Tevens wil Aanbestedende dienst u er op attenderen dat door de wijze waarop de eis is geformuleerd, ruimte biedt om behuizingen aan te bieden met een combinatie van materialen (bijv. aluminium-magnesium i.c.m. met kunststof of CFRP).
117.	Bijlage 02 / Verantwoord gebruik van grondstoffen zonder exacte percentages	De eis om specifieke percentages post-consumer gerecyclede materialen (zoals tin, kobalt, lithium) te rapporteren is lastig uitvoerbaar, aangezien deze data doorgaans niet op productniveau beschikbaar zijn. Wij stellen voor dat fabrikanten die deelnemen aan erkende initiatieven zoals de Responsible Minerals Initiative (RMI), ook voldoen aan deze eis. Gaat u akkoord met deze alternatieve invulling gebaseerd op due diligence en verantwoorde sourcing? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De Responsible Minerals Initiative (RMI) richt zich primair op het verantwoorde winnen en verhandelen van virgin (primaire) mineralen uit risicogebieden, niet specifiek op gerecyclede materialen. Het doel van de RMI is om te voorkomen dat inkomsten uit de winning van deze mineralen bijdragen aan conflicten, mensenrechtenschendingen of milieuschade. Uiteraard een goed initiatief, maar niet specifiek gericht op desbetreffende eisen c.q. wensen.
118.	Bijlage 02 / Wens 100% aluminium behuizing met 70% gerecyclede materiaal	De wens tot het leveren van producten met een volledig aluminium of aluminium-magnesium behuizing met een hoog percentage gerecyclede aluminium bevoordeelt slechts één fabrikant. Andere materialen bieden vergelijkbare of zelfs betere duurzaamheidsprestaties, afhankelijk van gebruiksscenario's. Wij verzoeken u deze wens te herzien of te laten vervallen, zodat fabrikanten met innovatieve alternatieve materialen ook in aanmerking kunnen komen. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, dan vernemen wij graag uw overwegingen.	Zie antwoord op vraag 4.
119.	Bijlage 02 / Wens verantwoorde grondstoffen (100 punten)	U koppelt wenspunten aan specifieke eisen voor herkomst en samenstelling van grondstoffen. Wij stellen voor om ook hier fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en actief zijn in verantwoorde sourcingpraktijken in aanmerking te laten komen. Bent u bereid deze wens aan te passen zodat ook deze inspanningen worden erkend? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 5.
120.	Bijlage 02 / Wens post-consumer recycled cobalt in batterijen (125 punten)	Er wordt wenspunten toegekend aan producten waarin een specifiek percentage post-consumer recycled cobalt is verwerkt. In de praktijk is deze informatie niet beschikbaar op productniveau voor het merendeel van de fabrikanten. Dit leidt tot een bevoordeling van een enkele fabrikant en belemmert eerlijke marktwerking.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. Zie tevens antwoord op vragen 4 en 5.

		Wij verzoeken u deze wens te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw toelichting.	
121.	Bijlage 02 / Levertijd vs duurzaam transport (scheepvaart)	In uw aanbesteding wordt enerzijds transport per schip als duurzame standaard aangewezen, maar anderzijds een levertermijn van 30 dagen gehanteerd. Aangezien zeetransport doorgaans 12 weken in beslag neemt, verzoeken wij u de leveringstermijn hierop aan te passen, in lijn met uw eigen duurzaamheidsvoorkeuren. Bent u bereid de levertermijn realistischer te maken bij intercontinentaal transport? Zo niet, dan ontvangen wij graag een onderbouwing van hoe u de balans ziet tussen duurzaamheid en doorlooptijd.	Zie antwoord op vraag 10.
122.	Bijlage 02 / Transport	Over Transport boot/30 dagen Eis: Leverbetrouwbaarheid In de eis rondom duurzaamheid in de toeleveringsketen wordt aangegeven dat intercontinentaal transport standaard over water plaatsvindt, tenzij de deelnemer uitdrukkelijk anders wenst. In de toelichting wordt daarbij terecht gesteld dat de transportwijze impact kan hebben op de levertijd. Tegelijkertijd wordt in een andere eis gesteld dat levering binnen 30 dagen na opdrachtverstrekking moet plaatsvinden. Deze eisen lijken tegenstrijdig. Transport per boot (scheepvaart), zoals door u als duurzaamste standaard aanbevolen, kent in de praktijk aanzienlijk langere doorlooptijden. In het geval van intercontinentaal transport bedraagt een realistische levertijd per schip doorgaans circa 12 weken, afhankelijk van onder andere herkomst, douaneprocedures en consolidatie. Wij verzoeken u daarom vriendelijk de gestelde levertijdseis aan te passen naar een realistische termijn voor transport per boot, conform uw eigen duurzaamheidsvoorkeur. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, ontvangen wij graag een toelichting hoe u de balans ziet tussen levertijd en duurzaam transport in deze context.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en hanteert een levertijd voor intercontinentaal transport zoals beschreven in E.16.2.13 van maximaal 30 dagen bij lucht/vliegtuig en maximaal 84 dagen bij transport over spoor/trein en scheepvaart/water.
123.	Bijlage 02 - eis 16.1.1.	U wenst ter verificatie een bewijs van de registratie in het ecovadis portaal te ontvangen. Volstaat ook het overleggen van het ecovadis certificaat?	Akkoord.
124.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	U eist als bewijsmiddel "bewijs van registratie in het Ecovadis portaal" (N.B.: de link hiervan verwijst abusievelijk naar Epeat). Wij nemen aan dat alle fabrikanten daarin bij de overall performance een score van minimaal 85 dienen te hebben. Kunt u dat bevestigen?	Dit is correct. Bedankt voor uw oplettendheid, de link wordt aangepast. Bij het conformeren van W.16.1.1. geldt inderdaad dat een minimale overall score van Outstanding (85-100) is vereist.
125.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	Stel: de score van alle aangeboden fabrikanten is bij inschrijving 85 of hoger (outstanding), en inschrijver krijgt daarom die kwaliteitspunten toegekend, en na ingang van de raamovereenkomst daalt de score van een van de aangeboden fabrikanten onder de 'outstanding' grens, 1) moet opdrachtnemer dan een nieuw product in zijn webshop opnemen dat wel voldoet aan de outstanding score? 2) mag de opdrachtnemer het product dat niet meer voldoet dan nog aanbieden in zijn webshop?	Indien Inschrijver W.16.1.1. conformeert en de EcoVadis of gelijkwaardige score van een Fabrikant tijdens de looptijd van de Raamovereenkomst onder de vereiste score daalt, worden reeds lopende verplichtingen in de vorm van inkooporders, bestellingen en/of Nadere Overeenkomsten gerespecteerd. Voor weergave in de webshop, nieuwe verplichtingen en/of Nadere Overeenkomsten mogen Producten van de Fabrikant niet meer worden aangeboden tot het moment dat de Fabrikant weer aan het gestelde in W.16.1.1. voldoet.
126.	Bijlage 02, W16.1.1	In W16.1.1 is opgenomen dat de Opdrachtnemer uitsluitend Producten mag leveren van fabrikanten met een EcoVadis-score van minimaal 'Outstanding'. Hoewel wij het belang van duurzaamheid volledig onderschrijven, willen wij erop wijzen dat deze eis — wanneer die zonder uitzondering wordt toegepast op het gehele assortiment — leidt tot een sterke beperking van de marktwerking, voor randapparatuur en accessoires (zoals muizen, toetsenborden, tassen, sleeves, kabels en adapters). Voor deze productcategorieën is het aantal fabrikanten met überhaupt een EcoVadis-score (laat staan 'Outstanding') zeer beperkt tot niet-bestaand, waardoor het risico ontstaat dat niet alle gewenste of noodzakelijke accessoires geleverd kunnen worden. Onze vraag is daarom of u bereid bent om de wens van een minimale EcoVadis-score van 'Outstanding' te beperken tot de hoofdproducten (zoals laptops, desktops), en deze eis niet van toepassing te laten zijn op accessoires en randapparatuur. Hiermee wordt duurzaamheid nog steeds sterk geborgd, terwijl de noodzakelijke flexibiliteit en beschikbaarheid van accessoires behouden blijft.	Aanbestedende Dienst bevestigt dat hier sprake is van een omissie, Ecovadis of vergelijkbaar is niet van toepassing op de productgroep accessoires. Aanbestedende Dienst heeft deze omissie gecorrigeerd door de Ecovadis of vergelijkbare eisen en wensen toe te voegen aan E.16.1.5.
127.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	U verwijst naar de Ecovadis score van Outstanding. - Klopt het dat u hiermee de 'overall performance' bedoelt?	Dit is correct.
128.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.1.1, pagina 3	U verwijst naar de Ecovadis score van Outstanding. Dat is de hoogste score waar slechts een zeer beperkt aantal fabrikanten aan voldoet. Door het gegeven puntenaantal verkleint u de markt enorm; inschrijvers zullen deze punten immers niet willen laten liggen. Daardoor zal het aantal aangeboden merken zeer beperkt zijn, wat tot gevolg heeft dat Deelnemers zeer beperkt tot geen competitie kunnen stellen en dus per definitie op kosten	De Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie. Alle in deze aanbesteding geformuleerde criteria zijn zorgvuldig geformuleerd om te waarborgen dat de uitvoering van deze Raamovereenkomst bijdraagt aan de bredere doelen van de Rijksoverheid, waaronder het bevorderen van duurzaamheid, sociale verantwoordelijkheid,

		gejaagd worden. Wij adviseren u daarom de overall-score van "Advanced" te hanteren, zijnde 65 punten of hoger, wat ook een zeer goede score is. De Deelnemer die dat wil kan in zijn Nadere Uitvraag uiteraard alsnog de hogere score als wens opnemen. Neemt u dit advies over?	naleving milieunormen, veiligheid en ook kostenefficiëntie. Deze doelstellingen zijn fundamenteel voor de lange termijnstrategie van Rijksoverheid en zijn daarom in alle aspecten van de aanbesteding geïntegreerd.
129.	Bijlage 02 - W.16.1.1	Deze wens heeft betrekking op de fabrikant van laptops. Bij het conformeren van deze wens is inschrijver bij elke minicompetitie aan deze wens en dus aan de fabrikant waarmee hij deze wens invult gebonden. Dat beperkt de competitie ernstig waardoor de Deelnemers een te hoge prijs betalen. Dringend verzoek deze 'Fabrikantgerelateerde Wens' te laten vervallen.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord, immers de keuze om de wens al dan niet te conformeren ligt bij Inschrijver. Deze wens heeft tot doel om een groter aanbod aan producten met een hogere score te stimuleren. Zie tevens het antwoord op vraag 16.
130.	Bijlage 02, E16.1.4	In E16.1.4 is opgenomen dat de Opdrachtnemer uitsluitend Producten mag leveren van fabrikanten met een EcoVadis-score van minimaal 'Advanced'. Hoewel wij het belang van duurzaamheid volledig onderschrijven, willen wij erop wijzen dat deze eis — wanneer die zonder uitzondering wordt toegepast op het gehele assortiment — leidt tot een sterke beperking van de marktwerking, met name voor randapparatuur en accessoires (zoals muizen, toetsenborden, tassen, sleeves, kabels en adapters). Voor deze productcategorieën is het aantal fabrikanten met überhaupt een EcoVadis-score (laat staan 'Advanced') zeer beperkt tot niet-bestaand, waardoor het risico ontstaat dat niet alle gewenste of noodzakelijke accessoires geleverd kunnen worden. Onze vraag is daarom of u bereid bent om de eis van een minimale EcoVadis-score van 'Advanced' te beperken tot de hoofdproducten (zoals laptops, desktops), en deze eis niet van toepassing te laten zijn op accessoires en randapparatuur. Hiermee wordt duurzaamheid nog steeds sterk geborgd, terwijl de noodzakelijke flexibiliteit en beschikbaarheid van accessoires behouden blijft.	Zie antwoord op vraag 14.
131.	Bijlage 02, E16.1.4	U geeft een weging aan voor de subthema's Environment (Medium), Labor & Human Rights (High), Ethics (Medium) en Sustainable Procurement (Medium). Inschrijver is niet bekend met deze weging en kan deze weging ook niet aflezen uit de Ecovadis Scorecard. Graag verzoeken wij u te verduidelijken hoe deze weging gelezen dient te worden op de Ecovadis Scorecards of een link te delen waarin deze wegingen worden toegelicht.	Deze weging kunt u vinden in de Ecovadis scorecard, onder ieder thema is de weging beschreven onder de noemer 'Impact on score' waarbij het aantal volledig ingekleurde cirkels ten opzichte van het totale aantal cirkels de specifieke weging laat zien.
132.	Bijlage 02 - E.16.2.1	Gegeven dat fabrikanten in toenemende mate ervoor kiezen om geen gebruik meer te maken van de Energy Star-certificering, omdat deze onvoldoende aansluit bij de bredere duurzaamheidsambities die vandaag de dag worden gesteld. Energy Star richt zich primair op energieverbruik tijdens gebruik, terwijl de markt steeds vaker vraagt om certificeringen die de volledige levenscyclus van een product omvatten, waaronder aspecten zoals materiaalgebruik, productlevensduur, hergebruik, en sociale verantwoordelijkheid in de toeleveringsketen. Duurzaamheidskeurmerken zoals TCO Certified en EPEAT bieden een meeromvattende benadering en sluiten daardoor beter aan bij de eisen van professionele afnemers en overheden. Bovendien staat de toegevoegde waarde van Energy Star onder druk vanwege de relatief beperkte impact en de administratieve lasten die gepaard gaan met de certificering. Voor veel fabrikanten is de afweging om over te stappen naar meer integrale certificeringssystemen dan ook logisch en strategisch verantwoord. Aangezien zo goed als alle A-merk fabrikanten hun producten niet meer certificeren voor Energy Star, verzoeken wij u vriendelijk om deze eis te laten vervallen en in plaats daarvan te accepteren dat producten voldoen aan de criteria van TCO Certified en/of EPEAT. Deze certificeringen bieden een bredere en meer integrale benadering van duurzaamheid, die beter aansluit bij de huidige marktbehoeften en duurzaamheidsambities. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie om E.16.2.1. te laten vervallen. De Aanbestedende Dienst wijst u erop dat een TCO Certificering of gelijkwaardig reeds wordt geëist (E.16.2.18).
133.	Bijlage 02 - eis 16.2.11	Is onze aanname correct dat het bewijsmiddel uit eis 16.2.11 bij 3 maanden na ingangsdatum van de overeenkomst aangeleverd hoeft te worden, en dus niet bij inschrijving of gunning?	Aanbestedende Dienst bevestigt hierbij dat inzake E.16.2.11 geen bewijsmiddelen bij Inschrijving dienen te worden overlegd. Voor portfolio plan CO2 Compensatie geldt de termijn zoals gesteld in E.16.2.11.
134.	Bijlage 02, E16.2.11 sub A	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub A eist u het volgende: "Opdrachtnemer dient een portefeuille van credits samen te stellen gericht op verwijdering of vermijding van CO2 emissies bestaande uit max. drie (3) projecten, welke voor max. 95% uit 'proven technology' projecten bestaat en voor min. 05% uit innovatieve projecten;" Waarom wordt er een minimum en geen maximum percentage gekoppeld aan innovatieve projecten als je daarbij ook een aantal eisen uitsluit (zoals eisen e, f, i en	Aanbestedende Dienst heeft naar aanleiding van uw vraag haar standpunt heroverwogen en wijzigt desbetreffende maximum en minimum percentages in vaste percentages. Aanbestedende Dienst heeft bewust gekozen voor een percentage van 5% aan innovatieve CO2-compensatieprojecten om innovatie te stimuleren. Door een duidelijke bovengrens van 95% voor bewezen technologie te hanteren, waarborgen we een solide en betrouwbare basis binnen de compensatieportefeuille, terwijl we tegelijkertijd ruimte laten voor nieuwe

		l)? Graag uw verduidelijking.	ontwikkelingen die noodzakelijk zijn voor toekomstige verduurzaming. De specifieke eisen die voor bewezen technologie gelden (zoals eisen e, f, i en l) zijn uitgesloten voor innovatieve projecten, omdat deze niet altijd toepasbaar zijn op technieken die zich nog in een vroege ontwikkelingsfase bevinden en waarvoor andere toetsingskaders gelden. Zo ontstaat een evenwichtige benadering waarin innovatie wordt gestimuleerd zonder dat de betrouwbaarheid van de compensatieportefeuille in het geding komt.
135.	Bijlage 02, E16.2.11 sub R	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub R eist u het volgende: "Integriteit (CPI): projecten dienen plaats te vinden in landen welke in de Corruption Perceptions Index een score hebben van veertig (40) of hoger;" Met deze eis sluit u veel landen uit, zoals Kenia, omdat Kenia geen score heeft van 40. In Kenia worden veel projecten gedaan met een betrouwbare partner, dus niet met de overheid. Kenia is Nederlands belangrijkste handelspartner in Oost-Afrika. En Nederland is de op vier na grootste investeringspartner voor Kenia. Waarom wordt er gekozen om deze landen uit te sluiten voor de carbon credits selectie? Graag uw toelichting.	De eis om CO2-compensatieprojecten uitsluitend toe te staan in landen met een Corruption Perceptions Index (CPI) score van 40 of hoger is bedoeld om de integriteit, transparantie en risicovermijding binnen de compensatieportefeuille te waarborgen. Deze grens helpt het risico op fraude, corruptie of onbetrouwbare verificatie van CO2-reductieclaims te minimaliseren, wat essentieel is voor het aantoonbaar behalen van klimaatdoelen. Wij begrijpen dat deze drempel sommige landen uitsluit waar desondanks waardevolle projecten plaatsvinden, zoals in Kenia. De CPI-score is echter een objectieve, internationaal erkende indicator die bredere risico's weerspiegelt binnen het gehele bestuurlijke en juridische kader van een land, ook wanneer projecten niet direct via overheden lopen. Hoewel Nederland intensieve handelsrelaties onderhoudt met landen als Kenia, vereist CO2-compensatie op projectniveau een extra mate van controleerbaarheid, vooral omdat verificatie en monitoring over lange perioden plaatsvindt en de reputatie van compensatie onder druk kan komen bij onregelmatigheden. De CPI-score van 40 is gekozen als een voorzorgsmaatregel om het integriteitsniveau van de volledige portefeuille te borgen. Wij erkennen dat dit projecten in landen met een lagere CPI-score kan beperken, maar vinden het belangrijk om de betrouwbaarheid van de compensatie-inspanningen voorop te stellen.
136.	Bijlage 02, E16.2.11 sub K en N	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub K en N eist u het volgende: "K. Credits dienen afkomstig te zijn van projecten/programma's met een hoge integriteit;" en "Gemeenschap: projecten dienen minimaal bij te dragen aan directe creatie van werkgelegenheid en bescherming van mensenrechten;" Het is Inschrijver niet duidelijk hoe deze punten worden getoetst? Graag uw toelichting.	De eisen onder sub K en N zijn gericht op het waarborgen van de maatschappelijke en ecologische integriteit van de CO2-compensatieprojecten. Onder sub K, waarbij projecten een "hoge integriteit" moeten hebben, bedoelen wij dat credits afkomstig dienen te zijn van programma's die erkend worden binnen internationaal geaccepteerde standaarden met strenge toetsings- en verificatieprocedures. Deze standaarden stellen eisen aan transparantie, monitoring, onafhankelijke verificatie en controle op de daadwerkelijke CO2-reductie, en worden als betrouwbaar erkend binnen de markt. Dit borgt de integriteit op projectniveau. Voor sub N, over de bijdrage aan werkgelegenheid en mensenrechten, toetsen wij dit eveneens via de gekozen standaard. Een aantal standaarden hanteren expliciete criteria voor sociaal-maatschappelijke impact, zoals het creëren van lokale werkgelegenheid, het respecteren van mensenrechten en het betrekken van gemeenschappen bij projectontwikkeling. Opdrachtnemers kunnen dit aantonen middels het portfolioplan CO2 compensatie door o.a. aan te geven onder welke standaard de credits vallen, inclusief documentatie die de bijdrage aan werkgelegenheid en mensenrechten beschrijft, zoals impactrapportages of samenvattingen van onafhankelijke audits. Zo wordt de toetsing objectief en controleerbaar, zonder dat wij aanvullende kwalitatieve beoordelingen hoeven uit te voeren.
137.	Bijlage 02, E16.2.11 sub O	U schrijft in E16.2.11 enkele eisen voor aan de CO2-compensatie credit. Onder sub O eist u het volgende: "Traceerbaarheid : beschikt over een statisch dashboard, satelliet monitoring en/of realtime dashboard;" Het is Inschrijver niet duidelijk wat u bedoeld met een statisch dashboard? Graag uw toelichting.	Met een statisch dashboard bedoelt Aanbestedende Dienst een online toegankelijke weergave van projectinformatie en voortgangsdata, waarbij de gegevens periodiek geüpdatet worden (bijvoorbeeld jaarlijks of per verificatiecyclus), maar niet in realtime wijzigen. Denk aan een overzichtspagina van het project met informatie over CO2-reductie, locatie, status van verificatie en andere relevante details, die op vaste momenten wordt bijgewerkt. Dit

			staat tegenover een realtime dashboard, dat continu data ververst (bijvoorbeeld via IoT-sensoren of directe satellietkoppelingen). Het doel van het eisen van een statisch dashboard is om een minimum aan transparantie en traceerbaarheid te garanderen, zodat de Aanbestedende Dienst inzicht heeft in de status en prestaties van de compensatieprojecten. Het kan bijvoorbeeld gaan om een website of portaal waarop CO₂-credits, monitoringrapporten en verificatiedocumenten worden gepresenteerd. Satellietmonitoring of realtime dashboards zijn aanvullende mogelijkheden voor traceerbaarheid, maar een statisch dashboard is voldoende als het de projectgegevens en voortgang helder en controleerbaar presenteert.
138.	Bijlage 02 - eis 16.2.11. onderdeel A	Innovatieve projecten worden met een minimum percentage en geen maximum vermeld. Naast dat deze innovatieve projecten mogelijk de meerwaarde in de toekomst zich nog moeten bewijzen zijn er voor deze innovatieve projecten ook de onderdelen e, f, i en l niet van toepassing. (waaronder 4 geverifieerde SDG's en additionaliteit). Wij verzoeken u om te verduidelijken waarom er een minimum en geen maximum percentage gekoppeld wordt aan innovatieve projecten als je daarbij ook een aantal eisen uitsluit?	Zie antwoord op vraag 22.
139.	Bijlage 02 - eis 16.2.11 onderdeel K en N	U geeft aan dat de credits afkomstig dienen te zijn van projecten met een hoge integriteit en u geeft aan dat projecten minimaal dienen bij te dragen aan de directe creatie van werkgelegenheid en bescherming van mensenrechten. Wij verzoeken u om te verduidelijken hoe u eis K en N gaat toetsen.	Zie antwoord op vraag 24.
140.	Bijlage 02 - eis 16.2.11 onderdeel O	Wij verzoeken u om te verduidelijken wat u beoogt met 'statisch dashboard'.	Zie antwoord op vraag 25.
141.	Bijlage 02 - eis 16.2.11 onderdeel R	Inschrijver wilt u erop attenderen dat het uitsluiten van landen op basis van Corruption Perceptions Index 2024 geen doel doet. Bijvoorbeeld Kenia wordt uitgesloten omdat het geen 40 punten behaalt, terwijl Nederland een op de vier na grootste investeringspartner voor Kenia is. Wij verzoeken u om te verduidelijken waarom u voor eis R heeft gekozen en dus deze landen uitsluit voor de carbon credits selectie.	Zie antwoord op vraag 23.
142.	Bijlage 02 - eis 16.2.13	U geeft mogelijkheden voor het aanleveren van de mogelijke bewijsmiddelen. Is onze aanname correct dat dit bewijsmiddelen voor de uitvoeringsfase betreffen, en dus niet bij inschrijving of na gunning aangeleverd hoeven te worden?	Uw aanname is correct.
143.	Bijlage 02, E16.2.13	In eis E16.2.13 stelt u dat standaard intercontinentaal transport dient plaats te vinden via scheepvaart, en dat Opdrachtnemer zich bewust is dat dit effect heeft op levertijden. Tegelijkertijd worden in Bijlage 11 – Normen en Service Credits (hoofdstuk 3.2) strikte levertijden gehanteerd, waarbij bij overschrijding Service Credits worden opgelegd. Scheepvaart is aantoonbaar langzamer dan andere vormen van intercontinentaal transport. Bovendien leidt de huidige situatie in het Midden-Oosten tot omleidingen via alternatieve zeeroutes, wat de levertijd verder vergroot. Kunt u toelichten hoe u bij de uitvoering van de overeenkomst omgaat met het spanningsveld tussen het duurzaamheidsstreven (scheepvaart) en het nakomen van de gestelde levertijden? Wordt er bijvoorbeeld rekening gehouden met geopolitieke omstandigheden, of zijn er situaties waarin gebruik van snellere, maar minder duurzame transportvormen (zoals luchtvracht) toegestaan is zonder sancties? Graag uw toelichting.	Zie antwoord op vraag 9.
144.	Bijlage 11 paragraaf 3.2 Leverbetrouwbaarheid, Bijlage 2 E16.2.13	In eis E16.2.13 rondom duurzaamheid in de toeleveringsketen wordt aangegeven dat intercontinentaal transport standaard over water plaatsvindt, tenzij de Deelnemer uitdrukkelijk anders wenst. In de toelichting wordt daarbij terecht gesteld dat de transportwijze impact kan hebben op de levertijd. Tegelijkertijd wordt in Bijlage 11 paragraaf 3.2 de eis gesteld dat levering binnen 30 dagen na opdrachtverstrekking moet plaatsvinden. Deze eisen lijken tegenstrijdig. Transport per boot (scheepvaart), zoals door u als duurzaamste standaard aanbevolen, kent in de praktijk aanzienlijk langere doorlooptijden. In het geval van intercontinentaal transport bedraagt een realistische levertijd per schip doorgaans circa 12 weken, afhankelijk van onder andere herkomst, douaneprocedures en consolidatie. Wij verzoeken u daarom vriendelijk de gestelde levertijdeis aan te passen naar een realistische termijn voor transport per boot, conform uw eigen duurzaamheidsvoorkeur en	Zie antwoord op vraag 9.

		zodat Opdrachtnemers kunnen voldoen aan eis E16.2.13. Gaat u hiermee akkoord? Indien niet, ontvangen wij graag een toelichting hoe u de balans ziet tussen levertijd en duurzaam transport in deze context.	
145.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.2.13,	U stelt in deze eis: "In de toeleveringsketen van de Producten van fabricage tot aflevering bij de Deelnemer dient het transport altijd op de meest duurzame wijze plaats te vinden." Levering door middel van scheepvaart kan enkele weken duren, wat de eventuele lever-KPI's van een opdracht in gevaar brengt. Gaat u akkoord dat het transport op de meest duurzame wijze plaats vindt, rekening houdende met de vereiste levertijden?	Zie antwoord op vraag 10.
146.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.2.14,	U stelt in deze eis: "Voor voertuigen, (thuis)bezorging en transport welke door Opdrachtnemer en eventueel onderaannemer(s) binnen Nederland worden ingezet ten behoeve van de Prestatie, geldt dat deze vanaf ingangsdatum van de Raamovereenkomst zero-emissie zijn." Wij streven ernaar om altijd de meest duurzame vorm van levering te hanteren en zo de CO2-uitstoot zoveel mogelijk te beperken. In de praktijk is hier echter niet altijd directe invloed op, bijvoorbeeld bij incidentele leveringen via externe vervoerders zoals PostNL of DHL. Het inzetten van een zero-emissie voertuig speciaal voor een klein pakketje kan in sommige gevallen juist een minder duurzame oplossing zijn dan gebruik te maken van bestaande logistieke netwerken. Kan deze eis worden aangepast zodat de Opdrachtnemer altijd de meest duurzame leveringsmethode kiest, passend bij de eisen, wensen en de specifieke situatie?	Aanbestedende Dienst wil u er op attenderen dat in E.16.2.14 gesproken wordt over CO2-neutraliteit en niet over zero-emissie. CO2-neutraliteit kan gerealiseerd worden middels in de markt regulier beschikbare compensatie mechanismes.
147.	Bijlage 02 - E16.2.18 en E16.3.9.	In de eisen E16.2.18 en E16.3.9. Vraagt u inschrijver om bewijslast vanuit de TCO Certified Database. Is de aanneming van de inschrijver correct dat deze bewijslast niet bij inschrijving aangeleverd hoeft te worden, maar dat dit bewijslast voor tijdens de uitvoeringsfase betreft?	Uw aanname is correct. Indien van toepassing staan de bewijsmiddelen die moeten worden overgelegd bij Inschrijving vermeld onder het kopje 'Bewijsmiddelen te overleggen als Bijlage J bij inschrijving'.
148.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E.16.2.18	U eist dat de te leveren Producten dienen te voldoen aan de meest recente generatie TCO Certified4 criteria: TCO Certified, generatie 10. Volgens de officiële richtlijnen van TCO is generatie 9 nog geldig tot uiterlijk 3 december 2026. Tot die tijd mogen producten met een generatie 9 certificaat nog volledig gecertificeerd op de markt worden gebracht, en kunnen ze zelfs verlengd worden zolang de aanvraag vóór december 2024 is gedaan. Wij verzoeken u daarom de eis aan te passen conform de TCO-richtlijnen: dat zowel generatie 9 als generatie 10 geaccepteerd worden zolang generatie 9 nog geldig is volgens TCO. Dit voorkomt onnodige uitsluiting van producten die nog volledig voldoen aan de actuele TCO-normen. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie. AD heeft er bewust voor gekozen om uitsluitend TCO Certified, generatie 10 te eisen en geen producten met generatie 9 te accepteren na 6 maanden transitieperiode, ondanks dat generatie 9 volgens TCO zelf nog geldig is tot december 2026. Generatie 10 bevat aangescherpte criteria op het gebied van milieu-impact, circulair ontwerp, sociale omstandigheden in de keten en energie-efficiëntie, die beter aansluiten bij de ambities en beleidsdoelstellingen van de Aanbestedende Dienst, waaronder de doelstellingen rond klimaatneutraliteit en circulariteit. Hoewel generatie 9 formeel nog geldig is, biedt generatie 10 een hogere mate van transparantie en duurzaamheidsprestatie, bijvoorbeeld door strengere eisen aan het gehalte gerecycled materiaal, langere productlevensduur en verbeterde sociale audits. Het hanteren van generatie 10 voorkomt bovendien dat gedurende de looptijd van de Raamovereenkomst producten worden geleverd die achterlopen op de laatst geldende duurzaamheidsstandaard. Gezien de markt inmiddels beschikt over een breed aanbod van IT-producten met TCO Certified generatie 10, achten wij deze eis proportioneel en haalbaar.
149.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E.16.2.18	U eist dat de te leveren Producten dienen te voldoen aan de meest recente generatie TCO Certified4 criteria: TCO Certified, generatie 10. Volgens de officiële richtlijnen van TCO is generatie 9 nog geldig tot uiterlijk 3 december 2026. Tot die tijd mogen producten met een generatie 9 certificaat nog volledig gecertificeerd op de markt worden gebracht, en kunnen ze zelfs verlengd worden zolang de aanvraag vóór december 2024 is gedaan. Wij verzoeken u daarom de eis aan te passen conform de TCO-richtlijnen: dat zowel generatie 9 als generatie 10 geaccepteerd worden zolang generatie 9 nog geldig is volgens TCO. Dit voorkomt onnodige uitsluiting van producten die nog volledig voldoen aan de actuele TCO-normen. Gaat u hiermee akkoord?	Zie antwoord op vraag 36.
150.	Bijlage 02 / pagina 64 / E.16.2.18	In de aanbestedingsdocumenten wordt gevraagd naar de meest recente generatie TCO Certified criteria. Volgens de officiële richtlijnen van TCO is generatie 9 nog geldig tot uiterlijk 3 december 2026. Tot die tijd mogen producten met een generatie 9 certificaat nog volledig gecertificeerd op de markt worden gebracht, en kunnen ze zelfs verlengd worden zolang de aanvraag vóór december 2024 is gedaan. Wij verzoeken u daarom de eis aan te passen volgens de	Zie antwoord op vraag 36.

		TCO-richtlijnen: dat zowel generatie 9 als generatie 10 geaccepteerd worden zolang generatie 9 nog geldig is volgens TCO. Dit voorkomt onnodige uitsluiting van producten die nog volledig voldoen aan de meest recente en actuele TCO-normen. Gaaf u hiermee akkoord?	
151.	Bijlage 02, E.16.2.18 TCO Certified	Bijlage 02, E.16.2.18 "In deze eis wordt aangegeven "...voldoet aan de meest recente generatie TCO Certified4 criteria,...". Graag uw bevestiging dat dit "...voldoet aan de meest recente generatie TCO Certified criteria,..." dient te zijn.	Zie antwoord op vraag 36.
152.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, W.16.2.1,	U stelt het volgende: "Inschrijver levert bij Inschrijving een rechtsgeldig ondertekende Verklaring SBTi Net-Zero op, met daarin beschreven de onderstaande verklaring en toezegging inclusief de wijze waarop de doelstelling wordt gerealiseerd middels een SMART Plan van Aanpak conform de gedefinieerde onderwerpen." Onze doelstellingen zijn al gecommitteerd en gevalideerd in het SBTi-dashboard. Begrijpen we goed dat een dergelijk Plan van Aanpak dan niet nodig is? Graag uw onderbouwde reactie.	Indien Inschrijver reeds over gecommitteerde en gevalideerde SBTi doelstellingen beschikt, kunt u volstaan met de Verklaring SBTi echter zonder het plan van aanpak, maar met bewijslast dat u reeds over een dergelijk commitment en validatie beschikt.
153.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, W16.2.4	Wij stellen voor om het vereiste aantal oplaadcycli waarbij de batterij nog minimaal 80% van zijn gezondheid behoudt, te verlagen van 800 naar 600 cycli. Dit zou betekenen dat de batterij na 600 cycli nog steeds 20% boven de minimale eis van 500 cycli zou presteren, waarbij minimaal 80% van de batterijgezondheid behouden blijft. Gaaf u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en past W.16.2.4 aan naar 600 cycli.
154.	Bijlage 02 - W.16.2.4	Deze wens is niet door alle fabrikanten bij alle 6 de referentieproducten in te vullen. Vanwege de puntenscore zullen inschrijvers hun fabrikant- en productkeuze hierop afstemmen. Bij het conformeren van deze wens is inschrijver bij elke minicompetitie vervolgens aan deze wens gebonden. Daardoor wordt de competitie ernstig beperkt, met ongelijkwaardig speelveld voor opdrachtnemers en te hoge prijzen voor Deelnemers tot gevolg. Dringend verzoek deze Productgerelateerde Wens te laten vervallen om de mededinging te verbeteren. Graag uw gemotiveerde reactie?	Zie antwoord op vraag 41.
155.	Bijlage 02 - E.16.2.5	Kan deze eis specifiekere worden gesteld? Nu zou je de accu kunnen opladen tot en met 99% terwijl dit niet meer voordelen op het gebied van levensduur biedt dan het opladen tot maximaal 90%. Wij adviseren dan ook om percentages in de eis op te nemen en het doel wat hiermee bereikt moet worden. Daarnaast adviseren wij om in de requirement het vereiste op te nemen dat deze mogelijkheid zowel op BIOS / EUFI niveau (firmware) in te stellen is als configureerbaar door de gebruiker zelf.	Aangezien de percentuele beperking van de oplaadcapaciteit afhankelijk is van het merk en model, kiest de Aanbestedende Dienst ervoor om geen percentage toe te voegen aan E.16.2.5., evenals de configureerbaarheid op BIOS/UEFI niveau.
156.	Bijlage 02 - eis 16.2.6	Is onze aanname correct dat het gevraagde bewijsmiddel gedurende de uitvoeringsfase aangeleverd hoeft te worden, en dus niet bij inschrijving of gunning?	U refereert (mogelijk abusievelijk) naar E.16.2.6. Deze eis is echter niet van toepassing verklaard.
157.	Bijlage 02 - eis 16.2.9	U geeft mogelijkheden voor het aanleveren van de mogelijke bewijsmiddelen. Is onze aanname correct dat dit bewijsmiddelen voor de uitvoeringsfase betreffen, en dus niet bij inschrijving of na gunning aangeleverd hoeven te worden?	Aanbestedende Dienst bevestigt hierbij dat inzake E.16.2.9 geen bewijsmiddelen bij Inschrijving dienen te worden overlegd.
158.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.2.9,	De eis dat de batterij van een product na 500 volledige oplaadcycli nog minimaal 80% van zijn originele capaciteit (State of Health ≥80%) moet hebben, lijkt Inschrijver in de praktijk moeilijk haalbaar. Dit vanwege de volgende overwegingen: De levensduur van laptopbatterijen is sterk afhankelijk van externe factoren zoals gebruikspatroon, temperatuur, en laadgedrag, die buiten de invloedssfeer van de leverancier vallen. De specificaties van grote fabrikanten (zoals HP, Lenovo en Dell) geven uiteenlopende informatie over batterijprestaties en cycli, waarbij 300 tot 500 cycli als minimum wordt aangegeven voor de levensduur van de batterij. Kunt u toelichten op welke wijze u verwacht dat Inschrijvers aan deze eis kunnen voldoen, gezien de variabiliteit van batterijprestaties en het feit dat zelfs toonaangevende fabrikanten geen dergelijke garantie kunnen geven? Wij verzoeken u deze eis te herformuleren naar een richtwaarde of streefwaarde in plaats van een harde minimumeis? Graag uw onderbouwde reactie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie. Eis E.16.2.9 is gebaseerd op gangbare testmethodieken onder gestandaardiseerde laboratoriumcondities, zoals vastgelegd in normen als IEC 61960-3 (voor lithium-ion batterijen), waarbij producten onder vergelijkbare omstandigheden worden getest. Verschillende grootzakelijke productseries van diverse Fabrikanten voldoen aan deze waarden. De eis van 500 cycli bij 80% capaciteit betreft daarbij een conservatief niveau wat binnen laboratoriumcondities haalbaar is voor moderne batterijen, zonder disproportioneel te zijn ten opzichte van marktontwikkelingen. Wij achten het daarom niet wenselijk deze eis te herformuleren naar een richtwaarde of streefwaarde, omdat dit afbreuk doet aan de verifieerbaarheid en afdwingbaarheid van levensduurprestaties, die bijdragen aan de reductie van e-waste en total cost of ownership. Inschrijvers kunnen aan deze eis voldoen door producten aan te bieden waarvan de batterijprestatie is gevalideerd onder gestandaardiseerde testomstandigheden, zoals fabrieksopgaven of testrapporten op basis van genoemde normen.

159.	Bijlage 02 - eis 16.3.10 en eis 16.3.11	De gevraagde bewijslast is niet zichtbaar in de TCO-certificering. Wij verzoeken u om akkoord te gaan met het apart aanleveren van deze bewijslast. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende Dienst begrijpt uw vraag niet en verwijst u naar de hiërarchie van bewijsmiddelen en wijze van aanlevering in E.16.3.9 welke ook van toepassing is op E.16.3.10 en E.16.3.11.
160.	Bijlage 02 - eis 16.3.10	In de huidige eis wordt gesteld dat laptops en tablets moeten beschikken over een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarvan ten minste 50% post-consumer gerecycled aluminium. Dit creëert een aanzienlijk voordeel voor één fabrikant en sluit andere A-merken uit, wat de marktwerking beperkt. Daarnaast belemmert dit innovatie in de toepassing van alternatieve, eveneens duurzame materialen zoals magnesium, carbon fiber of hoogwaardig kunststof. Wij adviseren u daarom deze eis te laten vervallen, zodat ruimte ontstaat voor een bredere, duurzame en innovatieve invulling van materialen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
161.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.10	De eis om laptops en tablets te leveren met een behuizing van 70% aluminium of aluminium-magnesium legering, waarvan ten minste 50% post-consumer gerecycled aluminium, geeft een groot voordeel aan één A-merk fabrikant en sluit andere A-merk fabrikanten uit van deelname. Dit beperkt de keuzevrijheid en kan innovatie belemmeren. Hoewel aluminium zeker duurzame voordelen heeft, is duurzaamheid meer dan alleen het materiaal dat gebruikt wordt. Andere materialen zoals hoogwaardig plastic, carbon fiber en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, wat de totale ecologische impact positief beïnvloedt. Bovendien kan een strikte focus op aluminium innovatie beperken, aangezien technologische en materiële ontwikkelingen snel gaan en er in de toekomst nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar kunnen komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, reparatiebaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze eis worden meerdere A-merk fabrikanten benadeeld of uitgesloten, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot uitsluiting van deelname aan het contract, aangezien dit de marktwerking aanzienlijk beperkt. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Één van de A-merk fabrikanten kiest bijvoorbeeld bewust voor materialen zoals Glass Fiber Reinforced Plastics (GFRP) en carbon fiber, juist vanwege hun bijdrage aan duurzaamheid en het verlengen van de levensduur van het product. Deze fabrikant investeert al jarenlang in een eigen testlaboratorium en ontwikkelt producten die aantoonbaar bovengemiddeld presteren op het gebied van duurzaamheid wat resulteert in stevigheid, betrouwbaarheid en levensduur – allemaal essentiële pijlers met als visie een duurzamere productstrategie. Onafhankelijke testen tonen aan dat deze producten structureel beter bestand zijn tegen vallen, stoten en langdurig intensief gebruik. Ontwerpkeuzes worden daarbij bewust gemaakt met het oog op maximale structurele stevigheid en schokbestendigheid, wat direct bijdraagt aan langdurige inzetbaarheid en betrouwbaarheid. In dat licht wordt soms bewust gekozen voor alternatieve materialen in plaats van aluminium, omdat die op aspecten zoals gewicht, thermische efficiëntie en fysieke duurzaamheid beter presteren. Duurzaamheid draait immers niet alleen om het soort materiaal, maar vooral om hoe lang een product mee kan gaan zonder aan functionaliteit in te boeten. Een apparaat dat ontworpen is voor een langere levensduur voorkomt vroegtijdige vervanging en verlaagt zo de ecologische voetafdruk. Dat is duurzaamheid in de praktijk. Wij vragen u om deze eis te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
162.	Bijlage 2 E16.3.10	In bijlage 2 eis E16.3.10 stelt u: "Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 50% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium dat aanwezig moet zijn in het Product." Als Deelnemers deze eis aan hun NOK zouden toevoegen, wordt de facto alle concurrentie verhinderd omdat slechts één fabrikant een portfolio heeft met een relevant commercieel aanbod van laptops met aluminium behuizing. Hiermee wordt de doelstelling van de Aanbestedingswet, namelijk doelmatige overheidsaankopen door marktwerking, teniet gedaan.	Zie antwoord op vraag 4.

		Wij verzoeken u dan ook met klem deze eis te laten vervallen.	
163.	Eis 16.3.10	Eis E16.3.10: "Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 70% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 50% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium dat aanwezig moet zijn in het Product." etc. Deze eis geeft een groot voordeel aan één A-merk fabrikant en sluit andere A-merk fabrikanten uit van deelname. Dit beperkt de keuzevrijheid en kan innovatie belemmeren. Aluminium heeft duurzame voordelen, maar duurzaamheid is meer dan alleen de materiaalkeuze. Andere materialen zoals hoogwaardig kunststof, koolstofvezel en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, met een positief effect op de totale ecologische impact. Een strikte focus op enkel aluminium beperkt bovendien innovatie. Technologische ontwikkelingen gaan snel en kunnen nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze eis worden meerdere A-merk fabrikanten benadeeld of uitgesloten, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot uitsluiting van deelname aan het contract, aangezien dit de marktwerking aanzienlijk beperkt. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Één van de A-merk fabrikanten kiest bijvoorbeeld bewust voor materialen zoals Glass Fiber Reinforced Plastics (GFRP) en carbon fiber, juist vanwege hun bijdrage aan duurzaamheid en het verlengen van de levensduur van het product. Deze fabrikant investeert al jarenlang in een eigen testlaboratorium en ontwikkelt producten die aantoonbaar bovengemiddeld presteren op het gebied van duurzaamheid wat resulteert in stevigheid, betrouwbaarheid en levensduur – allemaal essentiële pijlers met als visie een duurzamere productstrategie. Onafhankelijke testen tonen aan dat deze producten structureel beter bestand zijn tegen vallen, stoten en langdurig intensief gebruik. Ontwerpkeuzes worden daarbij bewust gemaakt met het oog op maximale structurele stevigheid en schokbestendigheid, wat direct bijdraagt aan langdurige inzetbaarheid en betrouwbaarheid. In dat licht wordt soms bewust gekozen voor alternatieve materialen in plaats van aluminium, omdat die op aspecten zoals gewicht, thermische efficiëntie en fysieke duurzaamheid beter presteren. Duurzaamheid draait immers niet alleen om het soort materiaal, maar vooral om hoe lang een product mee kan gaan zonder aan functionaliteit in te boeten. Een apparaat dat ontworpen is voor een langere levensduur voorkomt vroegtijdige vervanging en verlaagt zo de ecologische voetafdruk. Dat is duurzaamheid in de praktijk. Wij vragen u om deze eis te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
164.	Bijlage 2, E.16.3.10 Eis aluminium of magnesium	Bijlage 2, E.16.3.10 Het lijkt erop dat de eis van 70% materiaal bestaande uit aluminium of magnesium een ambitieuze doelstelling is die mogelijk verder gaat dan de huidige specificaties van bestaande modellen. Deze eis kan voortkomen uit een streven naar duurzaamheid en milieuvriendelijkheid, aangezien aluminium en magnesium lichtgewicht en recyclebare materialen zijn. Wat betreft de huidige modellen van de drie grootste laptopverkopers, zoals HP, Dell en Lenovo, blijkt het onmogelijk dat alle vendoren aan deze specifieke eis kunnen voldoen. Dit kan leiden tot een beperkte concurrentie en mogelijk hogere prijzen voor de aanbesteding, omdat de keuze van leveranciers beperkt wordt. Het is belangrijk voor de uitvrager om te overwegen of deze eis realistisch en haalbaar is binnen de huidige markt. Het kan nuttig zijn te verifiëren welke vendoren aan de eis kunnen voldoen zonder de concurrentie te beperken. Advies is aan de uitvrager om de eis te schrappen als niet 100% vast staat dat 3 of meer vendoren aan deze eis kunnen voldoen. Gaat u hiermee akkoord?"	Zie antwoord op vraag 4.
165.	Bijlage 02 - eis 16.3.11	U stelt als eis specifieke percentages voor post-consumer gerecyclede metalen in het product. Fabrikanten die zijn	Zie antwoord op vraag 5.

		aangesloten bij de Responsible Minerals Initiative (RMI) voldoen echter reeds aan strenge normen voor verantwoorde sourcing en due diligence. Door deze eis uitsluitend te baseren op specifieke percentages, wordt deelname van deze fabrikanten onnodig beperkt. Wij adviseren u de eis te laten vervallen of aan te passen zodat ook fabrikanten die werken volgens RMI-normen in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
166.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.11	De eis om producten (inclusief accu) te leveren met specifieke percentages aan post-consumer tin, tantaal, wolfraam, goud, koper, kobalt en lithium, gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel van het desbetreffende materiaal, is problematisch voor fabrikanten. Er zijn andere benaderingen die eveneens effectief zijn. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een gebruikelijke manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen, zonder dat specifieke percentages aan post-consumer gerecyclede materialen worden vereist. Deze informatie wordt namelijk niet gedeeld zoals in de eis wordt gevraagd. Wij vragen u om deze eis te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 5.
167.	Bijlage 02, E16.3.11	Bij eis 16.3.11 in de eerste kolom (09-2025) geeft u in elke cel 'n.v.t.' aan. Klopt onze aanname dat de producten die aangeboden worden in het prijzenblad dus nog niet aan minimumeisen hoeven te voldoen met betrekking tot post consumer Tin, Tantaal, Wolfraam, Goud, Koper, Kobalt en Lithium? Graag uw verduidelijking.	Uw aanname is correct, de in E.16.3.11 vermelde percentages gelden vanaf 09-2026 voor alle Producten. Zie tevens het antwoord op vraag 4.
168.	Bijlage 03 E.16.3.11	In eis E16.3.11 stelt u eisen aan de herkomst van mineralen en metalen. De genoemde percentages zijn niet haalbaar. Hieraan vasthouden zal ertoe leiden dat fabrikanten geen aanbiedingen meer doen, wat haaks staat op de concurrentiebeginselen in de Europese aanbestedingswetgeving. Wij verzoeken u deze eis te laten vervallen en eventueel via een latere wijzigingsprocedure, marktconforme percentages te introduceren.	Zie antwoord op vraag 4.
169.	Eis 16.3.11	Eis E16.3.11: "Producten (inclusief accu) bevatten ten minste de onderstaande percentages aan postconsumer tin, tantaal, wolfraam, goud, koper, kobalt en lithium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel van het desbetreffende materiaal aanwezig in het Product." etc. Deze eis is problematisch voor fabrikanten, wat kan leiden tot minder inschrijvingen dus minder marktwerking. Uw duurzaamheidsdoelstellingen kunnen ook effectief worden ingevuld op alternatieve wijze. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een marktconforme manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen, zonder dat specifieke percentages aan post-consumer gerecyclede materialen worden vereist. Deze informatie wordt namelijk niet gedeeld zoals in de eis wordt gevraagd. Wij vragen u om deze eis te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4 en 5.
170.	Bijlage 02 - Bijlage 25 - E.16.3.11	De percentages die in de eis E.16.3.11 worden genoemd, lijken niet realistisch en komen niet overeen met de marktstandaarden. Het vasthouden aan deze percentages kan ertoe leiden dat fabrikanten zich niet in staat voelen om een aanbieding te doen, wat op zijn beurt in strijd is met het principe van concurrentie zoals vastgelegd in de Europese aanbestedingswetgeving. Wij verzoeken u vriendelijk om deze eis te heroverwegen en de percentages aan te passen naar een niveau dat beter aansluit bij de werkelijke marktomstandigheden, zodat fabrikanten zich niet onterecht benadeeld voelen. Bent u bereid deze eis te herzien?	Zie antwoord op vraag 4 en 5.
171.	Bijlage 02, E.16.3.11 Percentages	Bijlage 02, E.16.3.11 Zoals eerder aangegeven in de marktconsultatie zijn de genoemde percentages niet realistisch en niet in lijn met de ontwikkelingen in de markt. Indien deze percentages gehandhaafd blijven is de kans groot dat er geen aanbiedingen van fabrikant meer mogelijk zijn gedurende de verdere looptijd van de overeenkomst. Een dergelijke marktbeperkende eis is in strijd met het	Zie antwoord op vraag 4 en 5.

		concurrentiebeginsel van de Europese aanbestedings wetgeving. Wij verzoeken u dan ook om deze eis te laten vervallen en deelnemers de mogelijkheid te geven om realistische percentages op te nemen in de nadere uitvragen.	
172.	Bijlage 02 - eis16.3.13	U eist dat inschrijver de eerlijke CO2 prijs en het percentage gerecyclede grondstoffen op de webshop dient te tonen. Hierbij geeft u ook nog aan dat indien de informatie van de grondstoffen niet bekend is, inschrijver een percentage van 15% mag hanteren. Met het zomaar benoemen van een percentage, doen wij mee aan green washing. Wij verzoeken u daarom om eis 16.3.13 aan te passen naar 'mits dit vanuit de fabrikant bekend is'. Indien de informatie niet bekend is, hoeft inschrijver deze informatie ook niet op de webshop te tonen. Gaat u hiermee akkoord? Indien u niet akkoord gaat, verzoeken wij u om uw antwoord te motiveren.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en heeft toelichting Ad3 gewijzigd.
173.	Bijlage 02, E16.3.15	Gegadigde constateert dat de betreffende eis in de huidige vorm leidt tot een situatie waarin feitelijk slechts één marktpartij aan de gestelde eis kan voldoen. Dit belemmert de marktwerking en staat op gespannen voet met de aanbestedingsbeginselen van gelijkheid, proportionaliteit en non-discriminatie. Gegadigde adviseert de Aanbestedende Dienst dan ook dringend om deze eis te schrappen, teneinde een eerlijke en open mededinging mogelijk te maken. Is de Aanbestedende Dienst bereid dit advies over te nemen? Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde om een gemotiveerde toelichting op de gemaakte afwegingen.	Aanbestedende Dienst begrijpt uw vraagstelling niet en verzoekt u deze vraag te verduidelijken en opnieuw te stellen in nota van inlichtingen 2. Indien u van mening bent dat keurmerken ontbreken en toegevoegd dienen te worden kunt u dit tevens kenbaar maken in NV12. Zie tevens het antwoord op vraag 62.
174.	(Bijlage 02), E.16.3.15, pagina 76	Naar onze ervaring ontbreekt er in de huidige opsomming van toegestane certificeringen onder eis E.16.3.15 nog een aantal belangrijke en gangbare duurzaamheidskeurmerken. Deze certificeringen worden in de markt regelmatig toegepast op accessoires met een textielcomponent (zoals draagtassen, sleeves en rugzakken) en sluiten bovendien goed aan op de duurzaamheid- en MVO-doelstellingen van veel overheidsopdrachten. Wij verzoeken u vriendelijk om onderstaande certificeringen toe te voegen aan de lijst van geaccepteerde keurmerken: Het keurmerk Cradle to Cradle Certified™ beoordeelt niet alleen hoe een product wordt gemaakt, maar ook wat er daarna mee gebeurt. Het kijkt onder andere naar de veiligheid van gebruikte materialen, de mogelijkheid tot hergebruik, sociale rechtvaardigheid in het productieproces en energie-efficiëntie. De norm SA8000 richt zich op het waarborgen van goede arbeidsomstandigheden binnen de hele toeleveringsketen. Deze standaard gaat verder dan Fairtrade en is breed toepasbaar, ook voor textielproducten. Met ISO 14001 tonen fabrikanten aan dat zij actief werken aan het beheersen en verminderen van hun milieubelasting. Deze milieumanagementnorm wordt vaak ingezet als basis voor duurzamer produceren. Het EU Ecolabel voor textiel is het officiële milieukeurmerk van de Europese Unie en beoordeelt de milieu-impact van een product over de volledige levenscyclus – van grondstof tot afvalverwerking. Tot slot geeft het PETA-Approved Vegan label aan dat er in het product geen dierlijke materialen zijn verwerkt en dat er geen dierproeven zijn uitgevoerd. Dit is met name van belang voor organisaties die bewust willen inkopen op het gebied van dierenwelzijn en veganistische waarden. Wij vertrouwen erop dat het aanvullen van deze lijst bijdraagt aan meer keuzevrijheid in de markt, zonder dat dit ten koste gaat van de duurzaamheidseisen. Hiermee wordt tevens voorkomen dat leveranciers met aantoonbaar duurzame producten worden uitgesloten, puur op basis van een beperkte set certificeringen. Bent u bereid om de genoemde certificeringen op te nemen in de lijst van toegestane keurmerken onder E.16.3.15?	Aanbestedende Dienst gaat deels akkoord met uw suggesties en voegt naast de huidige zes keurmerken tevens Cradle to Cradle Certified, SA8000, PETA-Approved Vegan en het EU Ecolabel toe.
175.	Bijlage 02, E16.3.16	Gegadigde constateert dat de betreffende eis in de huidige vorm leidt tot een situatie waarin feitelijk slechts één marktpartij aan de gestelde eis kan voldoen. Dit belemmert de marktwerking en staat op gespannen voet met de aanbestedingsbeginselen van gelijkheid, proportionaliteit en non-discriminatie. Gegadigde adviseert de Aanbestedende Dienst dan ook dringend om deze eis te schrappen, teneinde een eerlijke	Zie antwoord op vraag 61.

		en open mededinging mogelijk te maken. Is de Aanbestedende Dienst bereid dit advies over te nemen? Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde om een gemotiveerde toelichting op de gemaakte afwegingen.	
176.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.3.2, pagina 10	Aluminium of alu-magnesium legeringen worden niet door alle fabrikanten standaard toegepast als behuizing voor alle type laptops. Er bestaan uitstekende behuizingen van CFRP (carbon-fibre-reinforced-plastics) die uiteraard gemaakt zijn met PCR Plastics en/of op basis van Biologische olien, die net zo goed in TCO-certified danwel EPEAT geregistreerd zijn. Daarbij is de LCA-waarde tijdens productie van deze materialen vaak beter dan productie cq omsmelten van aluminium. Bovendien gaat innovatie voort en zullen er binnenkort ook andere materialen toegepast worden voor behuizingen. Omwille van de marktwerking verzoeken wij u om deze producten ook toe te staan.	Zie antwoord op vraag 4.
177.	Bijlage F - Invulformulier Kwaliteit, W.16.3.2, pagina 10	U schrijft in de deze wens: " <i>De keuze of Deelnemers laptops en tablets afnemen die aan deze eis voldoen, wordt door de Deelnemers bepaald in de Nadere overeenkomst.</i> " Echter, wanneer een inschrijver deze Wens conformeert wordt het voor die inschrijver een Eis. Dat betekent dat die inschrijver ALTIJD laptops van Aluminium met 70% PCRA moet aanbieden, ook wanneer de Deelnemer dat niet wenst af te nemen. Daarmee zou die inschrijver voor zichzelf een commerciële achterstand hebben gecreeerd. En als alle opdrachtnemers deze wens hebben geconformeerd, krijgt de Deelnemer die deze eis laat vallen dus geen aanbieding. Hoe ziet u deze situaties? Kunt u in het algemeen toelichten hoe inschrijvers wensen kunnen conformeren en daar toch van af kunnen wijken als de Deelnemer iets vraagt wat daarvan afwijkt?	De wens biedt een mogelijkheid voor Deelnemers om laptops of tablets met een bepaalde behuizing af te kunnen nemen. Alleen als de Deelnemer de keuze maakt voor deze behuizing, moet Inschrijver die laptop of tablet met die behuizing leveren. Er is dus geen sprake van een verplichting dat Inschrijver altijd laptops met die behuizing moet leveren. Er is in de Nadere Overeenkomst geen sprake van afwijking van de wens omdat de wens niet ziet op verplichting maar op een mogelijkheid.
178.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.3.2	In de eis wordt gesteld dat deelnemers laptops en tablets moeten kunnen afnemen met een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarvan ten minste 70% bestaat uit post-consumer gerecycled aluminium, gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium in het product. Wij merken op dat deze specifieke informatie – namelijk het exacte percentage post-consumer gerecycled aluminium ten opzichte van het totale aluminiumgewicht – niet beschikbaar is via gangbare certificeringen zoals TCO Certified of EPEAT. EPEAT werkt met een scoresysteem en TCO Certified vermeldt doorgaans geen exacte materiaalpercentages op dit niveau van detail. Kunt u aangeven hoe u als aanbestedende dienst omgaat met het ontbreken van deze specifieke data bij gerenommeerde certificeringen, en welke wijze van onderbouwing u als voldoende beschouwt om aan te tonen dat aan deze eis voldaan wordt?	Aanbestedende Dienst neemt aan dat u hier wens W.16.3.2 bedoelt. Zie hiervoor de hiërarchie van bewijsmiddelen in E.16.3.9 en W.16.3.2.
179.	Bijlage 02 - E.16.3.2	Waarom moet er uitsluitend gekeken naar gerobotiseerde disassemblage? Hiermee wordt handmatige disassemblage uitgesloten, echter zowel een handmatige als een gerobotiseerde disassemblage leidt tot een hogere recyclebaarheid. Ook heeft handmatige disassemblage vaak een sociaal duurzaam aspect. Denk bijvoorbeeld aan een refurbishment organisatie die werken met mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Onze aanbeveling is om deze eis aan te passen.	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en voegt handmatige disassemblage toe aan E.16.3.2.
180.	Bijlage F - W16.3.2.	U wenst dat laptops en tablets beschikken over 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij minimaal 70% post consumer gerecycled aluminium is gemeten. Is onze aanname correct dat <u>alle</u> hoofdproducten hieraan moeten voldoen, indien inschrijver deze wens op ja zet?	Aanbestedende dient beraadt zich momenteel op deze vraag en komen zo snel mogelijk met een antwoord.
181.	Bijlage F – Wens 16.3.2.	De wens voor een 100% aluminium behuizing met 70% post-consumer gerecycled aluminium creëert een bevoordeling voor één specifieke fabrikant en beperkt daarmee de marktwerking aanzienlijk. Andere materialen kunnen duurzamer zijn op het vlak van schokbestendigheid, levensduur en lagere ecologische impact. Wij adviseren u deze wens te laten vervallen, zodat fabrikanten die innovatieve, duurzame alternatieven toepassen, gelijkwaardig kunnen deelnemen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
182.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, W16.3.2	De wens om laptops en tablets af te kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminiummagnesium legering behuizing, waarbij ten minste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het product, benadeeld fabrikanten onevenrechtig die hier niet aan voldoen. Er is één A-merk fabrikant die hierdoor sterk bevoordeeld wordt en dit voorkomt marktwerking. Andere materialen zoals hoogwaardig plastic, carbon fiber en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, wat de totale ecologische impact positief	Zie antwoord op vraag 4.

		beïnvloedt. Bovendien kan een strikte focus op aluminium innovatie beperken, aangezien technologische en materiële ontwikkelingen snel gaan en er in de toekomst nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar kunnen komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze wens worden meerdere A-merk fabrikanten sterk benadeeld, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot een oneerlijke marktwerking. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Wij vragen u om deze wens te herzien en te laten vervallen zodat fabrikanten die andere duurzame materialen en benaderingen toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
183.	Bijlage 02 W.16.3.2	U geeft bij W.16.3.2 het volgende aan: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium -magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” Het is Inschrijver niet geheel duidelijk wanneer een laptop of tablet beschikt over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing. Doorgaans kunnen maximaal de bovenkant (A-cover), binnenkant waar het toetsenbord in zit (C-cover) en onderkant (D-cover) gemaakt zijn van aluminium of aluminium-magnesium legering. De B-cover (de rand die het scherm omringt) moet van een kunststof zijn om schrambreuken of breuk in de camera's te voorkomen, en om ervoor te zorgen dat draadloze signalen niet worden geblokkeerd Kunt u bevestigen dat wanneer een laptop een A-cover, C-cover en D-cover heeft van aluminium of aluminium -magnesium legering, u spreekt over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing?	Ja, uw interpretatie is correct. Aanbestedende Dienst hanteert in dit geval de term “100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing” als aanduiding voor de primaire dragende delen van de behuizing (de A-cover, C-cover en D-cover). Dit betreft de buitenste en structurele componenten van het product, die verantwoordelijk zijn voor stevigheid, bescherming en thermische eigenschappen. De B-cover (de rand rondom het scherm) vormt hierop een uitzondering, omdat dit deel om technische redenen, zoals signaaldoorlatendheid (wifi, bluetooth) en breukpreventie van het scherm of de camera, doorgaans uit kunststof bestaat. Deze functionele keuze is breed erkend in de markt en past binnen onze interpretatie van een "100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing". Indien de A-cover, C-cover en D-cover vervaardigd zijn uit aluminium of aluminium -magnesium legering, en enkel de B-cover uit kunststof bestaat om technische redenen, beschouwen wij dit als een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing in de context van wens W.16.3.2. Aanvullend wil AD opmerken dat de behuizing zoals vermeld in E.16.3.10 tevens de A-Cover, C-Cover en D-Cover betreft.
184.	Bijlage 02 W.16.3.2	U geeft bij W.16.3.2 het volgende aan: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium -magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” Fabrikanten geven aan vooralsnog niet te kunnen voldoen aan 70% gerecycled aluminium, waardoor geen enkele fabrikant aan deze wens kan conformeren. Wel is een behuizing van 50% gerecycled aluminium haalbaar. Om Inschrijvers en fabrikanten te triggeren om een duurzamer model aan te bieden en te kiezen voor het model met het hoogste percentage gerecycled aluminium verzoeken wij u deze wens iets aan te passen naar een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing waarvan 50% bestaat uit gerecycled aluminium. Gaat u hiermee akkoord?	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en wijzigt het percentage gerecycled materiaal in W.16.3.2 naar 50%.
185.	W.16.3.2	In Wens W16.3.2 stelt u: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” Inschrijver verzoekt u om de definitie van ‘100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing’ te verduidelijken. Immers bevat iedere behuizing ook andere materialen: glas rond het scherm, kunststof rond de interne speakers en de batterij, een kunststof tray voor de simkaart, een kunststof rand rond de 4G antenne en de webcam, etcetera. Inschrijver stelt voor de volgende definitie toe te voegen aan de eis: “Onder 100% wordt voor laptops verstaan: de vier primaire behuizing delen (top cover, schermbezel,	Zie antwoord op vraag 72.

		keyboard deck en bottom cover) bestaan allen hoofdzakelijk uit aluminium of een aluminium-magnesium legering. Voor tablets geldt dat de bottom cover hoofdzakelijk uit aluminium of een aluminium-magnesium legering bestaat.” Stemt u hiermee in?	
186.	W.16.3.2	In Wens W16.3.2 stelt u: “Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product.” De toepassing van deze wens in de initiële uitvraag is ons niet geheel duidelijk. Is onze lezing juist dat Inschrijvers deze wens enkel mogen conformeren als alle laptops in de initiële aanbidding hieraan voldoen, en voor ieder product het passend bewijsmateriaal aanleveren? Indien niet juist dan graag uw verduidelijking.	Aanbestedende dient beraadt zich momenteel op deze vraag en komen zo snel mogelijk met een antwoord.
187.	W.16.3.2	In Wens W16.3.2 stelt u ook: “De keuze of Deelnemers laptops en tablets afnemen die aan deze eis voldoen, wordt door de Deelnemers bepaald in de Nadere overeenkomst ” Is het juist dat indien een inschrijver deze wens conformeert in zijn inschrijving, deze wens voortaan geldt als Eis voor deze Opdrachtnemer in iedere NOK, maar dat de Deelnemer in een NOK kan kiezen of zij deze eis wel of niet opneemt ook voor de andere Opdrachtnemers? Indien niet juist dan graag uw verduidelijking.	De wens biedt een mogelijkheid voor Deelnemers om laptops of tablets met een bepaalde behuizing af te kunnen nemen. Alleen als de Deelnemer de keuze maakt voor deze behuizing, moet Inschrijver die laptop of tablet met die behuizing leveren. Er is dus geen sprake van een verplichting dat Inschrijver altijd laptops met die behuizing moet leveren. Er is in de Nadere Overeenkomst geen sprake van afwijking van de wens omdat de wens niet ziet op verplichting maar op een mogelijkheid.
188.	Wens 16.3.2	Wens W16.3.2: "Deelnemers moeten laptops en tablets af kunnen nemen die beschikken over een 100% aluminium of aluminium-magnesium legering behuizing, waarbij geldt dat er tenminste 70% aan post-consumer gerecycled aluminium gemeten in verhouding tot het totale gewichtsaandeel aluminium aanwezig moet zijn in het Product. " etc. Deze wens benadeeld fabrikanten onevenrichtig die hier niet aan voldoen. Er is één A-merk fabrikant die hierdoor sterk bevoordeeld wordt en dit voorkomt marktwerking. Andere materialen zoals hoogwaardig kunststof, carbon fiber en magnesium kunnen een betere schokbestendigheid en langere levensduur bieden, met een positief effect op de totale ecologische impact. Bovendien kan een strikte focus op aluminium innovatie beperken, aangezien technologische en materiële ontwikkelingen snel gaan en er in de toekomst nieuwe, meer duurzame materialen beschikbaar kunnen komen. Dit houdt u nu tegen. Duurzaamheid moet holistisch worden benaderd, waarbij ook rekening wordt gehouden met de CO2-uitstoot tijdens productie, het gebruik van hernieuwbare energie, transport, repareerbaarheid en levensduurverlenging van het product. Door deze wens worden meerdere A-merk fabrikanten sterk benadeeld, terwijl zij op andere duurzaamheidscriteria wellicht beter presteren. Dit zou niet moeten leiden tot een oneerlijke marktwerking. Een bredere benadering van duurzaamheid kan leiden tot betere en innovatievere oplossingen die de ecologische impact verminderen. Wij vragen u om deze wens te herzien danwel te laten vervallen zodat fabrikanten die andere duurzame materialen en benaderingen toepassen, ook in aanmerking komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 4.
189.	Bijlage 02 - W 16.3.2	Deze Wens is in dezelfde lijn als E16.3.10 opgesteld waarin duidelijk aangegeven wordt dat het voor deelnemers mogelijk moet zijn om de beschreven laptops af te nemen. Dit maakt deze wens bij conformeren tot een uitvoerings eis. Dit wordt vervolgens bevestigd en gespecificeerd door het feit dat u aangeeft dat "De keuze of Deelnemers laptops en tablets afnemen die aan deze eis voldoen, wordt door de Deelnemers bepaald in de Nadere overeenkomst." Vervolgens lijkt bij het aanvoeren van bewijsmiddelen een tegenstrijdigheid gesuggereerd te worden dat voor alle aangeboden referentieproducten de bewijsmiddelen geleverd dienen te worden. Terwijl nergens in deze wens aangeven wordt dat alle aangeboden laptops aan deze zeer specifieke, zeldzame en zeer discriminatoire specificatie dienen te voldoen. Mogen wij er vanuit gaan dat u hier bedoelt dat wanneer inschrijver deze wens met ja beantwoordt hij daarmee voldoet aan de uitvoeringseis en niet het gevraagde bewijsmateriaal behoeft te leveren? Graag uw gemotiveerde antwoord.	Aanbestedende dient beraadt zich momenteel op deze vraag en komen zo snel mogelijk met een antwoord.

190.	Bijlage 02 - W.16.3.2	Deze wens is door slechts 1 fabrikant in te vullen. De puntenscore op deze wens is dermate hoog en bepalend, dat elke inschrijver met die fabrikant in zal moeten schrijven om überhaupt kans op uw gunning te maken. Bij het conformeren van deze wens zijn opdrachtnemers vervolgens bij elke minicompetitie aan deze wens gebonden. Daardoor zal de betreffende fabrikant geen competitie hebben, met ongelijkwaardig speelveld voor opdrachtnemers en te hoge prijzen voor Deelnemers tot gevolg. Dringend verzoek deze Productgerelateerde Wens te laten vervallen en zodoende de mededinging te herstellen. Graag uw gemotiveerde reactie?	Zie antwoord op vraag 4.
191.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, 16.3.3	Er zijn andere benaderingen die eveneens effectief zijn. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een gebruikelijke manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen. Wij vragen u om deze wens te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook de wenspunten ontvangen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie en handhaaft het criterium dat enkel het lidmaatschap van de Responsible Minerals Initiative (RMI) niet voldoende is om de hogere waardering voor verantwoorde ontginning te verkrijgen. De wens richt zich nadrukkelijk op de verifieerbare verantwoorde herkomst op smelterniveau. Het lidmaatschap van de RMI helpt bij het uitvoeren van due diligence, maar biedt geen directe garantie dat de smelters of raffinaderijen in de keten voldoen aan de Responsible Minerals Assurance Process (RMAP) standaard of een gelijkwaardige standaard. Aangezien de wens gericht is op het verlagen van risico's in de keten van conflictmineralen en kritieke grondstoffen, is het noodzakelijk dat juist de smelters aantoonbaar gecertificeerd zijn. Dit biedt een hoger niveau van transparantie en controleerbaarheid dan lidmaatschap van initiatieven, wat meer betrekking heeft op beleidsmatige inspanningen. Daarom blijft het criterium zoals gesteld gehandhaafd, in lijn met internationale due diligence-richtlijnen (OECD) en EU-wetgeving (zoals de Conflict Minerals Regulation), die ook nadruk leggen op controle op smelterniveau. Inschrijvers kunnen echter via de mogelijkheid tot het aantonen van gelijkwaardigheid een alternatieve, maar gelijkwaardige route kiezen als zij kunnen aantonen dat hun smelters op vergelijkbaar niveau voldoen aan due diligence standaarden.
192.	Bijlage F - Wens 16.3.3.	Uw wens om hogere waardering toe te kennen aan producten waarvan de gebruikte mineralen uit verantwoorde bronnen komen, ondersteunen wij in de basis. Echter, door uitsluitend te verwijzen naar specifieke standaarden en smelters, sluit u fabrikanten uit die via erkende initiatieven zoals RMI aantoonbaar verantwoord inkopen, maar deze specifieke documentatie niet overleggen. Wij adviseren u daarom fabrikanten die RMI-normen volgen en due diligence toepassen, ook voor deze wenspunten in aanmerking te laten komen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 80.
193.	Bijlage 02, W16.3.3	In wens W16.3.3 wordt gesproken over het overleggen van bewijsmiddelen "a tot en met d", maar in de formulering van de wens zelf zijn deze punten a t/m d niet opgenomen. Bedoelt u hiermee de opsomming onder het kopje "Mogelijke bewijsmiddelen" dat volgt op de wens?	Dit is correct, Aanbestedende Dienst heeft deze omissie gecorrigeerd.
194.	Wens 16.3.3	Wens W16.3.3: "Indien Opdrachtnemer kan aantonen dat de in Producten (excl. accessoires) aanwezige (conflict)mineralen in de toeleveringsketen op verantwoorde wijze worden ontgonnen, wordt dit hoger gewaardeerd. " etc. Er zijn andere benaderingen die eveneens effectief zijn. Bijvoorbeeld, fabrikanten die lid zijn van de Responsible Minerals Initiative (RMI) en deelnemen aan programma's voor verantwoorde sourcing van grondstoffen, dragen ook bij aan het verminderen van bovengenoemde risico's. Het lidmaatschap van de RMI is een marktconforme manier om verantwoorde sourcing en due diligence te waarborgen. Wij vragen u om deze wens te herzien en aan te passen zodat fabrikanten die lid zijn van de RMI en verantwoorde sourcing en due diligence praktijken toepassen, ook de wenspunten ontvangen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 80.
195.	Bijlage 02 - W.16.3.3	Deze wens is door slechts 2 fabrikanten in te vullen. De puntenscore op deze wens is dermate hoog en bepalend, dat elke inschrijver met die fabrikant in zal moeten schrijven om überhaupt kans op uw gunning te maken. Bij het conformeren van deze wens zijn opdrachtnemers vervolgens bij elke minicompetitie aan deze wens	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord. De keuze om de wens al dan niet te conformeren ligt bij Inschrijver.

		gebonden. Daardoor zal de betreffende fabrikant geen competitie hebben, met ongelijkwaardig speelveld voor opdrachtnemers en te hoge prijzen voor Deelnemers tot gevolg. Dringend verzoek deze Productgerelateerde Wens te laten vervallen en zodoende de mededinging te herstellen. Graag uw gemotiveerde reactie?	
196.	Bijlage 02 - eis16.3.4.	U geeft mogelijkheden voor het aanleveren van de mogelijke bewijsmiddelen. Is onze aanname correct dat dit bewijsmiddelen voor de uitvoeringsfase betreffen, en dus niet bij inschrijving of na gunning aangeleverd hoeven te worden?	Dit is correct. De bewijsmiddelen die moeten worden overgelegd bij Inschrijving staan vermeld onder het kopje 'Bewijsmiddelen te overleggen als Bijlage J bij inschrijving' en betreffen alleen wensen.
197.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.3.4	In de gestelde eis wordt aangegeven dat reserveonderdelen en vervangingsonderdelen tot vijf jaar na stopzetting van de productie beschikbaar moeten blijven, waarbij – indien fabrieksnieuwe onderdelen niet meer leverbaar zijn – gebruik mag worden gemaakt van refurbished OEM-onderdelen, mits conform de richtlijnen van de fabrikant. Wij begrijpen en onderschrijven het belang van deze beschikbaarheid. Tegelijkertijd kan het in uitzonderlijke gevallen voorkomen dat ook refurbished OEM-onderdelen aantoonbaar niet meer verkrijgbaar zijn, bijvoorbeeld door beperkte marktbeschikbaarheid. Zou u de eis zodanig kunnen aanpassen dat, indien ook refurbished OEM-onderdelen aantoonbaar niet meer beschikbaar zijn, opdrachtnemer in dat geval een gelijkwaardig alternatief mag aanbieden dat functioneel en technisch past binnen de oorspronkelijke specificaties en eisen van het product?	Aanbestedende Dienst gaat akkoord met uw suggestie en heeft dit aangepast in Bijlage 2 - Specificatie van de Prestatie 1.1.
198.	Bijlage F - Wens 16.3.4.	De wens om uitsluitend producten te waarderen die beschikken over accu's met 50% post-consumer gerecycled kobalt, creëert feitelijk een situatie waarin één fabrikant bevoordeeld wordt. Dit omdat batterijleveranciers doorgaans niet rapporteren op productniveau over het gerecyclede kobaltpercentage. Hiermee wordt de marktwerking onevenredig beperkt. Wij adviseren deze wens te laten vervallen om eerlijke concurrentie te waarborgen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 8.
199.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, W16.3.4	Op dit moment volgen A-merk fabrikanten de internationale standaarden ten aanzien van accuproducenten. Vrijwel alle grote PC-fabrikanten maken gebruik van dezelfde gecertificeerde leveranciers van lithium-ion batterijen. Deze leveranciers geven geen inzicht op het exacte percentage post-consumer recycled cobalt per apparaat, en dit wordt momenteel niet actief geregistreerd op productniveau. Door hier een wenspunt aan toe te kennen, ontstaat er feitelijk een situatie waarin één specifieke fabrikant bevoordeeld wordt – enkel omdat zij in staat zijn wél op productniveau hierop te rapporteren, en niet per se omdat zij duurzamer opereren in bredere zin. Daarmee wordt de marktwerking onevenredig beperkt, en sluit dit mogelijk andere A-merk fabrikanten uit die op andere duurzaamheidspijlers juist significant beter presteren. Wij vragen u deze wens te laten vervallen om oneerlijke marktwerking te voorkomen. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie	Zie antwoord op vraag 8.
200.	Bijlage 02, W16.3.4	U geeft het volgende aan: "Zie bewijsmiddelen inclusief toelichting conform E.16.3.9, waarbij in geval van gebruik van woorden kunststof c.q. plastic in dit geval kobalt gelezen dient te worden;" U verwijst hier naar TCO Certified als verificatie. Echter geeft TCO Certified aan geen inzicht te verlenen in het % gerecycled kobalt in de gecertificeerde producten. Hoe dient inschrijver hiermee om te gaan? Graag uw verduidelijking.	Zie hiervoor de hiërarchie van bewijsmiddelen in E.16.3.9.
201.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.5	Het is goed om te zien dat u waarde hecht aan de repareerbaarheid van producten, aangezien dit een grote rol speelt in duurzaamheid en circulariteit door bij te dragen aan een langere levensduur van producten en het verminderen van elektronisch afval, zoals aangegeven door onder andere de Franse repareerbaarheidsindex. De Franse repareerbaarheidsindex is initieel gebaseerd op de Franse markt en daarom vragen wij u om ook de onafhankelijke reparatiebeoordelingen van iFixit toe te staan. iFixit is een internationaal erkende tool die beschikbaar is in meerdere markten, waaronder Nederland. iFixit biedt gedetailleerde reparatiebeoordelingen en oplossingen die u helpen bij het onderhouden en repareren van uw apparaten. Bovendien hebben meerdere A-merk fabrikanten al een samenwerking met iFixit. iFixit en de Franse repareerbaarheidsindex zijn beide gebaseerd op de EN45554 standaard. Beide systemen hebben als doel de repareerbaarheid van elektronische apparaten te informeren, en ze beschouwen het ontwerp van een product, de beschikbaarheid van reserveonderdelen en informatie als belangrijke aspecten bij het beoordelen van de repareerbaarheid van een apparaat. Beide presenteren de resultaten in een eindscore die varieert van 0 tot 10,	Zie antwoord op vraag 1.

		waarbij 10 de hoogste score is en de eenvoudigste reparatie aangeeft. Een belangrijk voordeel van iFixit is dat het informatie van de markt continu bijwerkt, in plaats van alleen op het moment van lancering en communicatie van de fabrikant Dit zorgt ervoor dat de beoordelingen altijd actueel zijn en beter aansluiten bij de realiteit van de gebruiker. Voor meer informatie kunt u terecht op de iFixit website: https://www.ifixit.com/repairability/gold-standard. Wij vragen u om de eis voor de repareerbaarheidsscore/index aan te passen zodat producten die voldoen aan onafhankelijke reparatiebeoordelingen van iFixit ook worden geaccepteerd. Gaat u hiermee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	
202.	Bijlage 02, E16.3.5	Kan de aanbestedende dienst uitleggen wat de redenering is om commitment te vragen om het bereiken van een hogere reparatiescore per jaar? Gegadigde merkt op dat de reparatiescore bij het ontwerp van een product eenmalig wordt vastgesteld en gedurende de levensduur van de hardware niet wijzigt. Gegadigde neemt aan dat de gestelde score per jaar betrekking heeft op de nieuwste lineup van producten die in dat desbetreffende jaar worden gelanceerd? Kan de aanbestedende dienst dit bevestigen? Zo niet dan ontvangt zij hierop een uitgebreide toelichting.	Aanbestedende Dienst kan bevestigen dat de gevraagde repareerbaarheidsscore per kalenderjaar betrekking heeft op de producten die in dat jaar nieuw op de markt worden gebracht en door Opdrachtnemer worden geleverd. Het klopt dat de Franse repareerbaarheidsindex een vaste score is die wordt toegekend bij of rond de productlancering (gebaseerd op ontwerpkenmerken en beschikbare documentatie) en dat deze score gedurende de levensduur van het product niet wijzigt. De keuze voor jaarlijks oplopende minimumeisen voor deze score is bedoeld om de markt te stimuleren tot continue verbetering van productontwerpen gericht op circulariteit en langere levensduur, zodat gedurende de looptijd van de overeenkomst steeds beter repareerbare producten geleverd worden. Dit sluit aan bij beleidsontwikkelingen op het gebied van duurzaam productontwerp, zoals de Europese Ecodesign for Sustainable Products Regulation. Opdrachtnemer is niet verplicht reeds geleverde producten opnieuw te laten beoordelen, maar dient te zorgen dat elk nieuw geleverd model vanaf het betreffende jaar voldoet aan de dan geldende minimale repareerbaarheidsscore.
203.	Bijlage 02, E.13.1.40, E.16.3.5, E.16.3.9, E.16.3.10, E.16.3.11	In de eisen E.13.1.40, E.16.3.5, E.16.3.9, E.16.3.10, E.16.3.11 is een element opgenomen dat de minimumeis wordt verhoogd in de loop van de contractjaren. Klopt onze aanname dat als een aangeboden product bij een Nadere overeenkomst (dat voldoet bij indienen) door de verhoging van eis onder de vereiste score daalt, de huidige aanbieding van de Nadere Overeenkomsten wordt gerespecteerd en dat dit product uitgeleverd mag blijven worden (dezelfde bepaling zoals u stelt bij E.16.1.4)? Graag uw akkoord. Zo niet, dan verzoeken wij u dit te verduidelijken.	Voor E.13.1.40 geldt dat de gestelde verplichtingen vanaf 2027 voortvloeien uit de Cyber Resilience Act die in alle Europese lidstaten van kracht is. Vanaf dat moment geldt voor alle Producten dat een minimum van 5 jaren ondersteuning moet kunnen worden geboden vanaf het moment van introductie op de Nederlandse markt. Uw aanname is m.b.t. E.13.1.40 dan ook niet correct. Uw aanname is wel correct voor E.16.3.5, E.16.3.9, 16.3.10 en 16.3.11.
204.	Bijlage 2 E16.3.5, E16.3.9, E16.3.10, E16.3.11	In bijlage 2 E16.3.5, E16.3.9, E16.3.10 en E16.3.11 stelt u verschillende duurzaamheidseisen die in de looptijd van de raamovereenkomst steeds strenger worden. Inschrijvers zijn resellers die de producten niet zelf ontwerpen of produceren. Fabrikanten delen deze concurrentiegevoelige informatie niet voor producten die nog niet zijn geïntroduceerd. Producten voor latere jaren zijn zelfs nog niet ontworpen. Daarmee ontstaat het risico dat op een bepaald moment in de looptijd geen enkel product voldoet, of dat het aanbod dermate beperkt is dat er geen marktwerking meer is. Inschrijver begrijpt dat u de fabrikanten wil stimuleren om meer duurzame oplossingen beschikbaar te maken, maar meent ook dat de marktwerking zoals de Aanbestedingswet die vereist, hiermee niet mag worden beperkt tot een onaanvaardbaar niveau. Kunt u bevestigen dat zowel in deze initiële als in later volgende NOK uitvragen, de genoemde duurzaamheids eisen enkel zullen worden toegepast als ten minste drie fabrikanten aan de eisen kunnen voldoen?	Aanbestedende Dienst kan tijdens de uitvoering van de overeenkomst gebruik maken van marktonderzoek, bepalingen die de mededinging waarborgen en zijn er mogelijkheden tot aanpassing (bijv. wijzigingsprocedure) of een uitzondering conform E.16.1.6. Deze werkwijze is in lijn met de beginselen van gelijke behandeling, proportionaliteit en transparantie uit de Aanbestedingswet 2012. Hiermee waarborgen wij een balans tussen Rijksbrede duurzaamheidsambities en het behoud van een concurrerende markt, zodat inschrijvers in staat blijven om een passende aanbieding te doen zonder dat de leveringszekerheid of marktwerking in gevaar komt. Conform de proportionaliteitseisen uit de Aanbestedingswet 2012 zal de Aanbestedende Dienst ook bij deze aanbesteding, initiële uitvraag en gunningsfase beoordelen of er sprake is van effectieve marktwerking en voldoende concurrentie, zodat meerdere marktpartijen kunnen inschrijven. Zie tevens het antwoord op vraag 4, 91, 92.
205.	Specificatie van de Prestatie, E.16.3.5,pagina 71,	Gezien de huidige markt en de beschikbaarheid van producten, blijkt dat geen van de A-merk fabrikanten zakelijke laptops aanbiedt die getoetst zijn conform de Franse wetgeving voor repareerbaarheidsscores. Dit zorgt ervoor dat er momenteel geen enkele laptop aangeboden kan worden als referentieproduct. Is het mogelijk om deze eis (E.16.3.5) te verwijderen of aan te passen, zodat er producten in aanmerking komen voor de aanbesteding?	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord. Zie tevens het antwoord op vraag 1.

206.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.3.9	U eist minimale percentages aan post-consumer recycled kunststoffen die elk jaar op 1 januari verhoogd worden. Alle A merk fabrikanten lanceren jaarlijks nieuwe generatie producten rondom juni. Indien er een verhoging van postconsumer materialen plaatsvindt, zal dit per nieuwe generatie laptop zijn. Wij willen u vragen om de verhoging van post-consumer recycled materialen in te laten gaan per juni van het jaar, in plaats van januari. Gaat u hiemee akkoord? Zo niet, graag uw motivatie.	Zie antwoord op vraag 3.
207.	Bijlage 02, E16.3.9	In E16.3.9 staat in de eerste alinea dat een minimum percentage van 30% post consumer plastics voor de Producten geldt. Echter, in de tabel direct onder deze alinea staat dat het minimum percentage voor 2025 op 15% ligt, oplopend naar 30% in 2028. Dit spreekt elkaar tegen. Klopt onze aanname dat de aan aan te bieden referentieproducten als minimim eis hebben dat ze tenminste uit 15% aan post-consumer gerecyclede kunststoffen dienen te bestaan en dat de genoemde 30% pas vanaf 2028? Graag uw bevestiging. Zo niet, dan verzoeken wij u dit te verduidelijken.	Hier is sprake van een omissie, het start percentage in 2025 dient 15% te zijn. Aanbestedende Dienst heeft dit aangepast in E.16.3.9.
208.	Bijlage 02, E16.3.9	Kan de Aanbestedende Dienst toelichten wat de reden is om van gegadigde een jaarlijks stijgend commitment te verlangen ten aanzien van het percentage Post-Consumer Recycled (PCR) plastics? Gegadigde merkt op dat het percentage PCR-plastics bij het ontwerp van een product eenmalig wordt vastgesteld en gedurende de levensduur van de hardware niet wijzigt en pas bij de volgende generatie van het producten kan veranderen. Aanvullend is het voor fabrikanten niet mogelijk om vooraf een jaarlijkse stijging van het PCR-percentage te garanderen, aangezien het beschikbare percentage PCR-plastics sterk afhankelijk is van mondiale vraag- en aanbodverhoudingen. Dit heeft bovendien directe invloed op de kostprijs van producten, en daarmee op de inschrijfprijs. Gegadigde verzoekt de Aanbestedende Dienst dan ook om de betreffende eis aan te passen en vanaf de start duurzame producten uit te vragen met een vastgesteld minimumpercentage van 20% PCR-plastics. Indien de marktsituatie wijzigt kan Aanbestedende Dienst deze eis verder aanscherpen middels een wijzigingsprocedure. Is de Aanbestedende Dienst bereid dit voorstel over te nemen? Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde om een gemotiveerde toelichting op de achterliggende overwegingen.	In bredere zin heeft Aanbestedende Dienst de gestelde percentages voor post-consumer gerecycled materiaal in kunststoffen en metalen bewust opgenomen op basis van internationale markttrends, beleidsdoelen en wetenschappelijke prognoses rondom grondstoffentransitie en circulaire economie. Deze percentages zijn ambitieus, maar sluiten aan bij de European Green Deal, de Critical Raw Materials Act, en de EU Battery Regulation (2023/1542), die allen inzetten op een fors hoger aandeel gerecyclede materialen in de ketens van kritieke metalen. De fasering van deze eis, met start in 2025 en een geleidelijke stijging per jaar, is juist bedoeld om fabrikanten de ruimte te geven hun ketens aan te passen. De gehanteerde percentages zijn tot stand gekomen op basis van publieke analyses en roadmaps van onder andere de Ellen MacArthur Foundation, het World Resources Institute en de OECD, die aangeven dat de beschikbaarheid van post-consumer gerecycled materiaal, mede door technologische innovaties in recycling, snel zal toenemen. Bovendien geven recente marktontwikkelingen (zoals investeringen in urban mining aan dat deze groei haalbaar is binnen het gestelde tijdsfad. Aanbestedende Dienst acht het vanuit haar maatschappelijke verantwoordelijkheid noodzakelijk om niet alleen op basis van huidige marktstandaarden in te kopen, maar juist een verduurzamingsimpuls te geven aan de markt. De gestelde percentages zijn gefaseerd, houden rekening met technologische ontwikkelingen en gelden pas vanaf 2026. Daarmee achten wij de eis proportioneel en passend binnen onze duurzaamheidsdoelstellingen. AD blijft uiteraard open staan voor dialoog met marktpartijen en Opdrachtnemers tijdens de looptijd van de overeenkomst, maar op dit moment is er voor AD geen aanleiding om de percentages te herzien.
209.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0, E16.3.9, E16.3.10, E16.3.11	Bij een van de leveranciers staat op het TCO-certificaat dat 100% van de materialen virgin zijn, terwijl de specificaties op de datasheet aangeven dat 85% van het aluminium post-consumer gerecycled is. Welke informatie prevaleert in dit geval voor de rapportage en naleving van de gestelde eisen? Daarnaast, als een product in de specificaties meer dan 70% post-consumer gerecycled aluminium aangeeft, maar dit niet wordt weerspiegeld in certificeringen zoals EPEAT of TCO (die lagere waarden aangeven), hoe dient deze discrepantie behandeld te worden? Kunnen we in dit geval de specificaties van de leverancier gebruiken voor rapportage, of is de certificering leidend?	De hiërarchie van bewijsmiddelen staat vermeld in E.16.3.9. Indien u dergelijke discrepanties constateert nodigt de Aanbestedende Dienst u uit dit kenbaar te maken bij CCM om hier een oordeel over te vellen.
210.	Bijlage 02 E.16.3.9 Tekst en tabel graag in lijn brengen	Bijlage 02, E.16.3.9 De tekst in deze eis lijkt niet in lijn met de tabel. 30% in de tekst moet veranderd worden in 15% voor 2025, zoals aangegeven in de tabel. Graag ontvangen wij een aanpassing van deze tekst.	Zie antwoord op vraag 96.
211.	Bijlage 02 - eis16.4.13	Het retour nemen van al het gerelateerde afval betreft een additionele dienst, wat extra kosten met zich meebrengt.	De Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord.

		Niet al uw deelnemers zullen hier altijd gebruik van maken, om te borgen dat deze kosten niet standaard in de productprijs meegenomen worden, verzoeken wij u om de dienst uit eis 16.4.13 optioneel uit te vragen. Gaat u hiermee akkoord?	
212.	Bijlage 02 - eis 16.4.2.	Is onze aanname correct dat het ISO14001 volstaat om te voldoen aan eis 16.4.2.?	Zie de bewijsmiddelen genoemd in E.16.4.2.
213.	Bijlage 2 E16.4.9	U eist: "Producten worden standaard af fabriek geleverd in bulkverpakkingen." Inschrijver werkt graag mee aan het beperken van verpakkingen en optimaliseren van transportvolume. Voor levering in bulkverpakkingen zijn wel specifieke uitgangspunten: - enkel voor Producten waarvan de fabrikant dit aanbiedt; - Deelnemers nemen enkel veelvouden van de verpakkingseenheid af; - de meeste producten die in het distributiekanaal op voorraad zijn, zijn per stuk verpakt en niet in bulk, en kunnen dus niet worden afgenomen tenzij voorafgaand expliciet toegestaan. Dit betekend ook dat build-to-order levertijden van toepassing zullen zijn. Kunt u instemmen met deze uitgangspunten? Als u hiermee niet kunt instemmen, verzoeken wij u de bulkverpakking niet als standaard te verplichten. Deelnemers kunnen een bulkverpakking dan bij in aanmerking komende Producten toevoegen als eis in hun NOK.	Aanbestedende Dienst gaat niet akkoord met uw suggestie, echter is n.a.v. uw vraag wel bereid de eis te verduidelijken. Aanbestedende Dienst hanteert derhalve de volgende definitie van bulkverpakkingen en heeft deze toegevoegd aan E.16.4.9, zie hiervoor Bijlage 02 Specificatie van de Prestatie 1.1. Bulkverpakkingen zijn verpakkingen die meerdere eenheden van een product bevatten en primair bedoeld zijn om transport, opslag en distributie efficiënter en duurzamer te maken. Voor IWR2025 verwijst bulkverpakking specifiek naar een verpakkingswijze waarbij meerdere Producten of bijbehorende accessoires in één enkele verpakkingseenheid worden samengevoegd. Kenmerken van bulkverpakkingen: - Minimalisering van individueel verpakte eenheden , wat resulteert in minder afval per product; - Efficiënter transport en opslag, resulterend in optimalisatie van ruimtegebruik - Verminderde milieu-impact door minder verpakkingsmateriaal en CO₂-uitstoot - Logistieke voordelen resulterend in snellere verwerking in distributiecentra en bij grootschalige afname.
214.	Bijlage 02, E16.5.3	Gegadigde gaat ervan uit dat het behalen van de Ecovadis Platinum-status met de score outstanding (de hoogst haalbare beoordeling) voldoet aan de betreffende eis. Indien dit niet het geval is, verzoekt Gegadigde de Aanbestedende Dienst om een nadere toelichting op de specifieke verwachtingen met betrekking tot punt 2 en punt 3 van deze eis.	Deze zinsnede betreft een omissie aangaande het vermelden van Ecovadis in E.16.5.2, E.16.5.3 en E.16.5.4. Aanbestedende Dienst heeft naar aanleiding van uw vraag desbetreffende eisen aangepast, zie hiervoor Bijlage 02 Specificatie van de Prestatie 1.1.
215.	Bijlage 02: laptops specificatie prestatie, E.16.5.6	Wij begrijpen de behoefte aan transparantie met betrekking tot de herkomst van producten en de bijbehorende productie- en assemblagefabrieken. Echter, vanwege de vertrouwelijkheid van de betrokken gegevens, kan deze informatie alleen gedeeld worden onder de voorwaarden van een Non-Disclosure Agreement (NDA). Indien gewenst, kunnen wij in overleg gegevens verstrekken, maar dit zal uitsluitend onder de bepalingen van een NDA plaatsvinden. Wij stellen voor om de rapportages in lijn met de gestelde eisen jaarlijks bij te werken, waarbij de details van de herkomst van de producten op een passende manier en zoveel als mogelijk worden gedeeld, met respect voor de vertrouwelijkheid van de gegevens.	Aanbestedende Dienst herkent de door u geschetste situatie inzake vertrouwelijkheid. De eis over herkomsttransparantie (factory disclosures) is opgenomen met het oog op toenemende publieke en politieke aandacht voor de herkomst van ICT-producten. Tegelijkertijd erkennen wij dat de gevraagde gegevens door fabrikanten en leveranciers vaak als concurrentiegevoelig worden beschouwd. Aanbestedende Dienst handhaaft de eis in inhoudelijke zin, maar met een verduidelijking van de wijze waarop vertrouwelijkheid geborgd wordt, zodat Inschrijvers en fabrikanten zich kunnen conformeren zonder onnodige risico's te lopen. In plaats van een afzonderlijke geheimhoudingsovereenkomst met iedere Inschrijver, wordt in de Raamovereenkomst opgenomen de door Opdrachtnemer te overleggen herkomstinformatie als commercieel vertrouwelijk wordt aangemerkt en deze valt onder de geheimhoudingsbepalingen van de overeenkomst. In geval van een verzoek tot openbaarmaking door derden zal Opdrachtgever eerst de noodzaak, proportionaliteit en vertrouwelijkheid toetsen en Opdrachtnemer tijdig in de gelegenheid stellen om bezwaar te maken of alternatieve transparantie te bieden. Indien Opdrachtnemer of haar fabrikant informatie over productie- en assemblagelocaties als commercieel vertrouwelijk aanmerkt, wordt deze informatie onder de geheimhoudingsbepalingen van de Raamovereenkomst beschermd. Opdrachtgever zal dergelijke informatie niet zonder toestemming openbaar maken, tenzij sprake is van een zwaarwegend publiek belang. In dat geval treedt Opdrachtgever eerst in overleg met Opdrachtnemer.
216.	Bijlage 02 laptops Specificatie prestatie, E16.5.6	Wij begrijpen de behoefte aan transparantie met betrekking tot de herkomst van producten en de bijbehorende productie- en assemblagefabrieken. Echter, vanwege de vertrouwelijkheid van de betrokken gegevens, kan deze informatie alleen gedeeld worden onder de voorwaarden van een Non-Disclosure Agreement (NDA). Indien gewenst, kunnen wij in overleg gegevens verstrekken, maar dit zal uitsluitend onder de bepalingen	Zie antwoord op vraag 104.

		van een NDA plaatsvinden. Wij stellen voor om de rapportages in lijn met de gestelde eisen jaarlijks bij te werken, waarbij de details van de herkomst van de producten op een passende manier en zoveel als mogelijk worden gedeeld, met respect voor de vertrouwelijkheid van de gegevens.	
217.	IWR2025 Laptops Bijlage 02 - Specificatie Prestatie v1.0 en IWR2025 Laptops Bijlage 10 - Standaard Rapportages v1.0, E16.5.6, 2.6 Maatschappelijk verantwoord ondernemen ISV	In E.16.5.6 wordt gevraagd dat opdrachtnemer uitsluitend producten levert van fabrikanten die zich committeren aan het bijhouden van een herkomstlijst waarin per product (exclusief accessoires) de productie- en assemblagelocaties van onderdelen van tier 1, tier 2 én tier 3 leveranciers worden vastgelegd. Deze informatie dient jaarlijks gerapporteerd te worden. Wij kunnen deze informatie goed beschikbaar stellen voor tier 1 (final assembly van de fabrikanten). Echter, voor tier 2 en tier 3 – leveranciers van componenten en grondstoffen – blijkt in de praktijk dat deze informatie veel minder goed beschikbaar is, sterk varieert per fabrikant en productlijn, en dat het verkrijgen ervan een diepgaande inspanning vereist die niet altijd realistisch of haalbaar is, zeker op productniveau. Wij vragen daarom of deze eis kan worden aangepast naar een inspanningsverplichting voor tier 2 en tier 3, waarbij opdrachtnemer zich inzet om waar mogelijk transparantie te realiseren. Kunt u aangeven of en hoe de aanbestedende dienst hierin ruimte ziet om deze eis werkbaar te maken, zonder de duurzaamheidsdoelstelling uit het oog te verliezen?	De Aanbestedende Dienst is zich ervan bewust dat de herkomstlijsten voor tier 2 en 3 minder goed beschikbaar zijn. Voor tier 1 blijft E.16.5.6. ongewijzigd in stand. In het kader van tier 2 en 3 wordt door de Aanbestedende Dienst een inspanningsverplichting opgenomen die in een intentieverklaring verankerd wordt. De wijzigingen zijn doorgevoerd in Bijlage 02 – Specificatie van de Prestatie v1.1.
218.	Bijlage 02 / 16.5.6 Herkomstlijst, pagina 84	Op dit moment geven de betreffende fabrikanten aan de gevraagde herkomstlijst nog niet te kunnen delen. Gaat u ermee akkoord dat deze eis pas geldt voor inschrijvers wanneer fabrikanten klaar zijn om deze lijst te delen?	Aanbestedende dienst gaat niet akkoord. Zie tevens antwoord op vraag 106.
219.	Bijlage F - W16.7.1. en W16.7.2. + Bijlage 02- E16.7.1.	Inschrijver hanteert een norm voor social return op de loonsom. Is de aanname van de inschrijver correct dat het percentage social return wordt berekend over de loonsom voor de uitvoering van de dienstverlening? Indien onze aanname niet correct is verzoeken wij u om te verduidelijken welke loonsom u hanteert.	Uw aanname is correct. Het percentage social return wordt berekend over de loonsom van uw onderneming en moet verband met de uitvoering van de opdracht hebben.
220.	Bijlage 02 - W.16 (1.1/2.4/3.2/3.3)	Deze Wensen hebben betrekking op fabrikanten/producten. Door de punten die hierop te verdienen zijn, zijn Inschrijvers genoodzaakt om de best scorende fabrikanten en producten uit te kiezen. Alle inschrijvers zullen zodoende op dezelfde producten/fabrikant uitkomen. Dat heeft tot gevolg dat deze fabrikant met prijsdifferentiatie kan bepalen welke inschrijvers er in uw Raamovereenkomst komen, en dat er na gunning voor Deelnemers niets meer te kiezen valt. De mededinging wordt hier ernstig door verstoord, zowel met betrekking tot uw Aanbesteding als bij de Nadere Offerteuitvragen. Daarom het dringende verzoek om alle product/fabrikantgerelateerde wensen te verwijderen. Inschrijvers kunnen zich dan onderscheiden op Wensen waar zij zelf invloed op hebben, en fabrikanten kunnen zich onderscheiden middels hun prijzen. Daarmee is de competitie zowel tijdens uw Aanbesteding als tijdens de Nadere Offerteuitvragen geborgd. Graag uw gemotiveerde reactie.	Zie antwoord op vraag 16, 17, 41 en 84.
221.	Bijlage 02, E16.3.10, W.16.3.2	In E16.3.10 en W16.3.2 wordt gesteld dat laptops en tablets een behuizing dienen te hebben van een x% aluminium of aluminium-magnesium legering, waarbij minimaal x% van het aluminium moet bestaan uit post-consumer gerecycled aluminium, gemeten ten opzichte van het totale gewichtsaandeel aluminium. Post-industrial gerecycled aluminium wordt teruggewonnen uit reststromen van productieprocessen (zoals snijresten en productafwijkingen) die anders eveneens als afval worden afgevoerd. Het gebruik hiervan draagt substantieel bij aan CO ₂ -reductie en circulaire economie, vergelijkbaar met post-consumer recycling. Ook wordt dit op grote schaal toegepast bij producenten van premium laptops en tablets die op duurzaamheid sturen. Door enkel post-consumer recycling toe te staan, wordt een aanzienlijk deel van duurzaam geproduceerd aluminium uitgesloten, terwijl het milieuvoordeel en de herkomst als gerecycled materiaal aantoonbaar gelijkwaardig zijn. Bovendien wordt het marktpotentieel van leveranciers die reeds breed inzetten op post-industrial recycling onterecht beperkt. Wij verzoeken u om ook post-industrial gerecycled aluminium toe te staan om aan deze eis te voldoen. Is de aanbestedende dienst bereid de eis aan te passen naar "minimaal x% post-consumer en/of post-industrial gerecycled aluminium"?	De Aanbestedende Dienst is daartoe bereid. E.16.3.10 en W.16.3.2 worden dusdanig aangepast dat naast post consumer recycled aluminium ook post industrial recycled aluminium is toegestaan.
222.	Bijlage 02 - E.16.2.10 & Bijlage - 2 - chapter 15.3 bullit 3	Wij adviseren dat de eis aangepast wordt om het gebruik van primaire databronnen door fabrikanten verplicht te stellen t.o.v. secundaire datasets. Daarnaast moeten fabrikanten aan kunnen tonen hoe ze aan de data zijn gekomen. Primaire data omvat specifieke data van iedere	Aanbestedende Dienst hecht grote waarde aan het verkrijgen van betrouwbare en representatieve milieudata voor de producten die binnen deze opdracht worden geleverd. Het uitgangspunt bij E.16.2.10 is dat zoveel

		leverancier in de toeleveringsketen van de fabrikant zoals locatie, energie intensiteit, recyclebare grondstoffen en proces specifieke emissies per component in het device. Het niet aanpassen van deze eis zorgt ervoor dat leveranciers kunnen werken met secundaire databronnen. Dit faciliteert in het niet kunnen meten en opvolgen van duurzaamheid doelstellingen.	mogelijk primaire data wordt toegepast bij de uitvoering van levenscyclusanalyses (LCA's), met name voor de directe productiestadia en voor milieukritieke componenten zoals grondstoffen en batterijmaterialen. Aanbestedende Dienst erkent echter dat het op dit moment, gezien de complexiteit van wereldwijde productieketens binnen de ICT-sector, niet in alle gevallen haalbaar is om uitsluitend primaire data te gebruiken, met name voor upstream-processen (bijvoorbeeld grondstoffenwinning of componentproductie bij tier 2- en tier 3-leveranciers). Daarom is het toegestaan om, conform gangbare LCA-standaarden zoals ISO 14040/44 en het Product Environmental Footprint (PEF) kader van de EU, secundaire data toe te passen voor achtergrondprocessen, mits afkomstig uit gerenommeerde LCA-databases. Aanbestedende Dienst volgt de marktontwikkelingen op het gebied van transparantie in de keten en verbetering van LCA-methodologieën actief. Verwacht wordt dat de beschikbaarheid van primaire data verder zal toenemen, mede door de implementatie van de Ecodesign for Sustainable Products Regulation (ESPR) en de ontwikkeling van sectorale PEFCR's. De haalbaarheid en proportionaliteit van het gebruik van primaire data wordt gedurende de looptijd van de ROK periodiek opnieuw beoordeeld, waarbij ruimte blijft om het criterium aan te scherpen naarmate de markt hierin groeit. Voor nu blijft het huidige criterium ongewijzigd gehandhaafd.
223.	Bijlage -2 - chapter 15.3 bullit 1	Wij adviseren hier om een woordelijke aanpassing te doen: in plaats van enkel "post-consumer gerecyclede" tevens "post-commercieel gerecyclede" toe te voegen. Dit verhoogt het aandeel gerecyclede materialen in het device. Zo wordt bijvoorbeeld tevens rest materiaal meegenomen dat ontstaat tijdens het productieproces.	Zie antwoord op vraag 110.
224.	Bijlage 02, Wensen Algemeen	In de aanbesteding vraagt u inschrijvers om wensen op 'conform' of 'niet conform' te zetten. Meerdere van deze wensen zullen een verhogend effect hebben op de prijs van de aangeboden producten. Inschrijvers ontvangen ter compensatie van deze hogere prijs nu punten in deze aanbesteding. Echter geeft u aan dat het conform antwoorden op deze wensen, ertoe leidt dat Inschrijver vervolgens gedurende de overeenkomst altijd dient te voldoen aan deze wens. De wens wordt hiermee een eis voor Inschrijver. Dit zou betekenen dat een partij die alle wensen op 'conform' gezet heeft een achterstand heeft op prijs bij toekomstige Nadere uitvragen ten opzichte van partijen die 'niet conform' geantwoord hebben. Hierdoor willen wij u verzoeken te bevestigen dat de wensen als in de aanbesteding altijd onderdeel zullen zijn van de beoordeling tijdens de Nadere uitvragen, waarbij de verhouding tussen prijs en kwaliteit (wensscore) gelijk blijft. Zo kunnen partijen die tijdens de aanbesteding een wens nog niet kunnen conformeren, tijdens de looptijd van het contract alsnog conformeren en deze wenspunten ontvangen (waardoor er een eerlijke kans ontstaat op gunning van de Nadere overeenkomst). Wanneer u hier niet mee akkoord gaat, verzoeken wij u aan te geven op welke manier u dan de concurrentie waarborgt tussen Opdrachtnemers wanneer er een verschil zit in de invulling van de wensen.	Bij het conformeren van de wensen in de aanbesteding voor de Raamovereenkomst, committeert Inschrijver zich onvoorwaardelijk aan het realiseren/invullen van de betreffende wensen t.b.v. de kwaliteit. Indien, zoals u voorstelt, de geconformeerde wensen in de minicompetities wederom als wensen (en niet als eisen) worden meegenomen, heeft dit tot gevolg dat de wensen in onderhavige aanbestedingsprocedure (t.b.v. de ROK) hun waarde verliezen. Voor Inschrijvers die de betreffende wens in de aanbesteding t.b.v. de ROK hebben geconformeerd geldt dat de wens in de Nadere Oproep tot Mededinging <i>feitelijk</i> een eis is geworden (zie Bijlage 16 – Nadere Oproep tot Mededinging). Dit betekent dat dat de wens in de minicompetitie geconformeerd <i>moet</i> worden.